

PROMOCJA
na cały asortyment

SKŁAD WĘGLA
ul. Szosa Rypińska
naprzeciw szpitala

**ATRAKCYJNE CENY
SPRZEDAŻ RATALNA**

tel. 881 005 188

**OFERUJĘ
PELLET DRZEWNY**
WYSOKIEJ JAKOŚCI
DOSKONAŁY ZAMIENNIK
EKO-GROSZKU
(pakowany w 15kg worki)

DOWÓZ GRATIS

TEL. 606-148-049

**JUŻ OTWARTE
5.10.15.**

ul. Piłsudskiego 14/1, Golub-Dobrzyń
(naprzeciwko policji)

Zapraszamy!
Poniedziałek - Piątek 9-17
Sobota 9-14
tel. 516 126 855

**KOLEJNY NR
W SPRZEDAŻY
4 MAJA**

**CWA TYGODNIK
REGIONU RYPIŃSKIEGO**

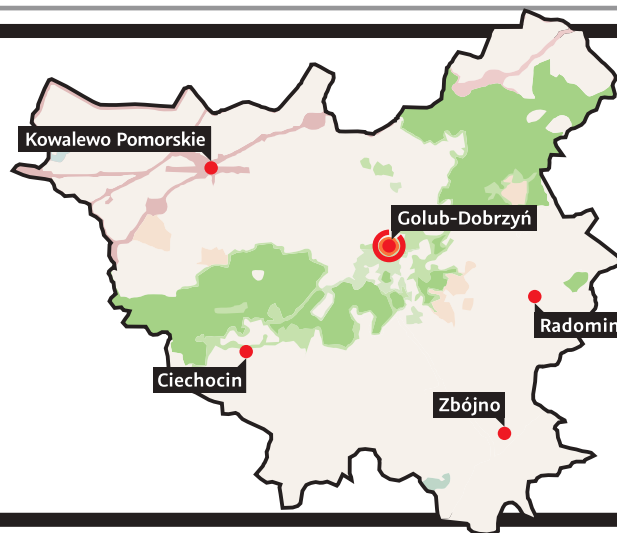
CGD CLI

CZWARTEK
27 KWIETNIA 2017

ISSN: 1899-864X

1,99 zł
w tym 5% VAT

nr 17/2017 (443)

CGD

TYGODNIK REGIONU GOLUBSKO-DOBZYŃSKIEGO

Wstyd na całą Polskę

PŁONNE ➤ Zdewastowane nagrobki, cały teren porośnięty krzakami – tak od lat wygląda teren nieczynnego cmentarza w Płonnem. Być może już niedługo sytuacja się zmieni m.in. dzięki zaangażowaniu władz gminy, harcerzy i miejscowej OSP

Cmentarz w Płonnem jest zaniedbany, zarośnięty i zniszczony

Na ogólnopolskich forach i stronach internetowych ponownie pojawił się temat starego, parafialnego cmentarza katolickiego w Płonnem. Internauci, pasjonaci historii oraz miłośnicy regionu

zwracają uwagę na katastrofalny stan mogił oraz zaniedbania nekropolii. Przypomnieli także o profanacji szczątków zmarłych, pochowanych w tym miejscu.

– Obecny stan tego cmentarza

woła o pomstę do nieba – możemy przeczytać na jednej ze stron na popularnym portalu społecznościowym. – W tych samych czasach na terenie sąsiednich powiatów (lipnowskiego, rypińskiego) grupy wolontariuszy z powodzeniem zrealizowały rewitalizację kilku opuszczonych i zaniedbanych cmentarzy ewangelickich. Czy na prawdę się nie da zmienić panującego stanu rzeczy? Jacy tam ludzie mieszkają? Proboszcz nic nie może, konserwator zabytków rozkłada ręce, samorządowcy z Radomina twierdzą że cmentarz to nie ich teren, mieszkańcy nic nie mogą bo podobno bieda i dodatkowo jeszcze straszy na cmentarzu, nikt nic nie może. A prawda jest taka, że wystarczy tylko chcieć!

dokończenie na str. 2

POD NASZYM PATRONATEM➤ **Książki dla Polaków na Litwie**

Powieści, poradniki, zbiory opowiadań i bajek – wszelkiego rodzaju książki w języku polskim zbieramy dla polskiej szkoły w Trokach na Litwie. Książki można przynosić do biura pod adresem Rynek 20, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00. Chcemy dzięki tej akcji wzbogacić księgozbiór szkoły w Trokach i zapewnić tamtejszej młodzieży kontakt z literaturą w ojczystym języku. Książki zostaną przekazane naszym rodakom na Litwie około połowy maja. Relację z tego wydarzenia opublikujemy na naszych łamach.

Z góry serdecznie dziękujemy wszystkim ofiarodawcom.

Magdalena Betlejewska

REKLAMA

Dom na sprzedaż
tel. 795-701-701

REKLAMA

ROWERY, SKUTERY
poczuj wolność wiosną

**HURTOWNIA
W ZIELENIU**

**SETKI MODELI
W HURTOWYCH CENACH**

Zieleń 88, tel. 56 688 67 30, kom. 605 418 025

**DOFINANSOWANIE
DZIAŁALNOŚCI
ROLNICZEJ PROW 2014-2020**

- restrukturyzacja małych gospodarstw 60.000 zł.
- różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej 100.000 zł.

DORADCY PROW
508-067-008, 735-574-307

SKŁAD OPAŁU

tel. 530 170 270

ul. Dworcowa 2, Kowalewo Pom.

**workujemy
wszystko**

Oddaj krew

GOLUB-DOBRZYŃ ▶ Klub Motocyklowy „Stalowe Tłoki” zaprasza wszystkich chętnych do oddania krwi na ogólnopolską akcję zbiórki krwi, która odbędzie się w 13 maja. Przewidziane są atrakcyjne nagrody dla wszystkich uczestników

Akcja oddawania krwi „Motoserce” jest organizowana już od 2009 roku. Jej głównym organizatorem jest Kongres Klubów Motocyklowych, do którego należy również klub z Golubia-Dobrzynia – „Stalowe Tłoki”. Zbiórka nie istniałaby, gdyby nie wsparcie lokalnego samorządu w wysokości 4000 złotych, jak również pomoc

lokalnych sponsorów. W akcji może brać udział każdy chętny krwiodawca. Przewidziane są atrakcyjne nagrody dla jej uczestników, a nagrodą główną jest skuter.

– Klub „Stalowe Tłoki” oficjalnie powstał w kwietniu 2008 roku, chociaż początki zorganizowania się motocyklistów sięgają 2003 roku – opowiada wiceprezes Arka-

diusz Przybysz. – Wtedy to grupa miłośników motocykli zorganizowała się i przyjęła nazwę „Steel Pistols”. Klub liczy obecnie 20 miłośników nie tylko współczesnych motocykli. Niektórzy członkowie posiadają w swoich garażach takie cacka jak motocykl „Sokół 600” czy też „Sokół 1000”. W kolekcjach pojawia się też legendarny Harley Davidson. Członkiem klubu może zostać każdy posiadacz prawa jazdy i motocykla. Najstarszy członek naszego klubu ma już ponad 70 lat.

Motocykliści uwielbiają swoje motory i chętnie uczestniczą w różnych imprezach na terenie miasta, jak również biorą udział w swoistego rodzaju zlotach swoich organizacji. Jest to na pewno pewien sposób na życie, który jest bardzo popularny nie tylko w Polsce.

(maw)

fol. nadesłane

Klub Motocyklowy „Stalowe Tłoki” otrzymał z urzędu miasta 4 tys. zł dotacji na organizację zbiórki krwi

Powiat

Zadbaj o swojego pupila

Weterynarze zachęcają do szczepień swoich pupilów przeciwko wściekliznie. Brak szczepienia u psa może skutkować otrzymaniem mandatu. O akcji szczepienia psów opowiada nam lekarz weterynarii Anna Sarek-Kaczorowska.

Najlepszą ochronę przed kleszczami zapewniają obroże – podkreślają weterynarz

Nastał czas wiosny, a tym samym czas szczepienia psów przeciwko wściekliznie. Choroba jest bardzo groźna dla naszych zwie-

rzaków. Jest to choroba wirusowa przebiegająca z objawami zapalenia mózgu i rdzenia i zawsze kończy się śmiercią zwierzęcia. Jest również groźna dla człowieka. Można się zarazić nią poprzez ślinę zarażonego czworonoga. Szczepieniu obowiązkowemu podlegają psy od trzeciego miesiąca życia. Szczepić należy przynajmniej raz na rok. Brak szczepienia grozi karą grzywny, nawet w wysokości do 5 tysięcy złotych.

– Akcję szczepienia psów rozpoczęłam na początku kwietnia – mówi Anna Sarek-Kaczorowska, lekarz weterynarii. – Staram się dojechać do każdego gospodarstwa na terenie powiatu. Do tej pory zaszczepiłam psy w miejscowościach Podzamek Golubski,

Ostrowite, Białkowo a w dalszej kolejności będę w Mokrym Lesie. Szczepić można nie tylko psy, ale również nasze koty zawłaszcza te, które zamieszkują w pobliżu kompleksów leśnych. Każdorazowo fakt szczepienia jest udokumentowany wpisem do książeczki zdrowia psa lub też wydaniem stosownego zaświadczenia. Koszt szczepienia wynosi 15 złotych. W przypadku pogryzienia człowieka przez zwierzę należy się zgłosić do lekarza i uruchamiana jest cała procedura. Pies podlega piętnastodniowej obserwacji i w przypadku potwierdzenia choroby, człowieka czeka odpowiednia kuracja.

Nasze pupile są również zagrożone innymi groźnymi chorobami i pasożytami.

Płonne

Wstyd na całą Polskę

Na cmentarzu pochowano m. in. księdza Mikołaja Gąsiorowskiego

Na nekropolii znajduje się również kaplica rodowa Łempickich,

Dokończenie ze str. 1

Próbowaliśmy kilkakrotnie skontaktować się z księdzem proboszczem parafii w Płonnem Leszkiem Błaszczakiem. Niestety dowiedzieliśmy się, że duchowny przebywa obecnie za granicą. Gdy tylko wróci do Polski zapytamy go o temat starego, parafialnego cmentarza.

Dopiero po kolejnej interwencji, tym razem na portalu społecznościowym tematem zainteresowali się samorządowcy z gminy Radomin.

– Temat cmentarza jest nam dobrze znany, jednak to nie my jesteśmy jego właścicielem – podkreśla Piotr Wolski, wójt gminy Radomin. – Kilka dni temu spotkaliśmy się z proboszczem. Skontaktowaliśmy się również z konserwatorem zabytków, który sprawuje pieczę nad zabytkowym cmentarzem. W ciągu najbliższych dni odbędzie się wizja lokalna i wspólnie ustalimy plan działań. Przewodniczący rady gminy Janusz Wiwatowski oraz radny Przemysław Osiński spotkali się z druhami z Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy zadekla-

rowali pomoc przy porządkowaniu cmentarza.

– Czekamy na przybycie konserwatora zabytków oraz osoby, która zajmuje się ochroną przyrody – dodaje Janusz Wiwatowski, przewodniczący rady gminy Radomin. Musimy pamiętać, że teren cmentarza wpisany jest do rejestru zabytków i wszelkie prace porządkowe w tym miejscu należy zgłosić konserwatorowi. Gdy tylko otrzymamy zgodę, ruszymy z pracami porządkowymi.

Tekst i fot. (szyw)

STARY PARAFIALNY CMENTARZ W PŁONNEM

Znajduje się on kilkadziesiąt metrów od centrum wsi po prawej stronie drogi od strony Szafarni. Dziś jest zarosnięty, zaniedbany i zniszczony. Cmentarz powstał najprawdopodobniej w XIX wieku. Według legendy kaplica rodowa właścicieli majątku w Płonnem – Łempickich została wybudowana w ciągu jednej nocy. Na cmentarzu można znaleźć groby między innymi księdza Mikołaja Gąsiorowskiego i Ludwika z Rościszowskich Rudowskiej z pobliskiego Tomkowa. Na cmentarzu chowano również innych parafian z Płonnego oraz okolicznych miejscowości. Wraz z powstaniem drugiego cmentarza przy drodze w kierunku Wąpielska, stary cmentarz przestał być używany.

– Wraz z wiosną pojawiają się na naszych terenach również kleszcze – dodaje weterynarz. – Oprócz tego, że są groźne dla człowieka są również niebezpieczne dla naszych czworonogów. Tu również można zastosować odpowiednie środki, aby ustrzec psa przed tą groźną chorobą.

Są trzy formy ochrony przed kleszczami. Pierwsze są to preparaty w kroplach. Ich cena waha się od 10 do 25 złotych. Są one aktywne przez okres czterech tygodni i następnie trzeba je powtórzyć. Inną formą są tabletki, które są skutecz-

ne w okresie trzech miesięcy. Cena tabletek to około 100 złotych.

– Najbardziej popularną formą są obroże – podkreśla Anna Sarek-Kaczorowska. – Mimo, że ich cena jest dość duża, waha się od 60 do 120 złotych, to okres jej działania jest najdłuższy i może trwać do roku. O dobór odpowiednich środków należy się zwrócić do lekarza weterynarii, który dobierze odpowiednią formę ochrony naszego pupila. Niepolecane są tanie środki gdyż są oparte na bazie ziół i są bardzo krótkotrwałe.

Tekst i fot. (maw)

TYGODNIK REGIONU GOLUBSKO-DOBRZYŃSKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 682 26 80
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor Naczelny:
Magdalena Betlejewska

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. (56) 682 26 80
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Gimnazjaliści na finiszu

EDUKACJA ▶ Gimnazjaliści z naszego powiatu, tak jak ich kole-
dzy w całej Polsce, zmierzili się z egzaminem podsumowują-
cym ten etap edukacji

Egzamin gimnazjalny rozpo-
czął się w środę testem huma-
nistycznym (język polski, histo-
ria, wiedza o społeczeństwie).
W czwartek uczniowie napisali
egzamin z matematyki i przed-
miotów przyrodniczych (fizy-
ka, chemia, biologia i geografia),
a w piątek język obcy nowożytny.

W Gimnazjum im. Fryderyka
Chopina w Radominie do egzami-
nów gimnazjalnych przystąpiły 2
klasy trzecie. Raczej nie było wi-

dać stresu po uczniach. Niektórzy
z ich nauczycieli wykazywali lek-
kie zdenerwowanie, ale general-
nie byli pozytywnie nastawieni.

– Według mnie na egzami-
nach gimnazjalnych łatwy był ję-
zyk polski i matematyka. Historia,
WOS i przyrodnicze były skompli-
kowane, ale jednak najtrudniejsza
była część z przedmiotów przy-
rodniczych – mówi Alicja Grzy-
bowska, uczennica radomińskie-
go gimnazjum.

– Dla mnie najtrudniejszy
był egzamin z języka polskiego.
Trzeba było napisać rozprawkę,
a to było dla mnie najtrudniejsze.
Z matematyki również były trud-
ne przykłady. Przedmioty przy-
rodnicze nie były takie ciężkie, jak
myślałam. Uważam, że całkiem
dobrze poradziłam sobie z języ-
ka rosyjskiego – dodaje Monika
Daszkowska z tej samej szkoły.

Tekst i fot.

Daria Szpejenkowska

Powiat

Z pracą trochę lepiej

Czy mamy szansę na rekordowo niskie bezrobocie
w naszym powiecie? Obecnie bez pracy pozostaje ok.
14% zdolnych do tego osób.

Pod koniec marca w naszym
powiecie bez pracy pozostawały
2533 osoby, w tym 1536 kobiet. Bio-
rąc pod uwagę województwo naj-
mniej osób szukających pracy jest
w Bydgoszczy (zaledwie 5%). W To-
runiu stopa bezrobocia wynosi 6%.
To i tak sporo, ponieważ w Pozna-
niu uchodzącym za wzór bez pra-
cy jest zaledwie 1% mieszkańców.
Oznacza to tyle, że to praca szuka
ludzi, a nie na odwrót.

Wracając do naszego powia-
tu najniższa od 2010 roku stopa
bezrobocia została zarejestrowana
w lipcu ubiegłego roku (13,9%). Były
jednak i takie lata, gdy bez pracy był
co czwarty zdolny do niej mieszka-
niec powiatu (24,9% w marcu 2013
roku). W niektórych miejscach na-
szego regionu bezrobocie spadło
do pewnego poziomu i ani drgnie.
Wiązane jest to także z tym, że po-
została część bezrobotnych nie ma
już interesu w pracy. Zamiast tego
korzysta z pomocy społecznej.

– Myślę, że w naszym przy-
padku jeszcze istnieje potencjał
do tego, by bezrobocie mogło spa-
dać – zauważa Jarosław Zakrzew-
ski, dyrektor Powiatowego Urzędu
Pracy w Golubiu-Dobrzyniu. Nie-

które branże są bardzo potrzebne
np. ślusarze. Można powiedzieć, że
obecnie młodzież, która pójdzie
w stronę kształcenia zawodowego
i technicznego ma wiele łatwiejszy
start na rynku pracy.

Każdy urząd pracy udostęp-
nia barometr zawodów, czyli listę
profesji, których jest u nas mało
oraz tych, których jest nadmiar.
Okazuje się, że brakuje pielęgnia-
rek, robotników budowlanych,
kierowców ciężarówek, nauczycieli
języków obcych oraz przedszkoli.
Wśród osób, których zawody nie
znajdują na rynku pracy popytu są
ekonomiści, historycy, pedagodzy,
nauczyciele i pracownicy biurowi.
Można powiedzieć, że obecnie lep-
szy od dyplomu studiów jest dobry
fach w ręku.

(pw)

CGD
 REKLAMA W CGD
ZADZWOŃ
 TEL. (56) 682 26 80

OGŁOSZENIE

#MarszWolności

MARSZ WOLNOŚCI

6 maja, sobota, godz. 13.00

Ruszamy z Placu Bankowego w Warszawie.
Idziemy na Plac Konstytucji. (Koncert BIG CYC)

ZAPRASZAMY!

Przemysław Terminiński
Senator RP

Tomasz Lenz
Poseł na Sejm RP

Antoni Mężydło
Poseł na Sejm RP

Arkadiusz Myrcha
Poseł na Sejm RP

Zapraszamy na wspólny wyjazd do Warszawy. Tel. 56 621 06 15 kujawsko-pomorski@platforma.org

Nasze sołectwo, nasze sprawy

GMINA CIECHOCIN ▶ Sołectwo Morgowo położone na granicy gminy Ciechocin jest niewielkim sołectwem. Kieruje nim od 2007 roku sołtys Zbigniew Jurkiewicz

Sołectwo Morgowo to teren typowo rolniczy zamieszkały przez 120 osób. Większość mieszkańców to ludzie starsi wiekiem. Młodzi dawno wyjechali za granicę lub do pobliskiego Torunia gdzie pracują i żyją, twierdzi sołtys. Pozostało tylko kilku większych gospodarzy, którzy utrzymują się z rolnictwa. Sam sołtys prowadzi gospodarstwo rolne o powierzchni 30 hektarów, które uprawia wraz z żoną Ewą. Posiada troje dzieci, z których najstarszy uczęszcza do ostatniej klasy gimnazjum. Sołtysem jest już trzecią kadencję a w ostatnich wyborach gdzie uczestniczyło 30 osób uzyskał poparcie 100 procentowo.

– Sołectwo jest małe to więc, jaki jest budżet sołectwa?

– Budżet sołectwa wynosi tylko 9800 złotych i musi nam wystarczyć. Przy większych inwestycjach zawsze możemy liczyć na wsparcie gminy. W tym roku budżet został prawie w całości przeznaczony na pokrycie kosztów ogrodzenia budynku świetlicy. Tylko 1000 złotych otrzymało Koło Gospodyń Wiejskich.

– Kto zajmuje się i organizuje działalność kulturalną mieszkańców wsi?

– W naszym sołectwie uprzyjemnianiem życia na wsi zajmuje się KGW. Liczy ono 20 Pań, które oprócz działalności związanej z utrzymaniem własnego domu zajmują się działalnością kulturalną. Życia w tym zakresie toczy się wokół naszej sołeckiej świetlicy. Świetlica jest tym, co skupia miejscową społeczność. Może ona pomieścić około 80 osób. To właśnie w świetlicy odbywają się wszelkie imprezy. Zawsze staramy się organizować imprezy cykliczne takie jak Dzień Kobiet, Dzień Dziecka czy też Dzień Seniora. KGW organizuje również bal sylwestrowy i bal walentynkowy. W świetlicy odbywają się również imprezy towarzyskie organizowane przez mieszkańców jak przyjęcia komunijne, imieniny. Dochód z tych imprez przekazywany jest do urzędu gminy a ta z kolei przekazuje środki na utrzymanie świetlicy.

– Co „spędza sołtysowi sen z powiek”?

– Największym moim problemem jest utrzymanie dróg lokalnych. Tu bez wsparcia gminy nie można by mówić o ich polepszaniu. W ostatnim okresie czasu został wyremontowany odcinek

Sołectwem Morgowo kieruje od 2007 roku Zbigniew Jurkiewicz

łączyjący miejscowości Morgowo z Miliszewami. Został położony asfalt. W dalszym etapie ma być wyremontowany odcinek w kierunku miejscowości Skrzypkowo.

– Czy pomoc z gminy jest wystarczająca?

– Pomoc z gminy jest duża. Właśnie dzięki gminie mamy takie drogi jak widać. Zawsze, kiedy prosimy gminę o pomoc tą ją otrzymamy. Oby ta współpraca układała się dalej jak do tej pory to będzie się nam lepiej żyło.

Rozmawiał i fot. Marek Wiśniewski

Powiat

Zawody o Puchar Prezesa

Na strzelnicy w Wąbrzeźnie odbyły się zawody o Puchar Prezesa Koła Łowieckiego „Grzywacz” w Kowalewie Pomorskim. W klasyfikacji ogólnej zwyciężył Tomasz Włodarski.

W zawodach wzięło udział 31 członków koła, którzy rywalizowali w trzech konkurencjach. W konkurencji oś najlepszy okazał się Bartłomiej Stefański. Drugie miejsce przypadło Tomaszowi Włodarskiemu. Na najniższym miejscu na podium znalazł się Mieczysławowi Szymańskiemu.

W konkurencji rogacz najlepszy okazał się łowczy koła Rafał Szynkiewicz. Tuż za nim uplasowali się skarbnik koła Ryszard Świętański oraz Remigiusz Piątek.

W konkurencji zajęć pierwsze miejsce przypadło Jackowi Włodarskiemu. Drugi był Ireneusz Sutkowski, a trzeci Mieczysławowi Szymańskiemu.

sław Szymański. Królową pudlarczy okazała się Cecylia Rygielska. Wyróżnionymi pudlarczami zostali Stanisław Kościecha i Jacek Włodarski. W klasyfikacji ogólnej zwyciężył Tomasz Włodarski.

(szyw)
fot. nadesłane

Pamiątkowa fotografia uczestników zawodów w Kole Łowieckim „Grzywacz”

Edukacja

Wazówna z sukcesami

Końcówka marca i kwiecień przyniosły kolejne sukcesy uczniów Wazówny. Marcelina Sikora zdobyła wyróżnienie w Wojewódzkim Konkursie Historycznym im. gen. Elżbiety Zawadzkiej. Dwie drużyny zdobyły tytuły finalistów XIII Regionalnego Konkursu Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym.

Na początku kwietnia Zauzanna Kwiatkowska została laureatką VIII miejsca Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy Historycznej-Opiekunami byli Marek Beyger i Justyna Radziwińska i Monika Kwidzińska.

21 kwietnia na Zamku Golubskim odbył się finał I Ogólnopolskiego Konkursu: Polska-Szwecja między rywalizacją a współpracą. Laureatkami tego konkursu zostały: Agata Jabłońska II miejsce, Wiktoria Bogdańska IV miejsce- opiekunami byli Marek Beyger i Justyna Radziwińska. Zaś VI miejsce zajęła Laura Bukowska, której opiekunem był Jarosław Kaliński. Wyróżnienia uzyskały również następujące uczennice: Nikola Lewandowska, Weronika Blonkowska i Monika Mytlewska.-opiekunami

wyżej wymienionych uczennic byli Marek Beyger, Justyna Radziwińska i Monika Kwidzińska. Zauzanna Kwiatkowska, Agata Jabłońska i Laura Bukowska zdobyły indeksy na wyższe uczelnie.

27 kwietnia Bartosz Laskowski odbierze nagrodę laureata III Wojewódzkiego Konkursu Historycznego „Zapomniani bohaterowie Kujawsko-Pomorskiego”

Podczas III kongresu Coptiosh ZS nr 1 im. Anny Wazówny uzyskał tytuł: „Srebrnej Europejskiej Szkoły Praworządności w RP” (40 miejsce w Polsce a 3 w województwie). Tytuł ten Wazówna otrzymała za laureatów i finalistów Olimpiad Ogólnopolskich w zakresie wiedzy o społeczeństwie, Unii Europejskiej, historii i prawa.

(red)

Edukacja

Mistrzyni rosyjskiego

Milena Sanecka z I klasy technikum ekonomicznego w Zespole Szkół nr 2 w Golubiu-Dobrzyniu wzięła w V edycji Bydgoskiego Dyktanda Języka Rosyjskiego.

Zespół Szkół nr 2 w konkursie reprezentowała Milena Sanecka z klasy I technikum ekonomicznego

Bydgoskie Dyktando Języka Rosyjskiego to konkurs skierowany do uczniów szkół średnich z całego województwa kujawsko – pomorskiego. Wzięło w nim udział 95 uczestników. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęli: Prezydent Miasta Bydgoszczy oraz Kujawsko – Pomorski Kurator Oświaty. Głównym organizatorem konkursu był

Instytut Neofilologii i Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, a współorganizatorami – wykładowcy Bałtyckiego Uniwersytetu Federalnego im. I. Kanta w Kaliningradzie.

– Tegoroczna edycja stała się okazją do upamiętnienia rosyjskiego pisarza i dziennikarza Siergieja Dowłatowa – opowiada Maja Zielińska, nauczycielka języka rosyjskiego w Zespole Szkół nr 2 w Golubiu-Dobrzyniu. – Po przybliżeniu postaci rozpoczęło się dyktando, w którym wykorzystano fragmenty jego twórczości.

Uczniowie Zespołu Szkół nr 2 w Golubiu-Dobrzyniu już po raz czwarty wzięli udział w dyktandzie rosyjskojęzycznym. W tym roku szkołę i powiat reprezentowała Milena Sanecka z klasy I technikum ekonomicznego.

(szyw), fot. nadesłane

PRACA

**Pralnia w Kowalewie Pomorskim
zatrudni pracownika**

tel. 662 062 701

Którą szkołę średnią wybrać?

EDUKACJA ▶ Przed gimnazjalistami stoi bardzo ważny wybór. Czas zastanowić się nad dalszą nauką w szkołach średnich, ponieważ ma to wpływ na przyszłość. Prezentujemy oferty szkół średnich w powiecie

Zespół Szkół nr 1 im.

Anny Wazówny w Golubiu-Dobrzyniu

W tym roku „Wazówna” prowadzi nabór do liceum o profilach: matematyczno-fizycznym, matematyczno-informatycznym, biologiczno-chemicznym, biologiczno-matematycznym, humanistyczno-medialnym, europejskim, a także językowym. Jak widać, zakres profili został rozszerzony. W ofercie znajduje się również klasa o profilu mundurowym, która będzie prowadzona przez oficerów we współpracy ze służbami mundurowymi. Nowością jest technikum w zawodach technik handlowiec oraz technik obsługi turystyki. Opowiada o tym dyrektor szkoły Piotr Wiśniewski:

– Tradycyjnie klasa A liceum będzie miała charakter politechniczny. W niej kładziemy nacisk na rozszerzoną matematykę i język angielski oraz do wyboru informatykę lub fizykę. Nowością w tym roku jest podział klasy B. Jeżeli będzie takie zainteresowanie ze strony kandydatów, to tę klasę podzielimy na dwie grupy – zapowiada dyrektor „Wazówny”. – Obie uczę będą się rozszerzonego angielskiego i biologii, natomiast trzeci przedmiot będzie do wyboru, to chemia lub matematyka. Klasa C ma charakter humanistyczno-medialny. W niej rozszerzone będą języki polski i angielski. Natomiast do wyboru pozostaną historia lub geografia. Zaplanowano także utworzenie klasy europejskiej, w której rozszerzone będą: język angielski, geografia i WOS. Te same rozszerzenia będzie miała klasa mundurowa. – Jeśli będzie zainteresowanie nauką w zakresie rozszerzonym dwóch języków obcych i języka polskiego, to powstanie klasa językowa. Wszystko zależy od zainteresowań uczniów, którzy wybierają naukę w „Wazównie”. Zaplanowaliśmy rozszerzenia w klasach na grupy, aby oferta szkoły była jak najpełniejsza. Jednak trzeba pamiętać, że oprócz przedmiotów rozszerzonych w planie nauczania znajdują się również przedmioty dodatkowe. Te wychodzą naprzeciw uczniowskim pasjom. W tym roku odświeżamy ofertę mundurowki. W niej nasi kadeci będą dodatkowo uczestniczyć w zajęciach ze strzelectwa, samoobrony, bezpieczeństwa narodowego i ratownictwa medycznego. Podobnie grupa europejska ma realizować swoje zainteresowania na zajęciach uzupełniających.

Mogą to być historia XX wieku w języku angielskim, geografia turystyki, technologia medialna czy edukacja europejska. To tylko niektóre przykłady. Każda z klas będzie miała ciekawe przedmioty dodatkowe. Wysokie wyniki osiągane na egzaminach zewnętrznych to nasz atut. Sukcesy naszych olimpijczyków potwierdzają, że warto realizować w liceum swoje pasje. Wiemy jednak, że spora grupa młodzieży nie wie, czy po zdobyciu matury, będzie chciała podjąć studia wyższe. Dla nich od tego roku mamy również ciekawą propozycję. To nauka w technikum. Proponujemy dwa zawody, których nie nauczano dotychczas w naszym powiecie. Pierwszy to poszukiwany na rynku pracy technik handlowiec, drugi to atrakcyjny i nowoczesny zawód technika obsługi turystyki.

Oprócz bogatej oferty edukacyjnej szkoła zachęca młodzież projektami edukacyjnymi oraz wycieczkami. Co roku organizuje wyjazdy zagraniczne. W poprzednim roku uczniowie wyjeżdżali do Grecji, a wcześniej odwiedzili Niemcy i Czechy. W tym roku planowany jest wyjazd do Chorwacji. Szkolny chór natomiast wyjedzie we wrześniu na konkurs do Barcelony.

Uwaga, zainteresowani „Wazówną”! W piątek 28 kwietnia w szkole będzie dzień otwartych drzwi.

Zespół Szkół nr 2

w Golubiu-Dobrzyniu

„Rolnik” proponuje gimnazjalistom 4-letnie technikum w zawodach: technik rolnik, technik architektury krajobrazu, technik ekonomista, technik informatyk oraz technik organizacji reklamy. W propozycji znajdujemy także naukę w 3-letniej szkole branżowej I stopnia. Na stronie szkoły można znaleźć listę pracodawców oferujących praktyki w ramach tego typu nauki. Są to praktyki w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych, murarz-tylnik, ślusarz, fryzjer, stolarz, tapicer, elektromechanik, operator obrabiarek skrawających, sprzedawca, cukiernik, kucharz, rzeźnik oraz monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych. ZS nr 2 oferuje również nowość, czyli naukę w liceum ogólnokształcącym, gdzie uczeń może wybrać rozszerzenie w kierunkach humanistycznych i nauk społecznych, nauk ścisłych oraz językowych. Więcej wyjaśnia

nam dyrektor ZS nr 2 Grzegorz Różański.

– Wszystkie zawody, które proponujemy w technikum są kontynuacją zawodów, które prowadziliśmy do tej pory. Zapotrzebowanie na rynku pracy jest duże, szczególnie w branży informatycznej i reklamowej. Branżowa szkoła I stopnia, która została przekształcona z zasadniczej szkoły zawodowej, została powołana w wyniku reformy oświaty. Prowadzimy rekrutację w kilkunastu zawodach, w zależności od wyboru miejsca praktyk. Współpracujemy z praktycznie wszystkimi pracodawcami w powiecie, więc istnieje dowolność wyboru – mówi Grzegorz Różański. – Kształcenie branżowe jest nowością pod względem nazwy, natomiast niewiele się zmienia w zakresie nauki. Należy zwrócić uwagę, że po szkole branżowej I stopnia istnieje możliwość dalszego kształcenia w szkole branżowej II stopnia. Nowością w szkole jest liceum

i języków obcych. Będzie możliwość realizacji tych rozszerzeń w liceum. Są już pierwsze sygnały zapotrzebowania na liceum, ale zobaczymy, co uczniowie wybiorą. Pomagamy uczniom wybrać kierunek i zawód na podstawie ich predyspozycji zawodowych oraz zainteresowań. Od wielu lat zajmujemy się doradztwem zawodowym, a proponowane typy i kierunki kształcenia staramy się dopasować do ucznia. Po pierwszych miesiącach, gdy rozpoznamy predyspozycje i zainteresowania ucznia, możemy zaproponować zmianę typu szkoły lub dopasować zawód. Nasza szkoła nie ma sloganów reklamowych, ponieważ nasza oferta jest powszechnie znana, a wszelkie informacje o szkole, naszych sukcesach, konkursach i olimpiadach zamieszczamy na bieżąco na stronach internetowych. Jakością naszej szkoły jest jakość kształcenia i zdobywania zawodu. O tym świadczy wskaźnik na poziomie 92 %, tyłu naszych uczniów uzyskuje

gimnazjalistów oraz ich rodziców. Początek o godzinie 9.00. Jak zapewniają organizatorzy, wydarzenie będzie obfitować w atrakcyjne pokazy przygotowane we współpracy m.in. z Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy oraz partnerskimi firmami. Nie zabraknie też konkursów z nagrodami. Uczestnicy będą mieli szansę np. wygrać tablet.

– Zespół Szkół w Kowalewie Pomorskim to miejsce, w którym młodzież może zdobyć kwalifikacje poszukiwane na rynku pracy – zachęca Bogdan Oskwarek. – Podczas tzw. drzwi otwartych gimnazjaliści będą mogli obejrzeć pracownie przedmiotowe, porozmawiać z nauczycielami oraz naszymi uczniami, poznać bliżej bazę dydaktyczną. Aktualnie umożliwiamy naukę w technikum żywienia i usług gastronomicznych, technikum hotelarskim, technikum mechatronicznym, technikum urządzeń i systemów energetyki odnawialnej. W tym roku po raz pierwszy prowadzimy również nabór do technikum logistycznego. Ponadto placówka oferuje kształcenie w zasadniczej szkole zawodowej. Mechanicy pojazdów samochodowych zajęcia praktyczne odbywają w warsztatach szkolnych, natomiast uczniowie z klasy wielozawodowej umiejętności praktyczne doskonalą u pracodawców różnych specjalności – wyjaśnia dyrektor Zespołu Szkół. – Bardzo ważnym ogniwem w kształceniu zawodowym jest współdziałanie z pracodawcami, dlatego prowadzimy z nimi harmonijną współpracę. Wśród naszych największych partnerów są m.in. Plastica z Frydrychowa, BSB z Ciechocina, Pałac Romanetyczny z Turzna, Osada Karbówko z Elgiszewa, ARPOL z Torunia oraz EkoPark S.A. Wzajemne relacje regulują porozumienia o współpracy lub o objęciu klas patronatem. To bardzo ważne, gdyż uczniowie nie kształcą w oderwaniu od realiów techniki i potrzeb rynku pracy, a najlepsi absolwenci mają zagwarantowane zatrudnienie – akcentuje dyrektor Oskwarek.

Propozycje szkół w tym roku są bardzo interesujące i bogate. Mamy nadzieję, że nasza młodzież wybierze swoją przyszłość w sposób przemyślany, według swoich zainteresowań, umiejętności i marzeń. Oby każdy poszukiwacz odnalazł swój edukacyjny hit.

**Daria Szpejenkowska,
Krzysztof Zaniewski**

kwalifikacje zawodowe i tytuły zawodowe. Fundacja Edukacyjna „Perspektywy” potwierdza, że Technikum w Zespole Szkół nr 2 w Golubiu-Dobrzyniu jest wśród 300 najlepszych techników w Polsce sklasyfikowanych w Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych PERSPEKTYWY 2017 i przysługuje mu tytuł „Branżowej Szkoły 2017”.

Ważna informacja dla zainteresowanych uczniów i rodziców! ZS nr 2 zaprasza na dni otwarte w piątek 28 kwietnia.

Zespół Szkół w Kowalewie Pomorskim

Już 27 kwietnia ZS w Kowalewie otwiera drzwi dla

Taneczna pomoc

GOLUB-DOBRZYŃ ▶ Podczas 3 godzinnej akcji charytatywnej zebrano ponad 7000 zł dla Elizy Mikołajczyk, która przeszła udar niedokrwienny mózgu

23 kwietnia na hali w Szkole Podstawowej nr. 2 w Golubiu-Dobrzyniu ponad 150 osób tańczyło przez 3h zumbę pod okiem 11 instruktorów. Wszystko dzięki siostrze Elizy, Sylwii Kotlarek oraz instruktorki zumbi z Golubia-

Dobrzynia, Moniki. Podczas akcji można było skorzystać z różnego rodzaju atrakcji. Odbył się pokaz pierwszej pomocy prezentowany przez straż pożarną, kiermasz kolorowych bransoletek wykonanych przez dzieci. Dostępna była

kawiarenka oraz każdy mógł zakupić los i wygrać atrakcyjną nagrodę. W akcję zaangażowało się mnóstwo osób, nie tylko prywatnych ale również wiele firm.

(kucia)

fot. nadesłane

Golub-Dobrzyń

Harcerze kopią piłkę

Harcerze z 44 Golubsko-Dobrzyńskiej Drużyny Wędrowniczej wygrali V Ogólnopolski Turniej Halowej Piłki Nożnej Związku Harcerstwa Polskiego.

W miniony weekend w Toruniu odbył się V Ogólnopolski Turniej Halowej Piłki Nożnej Związku Harcerstwa Polskiego organizowany przez Hufiec ZHP Toruń. Na zawodach nie mogło zabraknąć przedstawicieli Hufca ZHP Golub-Dobrzyń. W kategorii harcerzy starszych wzięli udział chłopcy z 44 Golubsko-Dobrzyńskiej Drużyny Wędrowniczej. Rywalizowali oni z zespołami z Kutna, Mławy, Skierniewic i Górska.

Drużyna z Golubia-Dobrzynia wystąpiła w składzie: Szymon Beyger – kapitan i bram-

karz, Mateusz Balcerowicz, Jakub Balcerowicz, Sebastian Tomaszewski, Michał Ostrowski oraz Dawid Zieliński.

– Na początek rozegrano mecze w systemie każdy z każdym, aby wyłonić z tego grona z ekipy, które w niedzielne popołudnie miały powalczyć o mistrzostwo oraz dwa zespoły, które zmierzyłyby się między sobą o 3 miejsce w turnieju – opowiada Dawid Zieliński z 44 GDDW.

Po sobotnich zmaganiach wędrownicy z Golubia-Dobrzynia zdobyli w 4 meczach

11 punktów, remisując mecz otwierający Turniej z drużyną z Górska, a jak się okazało z ich późniejszymi rywalami w finale. Następnie pewnie pokonali drużyny ze Skierniewic oraz Mławy, odpowiednio 3:0 oraz 2:0. Ostatni sobotni mecz rozegrali z drużyną z Kutna, wygrywając 5:3.

– Największe emocje przypadły na mecz finałowy – dodaje harcerz – piłkarz. – Myślałem, że nikt się nie zawiódł. Były bramki, zwroty akcji, walka bark w bark, ale przede wszystkim rywalizacja w zdrowym, harcerskim duchu.

Ostatecznie to nasi harcerze z 44 Golubsko-Dobrzyńskiej Drużyny Wędrowniczej wygrali 2:1 przeciwko drużynie z Górska. Warto dodać, że nagrodę za najlepszego zawodnika turnieju otrzymał Dawid Zieliński.

(szyw), fot. nadesłane

Drużyna z Golubia-Dobrzynia wystąpiła w składzie: Szymon Beyger, Mateusz Balcerowicz, Jakub Balcerowicz, Sebastian Tomaszewski, Michał Ostrowski oraz Dawid Zieliński

Miedzy Polską, a Szwecją

POD NASZYM PATRONATEM ➤ „Polska – Szwecja, między rywalizacją a współpracą” pod taki hasłem zorganizowano ogólnopolski konkurs wiedzy historycznej. Wyniki przedstawiono 21 na Zamku Golubskim. Wśród finalistów znaleźli się też mieszkańcy naszego powiatu

Przywitanie wszystkich zamkowym zwyczajem

Dla pierwszych dziewięciu osób, które zdobyły największą ilość punktów w olimpiadzie historycznej przewidziane były nagrody. Otworem stanęły również uczelnie wyższe o kierunku humanistycznym, ponieważ laureaci otrzymali indeksy. Oprócz tego, nagrody rzeczowe, dyplomy oraz puchary.

– Większość przysłanych prac była na wysokim poziomie, a było ich kilkadziesiąt – opowiada Marek Beyger, nauczyciel historii w Zespole Szkół nr. 1 im. Anny Wazówny w Golubiu-Dobrzyniu, inicjator konkursu. – Pod uwagę brane było 21 prac, które nie miały sobie równych. Jeżeli chodzi o kwestie poziomu prac, zapytać trzeba pana Chrzanowskiego oraz Bartkowskiego, ponieważ to oni byli odpowiedzialni za sprawdzenie prac. Chciałbym z tego miejsca bardzo podziękować sponsorom, za ufundowanie tak atrakcyjnych nagród. A młodzież zapraszam do wzięcia udziału w drugiej edycji za rok. – podkreśla Marek Beyger.

Organizatorem I edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Polska-Szwecja między rywalizacją i współpracą” był Oddział PTTK im. Zygmunta Kwiątkowskiego w Golubiu-Dobrzyniu. Współorganizatorami: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Wyższa Szkoła Demokracji w Grudziądzu i Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Głównym założeniem konkursu jest poszerzenie wiedzy uczniów na temat stosunków polsko-szwedzkich. Wziąć udział mógł każdy uczeń szkoły ponadgimnazjalnej, zamieszkały na terenie Polski.

Tekst i fot. (kucia)

WYNIKI:

- I Dominik Zwierzykowski z I LO im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu za pracę „Wojny Polsko-Szwedzkie w XVII wieku” (18 na 20 punktów).
- II Agata Jabłońska z Zespołu Szkół nr 1 im. Anny Wazówny w Golubiu-Dobrzyniu za pracę „Społeczeństwo szwedzkie wobec powstania styczniowego” (18 na 20 punktów)
- III Dobromir Szymański z I LO im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu za pracę „Anna Wazówna- starościna golubska i brodnicka” (18 na 20 punktów).
- IV Wiktoria Bogdańska z Zespołu Szkół nr 1 im. Anny Wazówny w Golubiu-Dobrzyniu
- V Sandra Januszewska z II LO im. Marii Konopnickiej w Inowrocławiu
- VI Laura Bukowska z Zespołu Szkół nr 1 im. Anny Wazówny w Golubiu Dobrzyniu
- VII Radosław Ptaszek z Zespołu Szkół nr 1 im. Jana Długosza w Nowym Sączu
- VIII Julia Kucharska z Zespołu Szkół nr 1 im. Jana Długosza w Nowym Sączu
- IX Krzysztof Lisowski z Zespołu Szkół nr 1 im. Jana Długosza w Nowym Sączu

REKLAMA

LIFE IS FOR SHARING.

KUJAWSKO-POMORSKIE MA 20 GIGA ZA DARMO OD NAJLEPSZEJ SIECI

T-Mobile otrzymał certyfikat „Best in Test” i z tej okazji uwalnia Internet dla wszystkich. Wejdź na www.najlepszasiec.pl lub przyjdź do naszego sklepu i sprawdź, jak otrzymać 20 GIGA za darmo. Poczuj moc Internetu w T-Mobile.

Szczegóły na www.najlepszasiec.pl

Harcerski las

POWIAT ➤ Harcerze z Hufca Golub-Dobrzyń wzięli udział w ogólnopolskiej akcji „1000 drzew na minutę”. We współpracy z Nadleśnictwem Golub-Dobrzyń posadzili fragment lasu w okolicy Sokołowa

W Dniu Ziemi – 22 kwietnia, harcerze z 4 drużyn: 18 Golubsko-Dobrzyńskiej Drużyny Harcerskiej „Burza”, 44 GDDH „Łaziki”, 113 GDDH „Bractwo Zwinnej Jaszczurki” oraz 27 Drużyny Harcerskiej „Zdobycy szlaków” spotkali się, aby posadzić las. Nie było łatwo, najpierw musieli trafić na miejsce akcji rozwiązując po drodze zaszyfrowane zadania o tematyce przyrodniczej. Na miejscu czekały na nich sadzonki i szpadle. Po wstępnym instruktarzu udzielonym przez leśniczego Jacka Jagielskiego z leśniczówki Pałwodzina z zapałem przystąpili do pracy.

– W 2017 roku na terenie na-

szego nadleśnictwa zostało posadzonych ponad milion sadzonek, z czego kilkaset dębów szypułkowych posadzili harcerze – opowiada Iwona Kałużna z Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń, która koordynowała akcję. – Statystycznie na jednego Polaka rocznie przypada 13 drzew posadzonych na gruntach zarządzanych przez Lasy Państwowe. Skauci posadzili po kilkadziesiąt sadzonek, dla większości było to nowe doświadczenie. Mogą być z siebie dumni, nie każdy ma okazję sadzić las, a posadzone przez nich dęby będą rosły ponad 100 lat. Może w tym lesie będą zbierać grzyby ze swoimi dziećmi lub wnukami.

– Po raz pierwszy sadziłem las – podkreśla Karol Grąbczewski, drużynowy 44 Golubsko-Dobrzyńskiej Drużyny Harcerskiej „Łaziki” im. ks. Kazimierza Lutosławskiego. – Nie jest to trudne działanie i jestem dumny, że będę miał swój las, który posadziłem. W przyszłym roku chcemy posadzić więcej drzewek ponieważ będziemy obchodzić 100-lecie harcerstwa w naszym mieście.

Po zakończeniu pracy na uczestników czekało ognisko, poczęstunek i drobne upominki. Każda z drużyn oraz hufiec otrzymały certyfikaty potwierdzające udział w akcji.

Tekst i fot. (szyw)

Pamiątkowa fotografia uczestników akcji sadzenia lasu

Skauci w drodze na akcję rozwiązywali zadania o tematyce przyrodniczej

Oliwer Cieszyński i Wiktor Kuciński posadzili najwięcej sadzonek

W akcji uczestniczyli młodszy i starsi harcerze

Po zakończeniu pracy na harcerzy czekało ognisko

Harcerze posadzili kilkaset sadzonek dębu

Leśnicy Jacek Jagielski wyjaśnił zasady sadzenia drzew

Harcerze sadzili dęby w okolicy Sokołowa

REKLAMA

Kredyty dla ROLNIKÓW

Do 220 000zł
Nawet na 144 miesiące

Oprocentowanie od 2,90%

DOM FINANSOWY QS

Piłsudskiego 5 Golub-Dobrzyń

Wiele banków w 1 miejscu

500 122 247

Przyczyny problemów z rozrodem loch cz. II

HODOWLA ➤ Obok odpowiednich pomieszczeń dla loch, gwarantujących zwierzętom dobrostan, wysokojakościowych pasz, zawierających odpowiednią dawkę energii, witamin i minerałów, kolejnym ważnym czynnikiem wpływającym na rozród są choroby wirusowe i bakteryjne. Ich występowaniu sprzyja nieprzestrzeganie zasad bioasekuracji oraz zakup zwierząt ze stad o niskim statusie zdrowotnym

Szczególne zagrożenie dla loch stanowią: PRRS, czyli zespół rozrodco-oddechowy, parwowirus, leptospiroza, chlamydia oraz wścieklizna rzekoma.

Choroby wirusowe

PRRS to choroba wirusowa, która dotyka zarówno loszki re-montowe, jak i warchlaki czy tuczniki. U loch wiąże się pogorszeniem wyników inseminacji i poronieniami. Dalszy rozwój choroby skutkuje przedwczesnymi porodami oraz martwymi prosiętami czy zmumifikowanymi płodami. Jeśli chodzi o warchlaki czy tuczniki, objawami są problemy z układem oddechowym, kaszel i gorączka. W ochronie przed tym wirusem bardzo ważna jest prewencja oraz odpowiednia kwarantanna nowych zwierząt przed wprowadzeniem ich do stada. Jeśli już stado jest zarażone PRRS, konieczne są szczepienia.

Parwowirus świń (PPV) jest groźny wyłącznie dla loch pro-

nych i jeśli do zakażenia doszło u sztuk niskoprosnych, do ok. 60.–70. dnia ciąży. Konsekwencją są zaburzenia w układzie rozrodczym i występowanie wczesnych poronień. Zarażone lochy rodzą martwe lub zmumifikowane prosięta. Także bardzo niskie mioty, poniżej 5 sztuk, mogą być sygnałem występowania tego schorzenia.

Chorobą wpływającą bardzo znacząco na parametry rozrodu jest wirusowa wścieklizna rzekoma, szerzej znana jako choroba Aujeszkyego. Wywołując ją patogeny obniżają odporność, powodują problemy z układem pokarmowym, oddechowym, drżenie mięśni, przykurcze, niedowłady, porażenia, ślinotok i chudnięcie. Wpływają na pogorszenie wykorzystania paszy i obniżenie płodności – co w konsekwencji daje występowanie mumifikantów oraz słabe, nieliczne mioty.

Choroby bakteryjne

Leptospiroza to choroba bakteryjna przenoszona przez gryzonie. Zarażone lochy mogą rodzić martwe prosięta, często dochodzi też do późnych (powyżej 90. dnia ciąży) poronień.

W przypadku trzody chlamydiozę wywołują bakterie z rodzaju *Chlamydia* przenoszone przez ptaki. Jest to na tyle częsta przypadłość, iż wszystkie stada uważa się za zarażone. Zwykle choroba przebiega bezobjawowo. Dopiero przy znacznym spadku odporności u loch dochodzi do poronień w trzeciej, końcowej fazie ciąży lub do urodzenia martwych albo słabszych prosiąt.

Okres okołorujowy

Ostatnim czynnikiem, mającym wpływ na plenność loch, jest postępowanie w okresie okołorujowym. Często zdarza się jeszcze trwający 42 dni i więcej odchów prosiąt przy lochach. Tak długie pozostawianie prosiąt

z matką może powodować nadmierną jej eksploatację. Lochy po odsadzeniu jest w gorszej kondycji, wydłuża się okres od odsadzenia do wystąpienia rui, także pierwsze krycie częściej okazuje się być nieskuteczne. Przy późnym wystąpieniu rui owulacja następuje bardzo szybko od pierwszych jej objawów, więc plemniki nie mają wystarczająco długiego czasu na zapłodnienie komórek jajowych, a co za tym idzie – inseminacja jest nieskuteczna. Gdy ruja występuje po 5. dniu od odsadzenia, zabieg unasienniania należy przeprowadzić od razu na jej początku.

Bardzo ważna jest staranna obserwacja loch. Wczesne wykrycie objawów rujowych pozwala na dokładne określenie przewidywanej owulacji i podwyższenia odsetek skutecznych kryć. Warto również wykonać zabieg re-inseminacji, gdyż zwiększa to

prawdopodobieństwo ciąży. Jest to szczególnie ważne przy wczesnych rujach (szybko po odsadzeniu prosiąt), kiedy czas pomiędzy objawami rujowymi a owulacją jest dłuższy. Lochy po inseminacji należy utrzymywać indywidualnie aż do 30. dnia ciąży, zapewniając im spokojną atmosferę i ograniczając stresy. Wtedy można dokładnie zaobserwować, czy nie występuje kolejna ruja oraz zminimalizować ryzyko wczesnych poronień.

Skuteczny rozród jest wypadkową wielu czynników, poczynając od predyspozycji genetycznych, przez utrzymanie i żywienie, na zdrowiu kończąc. Należy skupić na nim uwagę, ponieważ uzyskanie dużych, zdrowych miotów od loch jest czynnikiem bardzo ważnym w opłacalności hodowli i może znacząco podnieść zyski z produkcji trzody chlewnej.

(aw, mcz)

REKLAMA

SPRAWDZONE PRODUKTY W PAKIECIE
NOWOŚĆ

Vitalpak

DOSTARCZA POZYTYWNEJ ENERGII

- ★ wysokie plonowanie
- ★ właściwe kształtowanie łanu
- ★ kompleksowe zaopatrzenie w niezbędne składniki pokarmowe
- ★ zabezpieczenie przed stresem

DYSTRYBUTOR: AGROLOK
www.agrolok.pl

Elvita Elvita Sp. z o.o. 78-627 Różewo • telefon: (67) 260-07-02 • kontakt@elvita.com.pl • www.elvita.com.pl

Zachowawcze i opłacalne

HODOWLA ➤ Hodowla świń w Polsce ma charakter niemal wyłącznie gospodarczy. Chodzi o dostarczenie jak największej ilości mięsa na rynek. Są jednak kraje, w których związana jest z tradycją i odbywa się na niewielką skalę

Na pastwiskach Hiszpanii i Portugalii zauważyć można nietypowe, bo niemal czarne świnki o umięśnionych nogach. To właśnie cechy charakterystyczne rasy iberyjskiej. Przodkowie tych świń paśli się na łąkach w tej części Europy już kilka tysięcy lat temu. Zwierzęta niemal wyginęły w latach 60. XX w., gdy Hiszpanię nawiedziła epidemia afrykańskiego pomoru świń.

Świnie iberyjskie nie przebywają w oborach, a na łąkach i pa-

stwiskach, gdzie żywią się m.in. żołędziami. Przemieszczają się swobodnie, pokonując dziennie spore odległości. Dzięki temu dają bardzo zdrowe mięso. Ich cechą charakterystyczną jest zdolność tworzenia grubej tkanki tłuszczowej i mięsa marmurkowego, bardzo cenionego w Hiszpanii. Wykonuje się z niego tradycyjne szynki jamon, dojrzewające przez długi czas w suszarniach.

W Polsce odpowiednikiem świ-

ni iberyjskiej są zwierzęta rasy złotnicka pstra, złotnicka biała i puławska. Są to rasy zachowawcze objęte programem ochrony. Szczególnie świnię rasy puławskiej dają wyjątkowo smaczne mięso o marmurkowatej strukturze. Wytwarza się z niego m.in. surowe, wędzone schaby oraz tradycyjne szynki. Hodowla tego typu zwierząt połączona z produkcją wędlin to bardzo ciekawy pomysł na biznes rolniczy.

(pw)

Choroby

ASF w odwrocie

Nie ma nowych ognisk ASF wśród świń, ale wirus wciąż daje się we znaki dzikom – to ostatnie doniesienia związane z afrykańskim pomorem świń.

Rozwój sytuacji kontrolują służby weterynaryjne oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. – Wszyscy członkowie grupy zadaniowej podkreślili znaczenie bardzo ścisłego przestrzegania zasad bioasekuracji, gdyż najniebezpieczniejszym czynnikiem przedostania się wirusa do stada jest czynnik ludzki – podkreślają członkowie

zespołu do spraw ASF w resorcie rolnictwa.

Ostatnie informacje o stwierdzeniu ASF pochodzą z 13 kwietnia i dotyczą dzików. Łącznie odnotowano 12 padłych sztuk. Wszystkie ogniska wystąpiły w strefie przygranicznej – najdalej 22 km od granicy z Białorusią.

W związku z występowaniem

ASF na wschodzie Polski, wyznaczono trzy kolorowe strefy. Obszar ochronny oznaczono kolorem żółtym i jest on najbardziej rozległy. Obowiązują tu świadectwa zdrowia i badania kliniczne nie wcześniej niż dobę przed udaniem się na ubój. Strefa czerwona oznacza już więcej wymagań. Mięso po uboju świń musi być znakowane symbolem koła. Strefa niebieska to ta, w której obowiązują najsurowsze zasady. Coraz głośniejsze mówi się o zniesieniu jej w powiecie hajnowskim, gdzie ostatnia chora świnia padła w czerwcu ub. roku.

(pw)

Sadownictwo

Łatwiej szacować straty

Ostatnie przymrozki dały się we znaki sadownikom. Resort rolnictwa informuje, że szacowanie strat ma być łatwiejsze.

Ministerstwo powołało grupę zadaniową do spraw monitoringu występowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych powodujących straty i szkody w rolnictwie. Pierwszym jej zadaniem jest zbadanie dotychczasowych strat wywołanych przez przymrozki. W tym celu opublikowano interaktywny wzór wniosku, na którym będzie można bazować. Dostępny jest na stronie

ministerstwa i ma formę arkusza kalkulacyjnego, który sam podlicza straty po wpisaniu podstawowych danych, tzn. powierzchni upraw, średniego plonu itd.

Od dwóch tygodni rolnicy mogą ubezpieczać swoje uprawy na warunkach preferencyjnych. Na ten cel w budżecie zaplanowano 900 mln zł. Dofinansowanie do składki wynosić będzie 65 proc.

O pomoc można zwracać się do pięciu firm ubezpieczeniowych.

(pw)

Umowy

Chcą jednolitych wzorów

Od kiedy zaistniał obowiązek zawierania umów kupna-sprzedaży produktów rolno-spożywczych, rolnicy mają problemy z ich sformułowaniem.

Przypomnijmy, że umowy na zakup lub sprzedaż produktów muszą zawierać np. cenę zakupu, ilość, terminy i sposoby płatności itd. Niestety rolnictwo jest taką branżą, że nie wszystko jest możliwe do przewidzenia. Nic dziwnego, że część farmerów martwiła się o to, czy ich umowy są sporządzone poprawnie. Dokuczliwy jest także fakt konieczności spisywania dokumentów nawet w przypadku

małych ilości produktów. Związki rolnicze uważają, że należy po dwóch miesiącach od obowiązywania przepisów przeanalizować, czy wprowadzenie umów uszczelniło rynek.

Samorząd rolniczy zaapelował również o przygotowanie jednolitego wzoru umowy. Póki co, nie wiadomo jak na tę propozycję zapatruje się ministerstwo rolnictwa.

(pw)

Ciekawostki

Zakodowane krowy

Kody kreskowe lub QR są umieszczane na niemal każdym opakowaniu produktu. Od 2012 roku jeden z brytyjskich farmerów znakuje w ten sposób... krowy.

W miejscowości Leicestershire w Wielkiej Brytanii miejscowy farmer postanowił umieścić na grzbiecie jednej ze swoich krow kod QR. Przechodzień, widząc taką krowę, może wyjąć telefon, zeskanować kod z grzbieta i uzyskać link do strony internetowej farmy. Dodajmy, że pomysły rolnik promuje w sieci sery domowej roboty. Kod namalowano przy pomocy szablony i farby przyjaznej dla skóry zwierzęcia. Ten sposób promocji

jest idealny, ponieważ mieszkańcy Wielkiej Brytanii mają mgliste pojęcie o tym, które produkty w sklepach rzeczywiście pochodzą z rodzimych farm.

Od 2012 r. do informacji zakodowanych pierwotnie na grzbiecie krowy dołączyły nowe. Kto chce, dowie się m.in. o wadze zwierzęcia, wieku itd. Tworzenie kodów jest proste, wystarczy mieć dostęp do internetu.

(pw)

Uprawa

Jary w odwrocie

Rzepak jary to uprawa ciesząca się w Polsce niewielką popularnością. Niedawno odbyły się jego zasiewy.

Rzepak jary nie jest popularny, bo nisko plonuje. Zbiory mogą być o 30-40 proc. niższe od rzepaku ozimego. W naszym regionie dodatkowo brakuje odpowiedniej wilgotności wiosną, gdy rośliny wymagają najwięcej wody. Siew rzepaku ozimego przypada na początek kwietnia, a okienko, w którym należy wykonać tę czynność, jest niewielkie.

W tym sezonie powierzchnia upraw rzepaku jarego będzie mniejsza niż przed rokiem. W 2016 r. rolnicy zdecydowali się na siew tej rośliny głównie po tym, jak na polach wymarły odmiany ozime. Część gospodarzy wybiera jednak jary rzepak, by przerwać ciąg chorobowy zbóż, np. gdy często pojawiały się choroby grzybowe.

(pw)

PAROL
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 11
tel. 56/683 24 86 lub 56/683 50 81
e-mail: parol@parol-nasiona.pl

KUKURYDZA

- WILGA - FAO 190
- GLEJT - FAO 230
- SAN - FAO 240
- SUBITO - FAO 250
- SUDRIX - FAO 260

PASZE DLA RYB
pływające i tonące
w rozmiarach 0-11mm

SPRZEDAŻ
OBORNIKA
z d o w o z e m

kurzego •

• bydłęcego

500 570 170
786 100 655

Czy moje dziecko jest gotowe, by stać się uczniem?

PEDAGOGIKA ▶ Bardzo ważnym momentem w życiu każdego dziecka jest rozpoczęcie nauki w szkole. To początek długiej drogi, podczas której będzie musiało sprostać wielu wymaganiom stawianym przez nauczycieli i szkołę, ale przede wszystkim to czas samodzielnego wkraczania w życie społeczne

Od pierwszej klasy dziecko rozpoczyna karierę szkolną i już od tego momentu będzie zależało, jak poradzi sobie na dalszych etapach edukacyjnych. Pierwsze doświadczenia mają ogromny wpływ na poziom motywacji dziecka, chęć do nauki, podejmowania wyzwań, jak również samoocenę i poczucie własnej wartości. Dlatego bardzo ważnym aspektem, decydującym o tym, czy nasza pociecha powinna pójść do szkoły, będzie ocena poziomu dojrzałości czy też gotowości szkolnej.

Oba terminy są związane z podejmowaniem przez dziecko obowiązku szkolnego. Można je rozróżniać, lecz większość autorów stosuje je zamiennie. Gotowość szkolną należy rozumieć jako efekt współdziałania dziecka, dorosłych i szkoły. Mowa tutaj nie tylko o osiągnięciu przez dziecko właściwego stopnia rozwoju fizycznego, poznawczego, emocjonalnego i społecznego. Jest też wskazanie na istotną rolę rodziców jako stwarzających odpowiednie warunki przygotowujące do nabywania wiedzy przez dziecko. Szkoła jako instytucja również powinna posiadać pewne właściwości, by wspierać najmłodszych uczniów

w zmaganiach szkolnych.

Ważne sfery i umiejętności

Mówiąc o ogólnym poziomie rozwoju, należy zauważyć, że dziecko dojrzałe do szkoły powinno osiągnąć odpowiedni poziom umiejętności w zakresie każdej ze sfer funkcjonowania.

W zakresie sfery fizycznej dziecko powinno mieć prawidłowe ukształtowanie kośćca, mięśni, narządów wewnętrznych, układu nerwowego i narządów zmysłu, co zapewni większą odporność na zmęczenie, wysiłek fizyczny czy choroby. Zatem ważne jest, by dziecko rozpoczynające naukę było w pełni zdrowe, zwinne i zdolne utrzymywać równowagę. Powinno także wykazywać sprawność manualną i grafomotoryczną ręki, która pozwoli osiągnąć odpowiedni poziom rysowania i pisania drobnych elementów w liniijkach. Płynne i skoordynowane ruchy ręki przyczynią się do osiągnięcia przez dziecko właściwego tempa pisania.

W sferze poznawczej za szczególnie ważne umiejętności potrzebne dziecku rozpoczynającemu naukę w klasie pierwszej uważa się dokonywanie analizy i syntezy wzrokowej znaków graficznych. Jest

to niezbędne, by dziecko mogło rozróżniać litery, jak również zauważać zależności pomiędzy elementami danej litery (np. laseczka przed kółkiem to litera „b”, a laseczka za kółkiem to litera „d”). Równie istotną umiejętnością jest koncentrowanie się na zadaniu, czyli skupianie uwagi nie tylko na tym, co interesuje dziecko, lecz przede wszystkim na temacie zajęć oraz na zadaniach, które proponuje nauczyciel.

Dobrze wykształcona pamięć dziecka (gdy nie miewa ono trudności z zapamiętywaniem nowych informacji, ale również, gdy pamięta podstawowe informacje o sobie czy o swoim otoczeniu) jest kolejnym bardzo ważnym elementem w osiągnięciu dojrzałości szkolnej.

W zakresie myślenia, dziecko rozpoczynające naukę powinno posiadać możliwości takiego operowania informacjami, które umożliwią mu zrozumienie „prostych pojęć, prostych zasad, reguł, prawidłowości” i kolejno wnioskowanie o nich.

W zakresie komunikacji dziecko podejmujące naukę w klasie pierwszej powinno posiadać bogaty zasób słów i pojęć oraz umiejętność używania ich w sposób odpowiedni do danej sytuacji, co umożliwia

będzie właściwe komunikowanie się zarówno z rówieśnikami, jak i z nauczycielem. Ważne, by mowa dziecka była prawidłowa, by potrafiło wybrzmiewać głoski. Istotny w okresie podejmowania obowiązku szkolnego jest zanik egocentryzmu mowy, który u dziecka polega na niesłuchaniu innych oraz mówieniu do siebie w obecności innych osób. Dodatkowo powinno odróżniać poszczególne głoski, jak również ich dźwięczność (np. odróżniać „b” od „p” czy „dz” od „c”) oraz różnicować rytm i rytym mowy, ponieważ od nich zależy umiejętność opanowania czytania i pisania.

Dziecko gotowe do podjęcia nauki szkolnej m.in. wykazuje znajomość cyfr od 0-9 i tworzy z nich liczby od 0-10 i więcej oraz dodaje i odejmuje w zakresie 10 (z pomocą np. palców). Rozróżnia stronę lewą i prawą, umie określać kierunki i ustalać położenie obiektów w stosunku do własnej osoby i innych obiektów, jak również rozróżniać przedmioty, obiekty, kolory, podstawowe figury geometryczne i porównywać ich wielkości. Dodatkowo dziecko powinno znać stałe następstwa dni i nocy, pór roku, dni tygodnia oraz miesięcy w roku.

Dziecko gotowe do szkoły winno także znać drukowane małe i wielkie litery (z wyłączeniem dwuznaków, zmiękczeń i liter oznaczających w języku polskim samogłoski nosowe), jak również układać krótkie zdania, dzielić te zdania na wyrazy oraz dzielić wyrazy na sylaby i wyodrębniać głoski w słowach o prostej budowie fonetycznej. Wskazane jest, by interesowało się czytaniem i pisanem, układało proste wyrazy z liter, potrafiło je przepisać oraz kreślić znaki literopodobne i podejmować próby pisania.

Rozwój społeczno-emocjonalny

Bardzo często, mówiąc o gotowości szkolnej dziecka, zapominamy o jednej rzeczy, a mianowicie o rozwoju społeczno-emocjonalnym. Wydaje nam się, że jeżeli potrafi liczyć, zna literki, jest sprawne, zdrowe, poznawczo i językowo też

dobrze funkcjonuje, jest gotowe do szkoły. Niestety, może nie być na tyle dojrzałe emocjonalnie, by podjąć wysiłek w klasie pierwszej.

Dziecko gotowe do podjęcia nauki szkolnej powinno wykazywać pewien stopień samodzielności, zaradności, chęci i umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i nauczycielem, posiadać poczucie przynależności do danej grupy - przez co uwagi, które będą kierowane do całej grupy, dziecko będzie odbierać jako dotyczące również jego. Niezbędną kwestią jest także rozumienie przez dziecko panujących w szkole zasad i norm społecznych oraz ich respektowanie, jak również posiadanie zdolności do współpracy i współdziałania z rówieśnikami. Równie ważne jest posiadanie zdolności do radzenia sobie z własnymi emocjami oraz rozpoznawaniem i nazywaniem ich. Dziecko dojrzałe do szkoły powinno wykazywać również coraz większą motywację do działania - zdobywania nowych umiejętności i wiedzy oraz podejmowania próby pokonywania przeciwności i nie zniechęcania się tak łatwo jak dotychczas.

Jak przedstawiono powyżej dziecko dojrzałe do nauki szkolnej musi spełnić wiele wymagań i posiadać wiele umiejętności, aby można było nazwać je gotowym do podjęcia roli ucznia. I o ile zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, mamy wiedzę odnośnie progu wiekowego, jaki dziecko musi spełnić, aby pójść do klasy pierwszej szkoły podstawowej - „obowiązek szkolny dziecko powinno podjąć z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym w którym dziecko kończy 7 lat” - o tyle podjęcie decyzji o posłaniu dziecka do klasy pierwszej może rodzić wiele pytań i wzbudzać wiele wątpliwości. By się upewnić, czy jest gotowe, dobrze odwiedzić poradnię psychologiczno-pedagogiczną w swoim mieście powiatowym.

psycholog Daria Dyląg
Poradnia Psychologiczno-
Pedagogiczna w Wąbrzeźnie

Rodzicu, jeżeli masz wątpliwości, co do osiągnięcia gotowości szkolnej przez twoje dziecko, umów się na bezpłatne specjalistyczne badanie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wąbrzeźnie przy ul. Wolności 35.

tel./fax 56 688 21 75
www.poradnia-wab.kei.pl

Spotkania na deskach

TEATR ➤ W najbliższym czasie Rypin i Brodnica zorganizują ogólnopolskie przeglądy teatralne. W programach nie zabraknie występów gwiazd: Doroty Stalińskiej i Sebastiana Cybulskiego

Rypińska Wiosna Teatralna odbędzie się już po raz 44.

13 i 14 maja w Rypinie już po raz 44. zaprezentują się amatorskie grupy teatralne z całej Polski. Wiosna Teatralna to wydarzenie z kilkudziesięcioletnią tradycją. W ubiegłym roku w kinie Bałtyk wystąpiło 18 zespołów, m.in. z Bydgoszczy, Torunia, Brodnicy i Lipna. Gwiazdą imprezy był popularny aktor i dyrektor Teatru Polskiego we Wrocławiu Cezary Morawski.

W tym roku organizatorzy zakwalifikowali do przeglądu kilkanaście grup m.in. z Zabrze, Olsztyna, Ostródy, Garwolina i Mysłowic. Na scenie pojawią się też lokalni artyści. Spektakl przygotowali: Dzieciaki Kukiełczaki i Teatr Siedmiu Krzeseł z MCK w Lipnie oraz rypińscy twórcy: Patrycja Rygielska, Alternatywna Scena Ruchu, a także dzieci z miejskich przedszkoli i SP nr 3.

Pula nagród wynosi 5 tys. zł. Na zakończenie, w niedzielę 14 maja o 16.00, z monodramem „Pewniak” wystąpi Sebastian Cybulski. Szczegółowy program można znaleźć na stronie www.rdk.rypin.eu. Wstęp na wszystkie spektakle jest bezpłatny.

Niecały miesiąc później, od 9 do 11 czerwca, amatorskie grupy będą gościć już po raz dziesiąty na Ogólnopolskim Festiwalu Brodnicka Uczta Teatralna. Impreza odbędzie się w BDK. Na inaugurację, 9 czerwca o 18.00, monodram „Żmija” przedstawi Dorota Stalińska. Prezentacje grup teatralnych ruszą dzień później o 10.00. Artystów oceni jury, które przyzna statuetki: Złotego, Srebrnego i Brązowego Buta oraz Grand Prix. Za pierwsze miejsce można otrzymać 1 tys. zł, łączna pula nagród to 3,5 tys. zł. Termin dostarczenia zgłoszeń upływa 22 maja. Dokładny regulamin jest dostępny na stronie www.bdk.brodnica.net.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszczewicz

Co? Gdzie? Kiedy?

Lipno

➤ W piątek 28 kwietnia o 20.00 w kinie Nawojka wystąpi Piotr Bałtroczyk. Konferansjer zaprezentuje nowy program zatytułowany „Mężczyzna z kijowym peselem”. Bilety w cenie 50 zł są do nabycia w sekretariacie MCK przy ul. Piłsudskiego 22, tel. 54 287 24 40.

➤ W piątek 5 maja w lipnowskim kinie Nawojka początkujące grupy zaprezentują się podczas III Przeglądu Teatrów Dziecięcych im. Wincentego Rapackiego. Impreza ma charakter konkursowy i jest skierowana do zespołów teatralnych działających w szkołach, klubach, świetlicach i instytucjach kultury, skupiających młodzież do lat 15. Przegląd ruszy o godz. 9.00. Grupy będą występowały w trzech kategoriach wiekowych: szkoły podstawowe klasy I-III, szkoły podstawowe klasy IV-VI i gimnazja.

Golub-Dobrzyń

➤ 28 kwietnia o 17.00 Piotr Bałtroczyk będzie bawił publiczność w Domu Kultury w Golubiu-Dobrzyniu. Bilety kosztują 50 zł i można je kupić w sekretariacie DK. Szczegółowe informacje są dostępne pod nr. tel. 56 683 24 08.

➤ W dniach 18-21 maja do Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni przyjadą młodzi artyści, którzy wezmą udział w jubileuszowym 25. Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina. Wstęp dla publiczności jest bezpłatny.

Wąbrzeźno

➤ 22 kwietnia rozpoczęły się Dni Kultury Chrześcijańskiej pod hasłem „Idźcie i głoscie”. Celem tego wydarzenia jest prezentacja dorobku kultury chrześcijańskiej i jej wkładu w rozwój społeczności Wąbrzeźna i okolic. Przez dziesięć dni mieszkańcy mogą wziąć udział w licznych imprezach: religijnych, społecznych, kulturalnych i sportowych, organizowanych m.in. w WDK, kościele MBKP i sanktuarium MBB. Szczegółowy program można znaleźć na stronie www.wdk-wabrzezno.pl. Impreza potrwa do 1 maja. Tygodnik CWA jest patronem medialnym tego wydarzenia.

➤ W sobotę 13 maja o 19.00 w WDK wystąpi formacja Banau. Grupa wykonuje muzykę z pogranicza rocka i hardrocka. Bilety w cenie 10 zł są dostępne w kasie WDK.

➤ W piątek 26 maja o 18.00 także w domu kultury wystąpi zespół Blue Party. Grupa gra przede wszystkim muzykę śląską. Kapela wylansowała wiele hitów, zajmujących czołowe miejsca na liście śląskich przebojów. Bilety kosztują 35 zł (od osoby) oraz 30 zł (dla grupy od 15 osób) i są do nabycia w kasie WDK w godz. 12.00-16.00.

➤ W piątek 2 czerwca WDK organizuje Festiwal Piosenki Przedzszkolnej „Uśmiechnięte nutki”. Impreza jest skierowana do dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów zerówek. Osoby zainteresowane udziałem w przeglądzie do 22 maja muszą wysłać kartę zgłoszeniową na adres organizatora. Szczegółowy regulamin jest dostępny na stronie: www.wdkwabrzezno.pl.

Rypin

➤ W dniach 27-28 kwietnia (o 17.00 i 19.30) oraz 29-30 kwietnia (o 16.00 i 18.30) w kinie Bałtyk będzie można obejrzeć film „Rings”. Bilety kosztują 12 zł.

➤ W środę 3 maja o 11.00, z okazji 226. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, w kościele pw. św. Trójcy w Rypinie odbędzie się koncert duetu ACO Project pn. „Święta miłości kochanej Ojczyzny”. Wstęp wolny.

➤ W sobotę 6 maja RDK organizuje piknik rodzinny pod hasłem „Ekologiczna Majówka”. Impreza na placu przy ul. Nowy Rynek rozpocznie się już o 10.00. Zaprezentują się lokalni artyści m.in. z Dziecięco-Młodzieżowej Grupy Estradowej i Dziecięcej Akademii Rozwoju. Na scenie pojawią się też maluchy z Przedszkola Miejskiego nr 3 „Niezapominajka”, które przedstawią spektakl ekologiczny. Nie zabraknie również ogólnopolskiej akcji zbiórki krwi „Motoserce” oraz pokazów motocyklowych, organizowanych przez Szlif Rypin. Wieczorem scena będzie należała do muzyków. Wystąpi wschodząca gwiazda disco polo Cassandra, wykonujący muzykę reggae Tabu, a gwiazdą majówki będzie wokalistka Cleo. Artystka jest znana szerszej publiczności ze współpracy z producentem Donatanem. Duet nagrał utwór „My Słowianie”, z którym reprezentował Polskę na Eurowizji w 2014 roku. Z czasem Cleo rozpoczęła solową karierę, wydała krążek „Bastet”.

Brodnica

➤ W weekend 6-7 maja w BDK planowana jest VI Nocna Tanczna Majówka pod hasłem „Tańczyć każdy może”. Impreza ma formułę otwartych szkoleń, promujących i popularyzujących różnorodne formy aktywności ruchowej. W warsztatach może wziąć udział każdy, bez względu na wiek, talent czy predyspozycje. Szczegóły na stronie www.bdk.brodnica.net.

➤ W piątek 26 maja o 19.00, z okazji Dnia Matki, w BDK zaśpiewa Teresa Werner. Bilety kosztują 50 zł.

oprac. (ToB)

27.04.2017-03.05.2017

program

Piątek 28 kwietnia

TVN 22:00

INTERSTELLAR

TVP 1

17:25 Jaka to melodia?

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:18 Kwadrans polityczny
08:40 Sekrety ojca odc. 38 - serial
09:35 Ranczo odc. 88 - serial
10:35 Doktor Quinn odc. 18 - serial
11:30 My, wy, oni
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Smaki polskie odc. 141
12:50 Przepis dnia odc. 485
13:00 Tajemnice początków Polski odc. 3 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
16:10 Złote serce odc. 87 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 486
18:05 Klan odc. 3118 - telenowela
18:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 131 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz odc. 221 - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:25 Warto rozmawiać
23:35 Góra śmierci: Trzęsienie ziemi w Nepalu - dokumentalny
00:35 Kuba - przygodowy

TVP 2

13:40 Rodzinka.pl

06:10 Rodzinka.pl odc. 41 - serial
06:40 Sztuka codzienności odc. 15
07:05 M jak miłość odc. 24 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:05 Barwy szczęścia odc. 1649 - serial
11:40 Na dobre i na złe odc. 367 - serial
12:40 Cena miłości odc. 29 - telenowela
13:40 Rodzinka.pl odc. 152 s. 6 - serial
14:20 Rodzina sama w domu odc. 3
15:05 Tysiąc i jedna noc odc. 48 - serial
16:00 Na dobre i na złe odc. 671 - serial
17:05 Cena miłości odc. 30 - telenowela
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1649 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial
20:40 Pierwsza randka odc. 6
21:50 Krucjata Bourne'a - sensacyjny
23:45 Odlot - thriller
01:30 Obce ciało - melodramat

tvn

19:50 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 7
07:50 Doradca smaku odc. 33
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2030
10:55 Ukryta prawda odc. 766 - serial
12:00 Szkoła odc. 418 - serial
13:00 19+ odc. 119 - serial
13:30 Szpital odc. 655 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 7
15:30 Szkoła odc. 419 - serial
16:30 19+ odc. 120 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 767 - serial
18:00 Szpital odc. 656 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4931
20:10 Doradca smaku odc. 34
20:15 Na Wspólnej odc. 2467 - serial
20:55 Milionerzy odc. 46
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 11 s. 15
22:30 Tylko mnie kochaj - komedia romantyczna
00:40 R.I.P.D. Agenci z zaświatów

POLSAT

09:00 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 604 s. 11 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 403 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 405 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 73 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 480 - serial
12:00 Oszukane odc. 11 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 634 s. 12 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2489 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 640 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3372
16:30 Na ratunek 112 odc. 103 - serial
17:00 Gliniarze odc. 93 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2490 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 68 - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 91
21:10 Przyjaciółki odc. 107 s. 9 - serial
22:15 Zdrady odc. 107 - serial
23:30 Szklana pułapka - sensacyjny

HITY DNIA

„Tylko mnie kochaj”
(2006r.) TVN 22:30

Współczesna Polska. Dwudziestokilkuletni architekt Michał jest właścicielem firmy projektowej. Nie narzeka na brak gotówki – ma luksusowe mieszkanie w Warszawie, jeździ najnowszym modelem BMW. Jego życie uczuciowe ogranicza się do luźnego związku ze współniczką, Agatą.

„Dorwać Smarta”
(2008r.) TVN 7 20:00

Maxwell Smart, znany także pod kryptonimem agent 86, pracuje dla amerykańskiej agencji szpiegowskiej CONTROL, która na skutek ataku wroga zostaje zdekonspirowana. Szef wywiadu decyduje się powierzyć realizację misji ratunkowej niedoświadczonemu, za to pełnemu zapału Smartowi.

7 tvn

14:55 Szpital

05:05 Ukryta prawda odc. 211 - serial
06:05 Szpital odc. 52 - serial
07:00 Sąd rodzinny odc. 201 - serial
08:00 Kryminalni odc. 6 s. 2 - serial
09:10 Lekarze odc. 13 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 263 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 202 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 226 - serial
14:55 Szpital odc. 53 - serial
15:55 Kryminalni odc. 7 s. 2 - serial
17:00 Dr House odc. 8 s. 3 - serial
18:00 Mentalista odc. 22 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 264 - serial
20:00 Dorwać Smarta - komedia
22:20 Kości odc. 4 - serial
23:20 Ring - horror
01:40 Mroczne zagadki Los Angeles odc. 4 s. 2 - serial

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Amerykańscy naprawiacze odc. 5 s. 3 - serial
06:25 Amerykańscy naprawiacze odc. 6 s. 3 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 31 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 13 - animowany
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 34 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 16 - animowany
09:00 Strażnik Teksasu odc. 120 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 164
11:00 Detektywi w akcji odc. 110 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 67 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 277 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 149
15:00 Dom nie do poznania odc. 165
16:00 Twoja na zawsze odc. 36 - telenowela
17:00 Trzy razy Ana odc. 82 - telenowela
18:00 Detektywi w akcji odc. 111 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 278 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 82 - serial
21:00 Niecne uczynki - komedia
22:50 Latająca forteca - wojenny
01:00 Spadkobiercy odc. 8

TV puls

10:00 Napisala: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 17 - telenowela
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 5 s. 21 - serial
08:00 Nash Bridges odc. 59 s. 4 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 60 s. 4 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 3 s. 4 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 21 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 5 s. 6 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą? odc. 2 s. 5 - serial
13:30 Czynne całą dobę odc. 1, 2 s. 2 - serial
14:40 Allo, Allo odc. 3 s. 2 - serial
15:20 Allo, Allo odc. 4 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 38
16:30 Ale numer! odc. 1
17:00 Gwiazdy polskiego kabaretu
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 200 s. 10 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 201 s. 10 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 202 s. 10 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 203 s. 10 - serial
20:00 Farciarz Gilmore - komedia
21:50 Męsko-damska rzecz - komedia romantyczna
23:50 American Pie: Naga miła - komedia

TVP KULTURA

11:30 Zaklęty dwór

07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:25 Jean-Michel Basquiat - dokumentalny
09:40 Dotknięcie ręki - psychologiczny
11:30 Zaklęty dwór odc. 2 - serial
12:40 Zaklęty dwór odc. 3 - serial
13:45 Studio Kultura - niedziela z...
14:40 Kratka - obyczajowy
15:40 Informacje kulturalne
15:55 Chuligan literacki odc. 48
16:35 We dwoje - obyczajowy
17:50 Chaplin. Legenda stulecia - dokumentalny
19:30 Fikotko, wróć - animowany
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Alicja - komedia romantyczna
22:15 Pegaz odc. 37
23:20 Punkowa - dokumentalny
00:50 Marat/Sade - dramat obyczajowy

TVP HISTORIA

13:55 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 545
07:00 W sercu ukrył miasto - Lwów Zbigniewa Herberta
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 69
08:35 Ukryte skarby odc. 8
09:05 Cudowny świat przyrody odc. 8 - serial
09:35 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:15 Humer i inni - dokumentalny
11:10 Z archiwum IPN odc. 69
11:45 Koło historii odc. 24
12:20 Kulisy PRL odc. 23
12:50 Jackie Kennedy legenda Ameryki - dokumentalny
13:55 Sensacje XX wieku odc. 96
14:55 Encyklopedia II wojny światowej odc. 62 - serial
15:35 Kulisy II wojny światowej odc. 3 - serial
16:40 Przychodzimy, odchodzimy - dokumentalny
17:40 Czas honoru odc. 13 - wojenny
18:30 Flesz historii
18:55 Sensacje XX wieku odc. 30
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Tajemnice III Rzeszy odc. 3 - dokumentalny
21:35 Komandoria odc. 8 - serial
22:35 Spór o historię odc. 145
23:15 Kto wygra mecz? - dokumentalny
00:20 Listy gońcice odc. 33

TRAM

06:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
07:00 Nigdy ja ciebie, ludo, nie rzuciła
07:55 Świat w obrazach
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - animowany
09:00 Na zdrowie
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Boliwia - serial
09:50 Budowa świątyni w Narodowym Sanktuarium Matki Bożej w miejscowości Subukia w Kenii
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Mysłac ojczyzna
11:35 Historia i architektura Polski w rysunkach prof. Ryszarda Natusiawicza
11:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Ewangelia nasz biznesplan
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Historia nadziei - obyczajowy
15:35 Trzy wyspy - trzy światy - dok.
15:45 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędka nad wodę w Polskę i świat
16:35 Fryderyk Chopin i jego muzyka
17:00 Przegląd tygodnika rodzin katolickich "Źródło"
17:05 W Solankowej Dolinie - dok.
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Corrie Ten Boom - nieugięta wiara - dokumentalny

TVP 1

17:25 Jaka to melodia?

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:19 Kwadrans polityczny
08:40 Sekrety ojca odc. 39 - serial
09:35 Ranczo odc. 89 - serial
10:35 Doktor Quinn odc. 1 s. 2 - serial
11:30 Magazyn śledczy Anity Gargas
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Wójt roku 2016 odc. 18
13:15 Tajemnice początków Polski odc. 4 - serial
14:15 Sekrety ojca odc. 40 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie...
16:05 Złote serce odc. 88 - serial
16:50 Przepis dnia odc. 486
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 487
18:05 Klan odc. 3119 - telenowela
18:40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem - Murad IV odc. 132 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Tutanchamon odc. 2 - historyczny
21:20 Kuba - przygodowy
23:35 Krąg podejrzanych odc. 5 - serial
00:55 Japonia - Polska - piłka plażowa

TVP 2

20:05 Barwy szczęścia

06:00 Rodzinka.pl odc. 42 - serial
06:35 Misja natura odc. 11
07:05 M jak miłość odc. 25 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
11:00 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial
11:35 Postaw na milion
12:30 Cena miłości odc. 30 - telenowela
13:25 Rodzinka.pl odc. 153 s. 6 - serial
13:55 Metr od świętości odc. 3 - serial
14:35 Herbatka z kabaretem odc. 20
15:05 Tysiąc i jedna noc odc. 49 - serial
16:00 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia
17:05 Cena miłości odc. 31 - telenowela
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1651 - serial
20:40 O mnie się nie martw odc. 73 s. 6 - serial
22:20 Jest okazja odc. 4
23:35 Dzień ojca - komedia romantyczna
01:20 Krucjata Bourne'a - sensacyjny

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 8
07:50 Doradca smaku odc. 34
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2031
10:55 Ukryta prawda odc. 767 - serial
12:00 Szkoła odc. 419 - serial
13:00 19+ odc. 120 - serial
13:30 Szpital odc. 656 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 7
15:30 Szkoła odc. 420 - serial
16:30 19+ odc. 121 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 768 - serial
18:00 Szpital odc. 657 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4932
20:00 Shrek - aminowany
22:00 Interstellar - film SF
01:30 Jądro Ziemi - film SF

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 605 s. 11 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 406 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 407 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 74 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 481 - serial
12:00 Oszukane odc. 12 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 635 s. 12 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2490 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 641 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3373
16:30 Na ratunek 112 odc. 104 - serial
17:00 Gliniarze odc. 94 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2491 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 228 - serial
20:05 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami odc. 8 s. 7
22:05 Szklana pułapka - sensacyjny
00:55 Fantastyczna czwórka: Narodziny Srebrnego Surfera - film SF

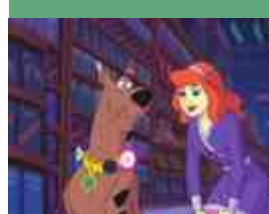
7 tvn

14:55 Szpital

05:05 Ukryta prawda odc. 212 - serial
06:05 Szpital odc. 53 - serial
07:00 Sąd rodzinny odc. 202 - serial
08:00 Kryminalni odc. 7 s. 2 - serial
09:10 Lekarze odc. 1 s. 4 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 264 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 203 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 227 - serial
14:55 Szpital odc. 54 - serial
15:55 Kryminalni odc. 8 s. 2 - serial
17:00 Dr House odc. 9 s. 3 - serial
18:00 Mentalista odc. 23 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 265 - serial
20:00 Kroniki Spiderwick - przygodowy
22:05 Jackie Chan: przyjemniaczek - komedia sensacyjna
00:05 Naznaczony odc. 9 - serial

4

08:35 Co nowego u Scooby'ego?

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 10 - dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 11 - dla dzieci
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 32 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 14 - animowany
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 35 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 17 - animowany
09:00 Strażnik Teksasu odc. 121 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 166
11:00 Detektywi w akcji odc. 111 - serial
12:00 Galileo odc. 612
13:00 Policjantki i policjanci odc. 278 - serial
14:00 Galileo odc. 613
15:00 Dom nie do poznania odc. 167
16:00 Twoja na zawsze odc. 37
17:00 Trzy razy Ana odc. 83
18:00 Detektywi w akcji odc. 112 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 279 - serial
20:00 Armia ciemności - horror
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 79 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 80 - serial
00:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 81 - serial

HITY DNIA

„Kroniki Spiderwick”
(2008r.) TVN 7 20:00

W starym domostwie bliźniacy Jared i Simon oraz ich siostra Mallory znajdują w wiele ciekawych przedmiotów. Pewnego dnia w ręce dzieci wpada magiczna książka autorstwa Arthura Spiderwicka, która zabiera czytelników w tajemniczy świat zamieszkanym przez różne stwory

„Shrek”
(2001r.) TVN 20:00

Samotność mieszkającego na bagnach ogra Shreka zostaje zakłócona przez postacie z bajek. Zostały one wypędzone ze swego królestwa przez złego lorda Farquaada. Chcąc uwolnić się od uciążliwego towarzystwa, ogr wyrusza na spotkanie z władcą, który chce zostać królem.

puls

09:00 Nash Bridges

06:00 To moje życie! odc. 18 - telenowela
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 21 - serial
08:00 Nash Bridges odc. 60 s. 4 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 61 s. 4 - serial
10:00 Napisła: morderstwo odc. 4 s. 4 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 21 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 6 s. 6 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą? odc. 3 s. 5 - serial
13:30 Czynne całą dobę odc. 2, 3 s. 2 - serial
14:40 Allo, Allo odc. 4 s. 2 - serial
15:20 Allo, Allo odc. 5 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 39
16:30 Ale numer! odc. 2
17:00 Gwiazdy polskiego kabaretu
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 202 s. 10 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 203 s. 10 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 204 s. 10 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 205 s. 10 - serial
20:00 Tylko strzelaj - sensacyjny
21:45 S.W.A.T. Jednostka specjalna - sensacyjny
00:00 Kolekcjoner - horror

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:20 Południk Wildsteina odc. 30
08:55 Którędy po sztukę odc. 40
09:05 Różaniec z granatów
09:45 Pechowiec - komedia kryminalna
11:30 Zakłęty dwór odc. 4 - serial
12:35 Zakłęty dwór odc. 5 - serial
13:40 Studio Kultura - niedziela z... Czajkowskiego i Dworzaka
16:10 Informacje kulturalne
16:25 Dezerterzy odc. 45
16:55 Nie ma miejsca dla Gerolda - aminowany
17:05 Pechowiec - komedia kryminalna
18:50 Videofan odc. 63
19:05 Księga przestrzeni odc. 20 - serial
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wstęp do filmu odc. 41
20:25 Cały ten zgiełk - musical
22:35 Tygodnik kulturalny
23:25 Pegaz odc. 24
00:00 Alicja - komedia romantyczna

TVP HISTORIA

08:00 Wojciech Cejrowski

06:55 Był taki dzień odc. 546
07:00 Przychodzimy, odchodzimy - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 70
08:35 Tętno pierwotnej puszczy odc. 3 - serial
09:15 Mapa ginącego świata odc. 3 - serial
09:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:20 Skazani na Sybir odc. 2 - dokumentalny
11:10 Polska z bocznej drogi odc. 28
11:25 Kto wygra mecz? - dok.
12:20 Poezja i maszyny. Hipolit Cegielski 1813-1868 - dok.
13:00 Droga od Chrystusa do Konstantyna odc. 6 - dokumentalny
14:05 Sensacje XX wieku odc. 30
15:00 Encyklopedia II wojny światowej odc. 41 - serial
15:35 Z archiwum IPN odc. 69
16:10 Podróż z historią odc. 33
16:45 Witold - dokumentalny
17:40 Czas honoru odc. 14 - wojenny
18:40 Dziewczyna z plakatu
19:05 Sensacje XX wieku odc. 95
20:05 Media III RP odc. 2 - serial
21:45 Marszałek Piłsudski odc. 1
22:50 Szerokie tory odc. 118
23:35 Wrak okrętu Króla Słońce - dokumentalny
00:40 Zapaliłem świeczkę na swoim grobie - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Superksięga odc. 9 s. 2
09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Głos Polski
11:35 Tak go pamiętam
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Lato marzeń - obyczajowy
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Corrie Ten Boom - nieugięta wiara - dokumentalny
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki - serial
17:00 Krok serca - dokumentalny
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Moja katolicka rodzina - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Samson i Dalila odc. 16 - serial

HITY DNIA

Ambitna dziennikarka, Alison Scott, otrzymuje propozycję objęcia posady prezenterki stacji telewizyjnej E!. Uszczęśliwiona Alison postanawia uczcić sukces wizytą w klubie. Nocne szaleństwo ma nieoczekiwane konsekwencje – osiem tygodni później kobieta dowiaduje się, że jest w ciąży.

Gargamel po raz kolejny zagraża spokojnemu życiu Smerfów. Tym razem czarownik tworzy podobne do nich stworki. By je ożywić, niezbędne jest wypowiedzenie zaklęcia, które zna tylko Smerfetka. Gargamel porywa ją i wywozi do Paryża. Pozostałe Smerfy zrobią wszystko, by ją wybawić z opresji.

TVP 1

13:45 Okrasa łamie przepisy

05:40 Klan odc. 3116 - telenowela
06:05 Klan odc. 3117 - telenowela
06:40 Sprawa dla reportera
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Naszaarmia.pl odc. 262
08:25 Pełnosprawni
08:55 Po prostu zdrowie odc. 27
09:35 Mapa ginącego świata odc. 1 - serial
10:05 Moja wspaniała włoska rodzinka - dramat obyczajowy
11:40 Wielkie nieba odc. 6
12:00 Jak to działa? odc. 136
12:35 Odzież pod kontrolą - dokumentalny
13:45 Okrasa łamie przepisy odc. 157
14:15 Przyjaciół do zadań specjalnych
15:00 Zagadka hotelu Grand odc. 26 s. 2 - serial
16:00 Ojciec Mateusz odc. 221 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 O! Polskie Przeboje odc. 9
18:35 Wojenne dziewczyny odc. 8 - wojenny
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:07 GOL
20:10 16. PZU Cracovia Maraton odc. 1
20:15 Pogoda
20:25 Komisarz Alex odc. 113 - serial
21:25 Bóg zemsty - sensacyjny
23:15 Awanturyści - przygodowy
01:00 Zagadka hotelu Grand odc. 26 s. 2 - serial

TVP 2

20:00 Kocham Cię, Polsko!

05:25 Z widokiem na Atlantyk odc. 3 s. 3 - serial
06:30 M jak miłość odc. 1297 - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:45 Lajki! odc. 6
11:10 Na sygnale odc. 139 - serial
11:35 Program rozrywkowy
11:40 Podróże z historią odc. 37
12:15 Południk Wildsteina odc. 31
12:50 Hity kabaretu odc. 28
13:20 Herbatka z kabaretem odc. 22
14:00 Familiada
14:40 Sonda II odc. 51
15:10 Rodzinka.pl odc. 203 s. 10 - serial
15:50 Pierwsza randka odc. 6
16:55 Rodzina sama w domu odc. 4
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion
20:00 Kocham Cię, Polsko! - rozgrzewka odc. 9
20:05 Kocham Cię, Polsko! odc. 9
21:50 Discopoland odc. 2 - dok
22:30 Kontakt odc. 5 - serial
23:35 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia
00:35 Pod skórą - film SF

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:40 Mango - Telezakupy
07:50 Spotkanie ze smakiem odc. 7
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 988
11:00 Na Wspólnej odc. 2464 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2465 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2466 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2467 - serial
12:50 Ugotowani odc. 9 s. 12
13:50 Agent - gwiazdy odc. 11 s. 2
14:50 MasterChef Junior odc. 9 s. 2
16:25 Misja Pies odc. 9
17:00 Kuchenne rewolucje
18:00 36,6 °C odc. 5
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4933
20:00 Wpadka - komedia romantyczna
22:45 Zamiana ciał - komedia
01:05 Interstellar - film SF

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:40 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 1 - dla dzieci
08:10 Pan Peabody i Sherman Show odc. 30 - animowany
08:40 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 21 - animowany
09:10 Przygody Kota w butach - animowany
09:40 Przygody Kota w butach odc. 23 - animowany
10:10 Ewa gotuje odc. 302
10:45 Idol odc. 11 s. 5
12:45 The Brain. Genialny umysł
14:15 Kabaret na żywo odc. 17
16:15 Daleko od noszy - reanimacja odc. 9 - serial
16:50 Ameryka marzeń odc. 9 - serial
17:50 Chłopaki do wzięcia odc. 51 - telenowela
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 52 - telenowela
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 512 - serial
20:05 Smerfy II - aminowany
22:15 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 9 s. 7
00:15 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami odc. 8 s. 7

7 tvn

11:40 Kryminalni

05:10 Ukryta prawda odc. 213 - serial
06:10 Ukryta prawda odc. 214 - serial
07:10 Mango - Telezakupy
09:15 Dwóch i pół odc. 15 s. 11 - serial
09:45 Dziadek z przypadku odc. 7 - serial
10:15 Dziadek z przypadku odc. 8 - serial
10:45 Kryminalni odc. 4 s. 2 - serial
11:45 Kryminalni odc. 5 s. 2 - serial
12:50 Kryminalni odc. 6 s. 2 - serial
13:50 Kryminalni odc. 7 s. 2 - serial
14:50 Kroniki Spiderwick - przygodowy
16:55 Uwolnić orkę II - przygodowy
19:00 Przypadkowy mąż - komedia
20:55 Kobiety pragną bardziej - komedia romantyczna
23:30 W morzu ognia - sensacyjny
01:45 Złoty chłopak odc. 4 - serial

4

20:00 Policjanci i policjanci

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 12 - dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 13 - dla dzieci
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 33 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 15 - animowany
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 36 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 18 - animowany
09:00 Egipskie psiaki - komedia
10:55 Garfield Show - dla dzieci
11:10 Policjanci i policjanci odc. 275 - serial
12:10 Policjanci i policjanci odc. 276 - serial
13:10 Policjanci i policjanci odc. 277 - serial
14:10 STOP Drogówka odc. 150
15:20 Inspektor Gadżet II - komedia
17:05 Dziewczyny z drużyny II - komedia
19:00 Galileo odc. 614
20:00 Policjanci i policjanci odc. 278 - serial
21:00 Policjanci i policjanci odc. 279 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 82 - serial
23:00 Silent Hill - horror
01:00 STOP Drogówka odc. 150

puls

07:50 Co ludzie powiedzą?

05:55 Niesamowite! odc. 5 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 6 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 4 s. 3
07:50 Co ludzie powiedzą? odc. 6 s. 4 - serial
08:25 Co ludzie powiedzą? odc. 7 s. 4 - serial
09:00 Allo, Allo odc. 1 s. 2 - serial
09:40 Allo, Allo odc. 2 s. 2 - serial
10:20 Allo, Allo odc. 3 s. 2 - serial
11:05 Czynne całą dobę odc. 5 - serial
11:40 Czynne całą dobę odc. 6 - serial
12:15 Ale numer! odc. 39
12:55 Ale numer! odc. 40
13:25 Ale numer! odc. 41
13:55 Jankes i dama odc. 7 - serial
14:50 Bibliotekarze odc. 7 - serial
15:50 Małolaty na obozie - komedia
17:40 Goście, goście II - komedia
20:00 Rambo: pierwsza krew - sensacyjny
21:55 Tunel - katastroficzny
00:15 American Pie: Naga miła - komedia

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:30 Informacje kulturalne
07:55 Trzeci punkt widzenia odc. 181
08:35 Criminele tango - czyli rewia gangsterska
09:30 Pomniki historii odc. 45 - serial
09:45 Pegaz odc. 4
10:15 Dzika muzyka odc. 6
11:00 Roman Polański: Moje życie - dokumentalny
12:45 Księga przestrzeni odc. 20 - serial
13:30 Niemcy - dramat wojenny
15:25 Wydarzenie aktualne
16:05 Niepochowany - dramat historyczny
18:25 Tygodnik kulturalny
19:20 Legendy rocka odc. 36 - serial
20:20 Zawieście czerwone latarnie - dramat
22:35 Tori Amos - Baloise Session
23:55 Pod Mocnym Aniołem - dramat obyczajowy
01:55 Masz na imię Justine - dramat obyczajowy

TVP HISTORIA

08:05 Jak to działa?

06:55 Był taki dzień odc. 547
07:05 Ginące cywilizacje odc. 17 - serial
08:05 Jak to działa? odc. 12
08:35 Był sobie człowiek odc. 9 - animowany
09:15 Janka odc. 3 - serial
09:40 Janka odc. 4 - serial
10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 151
10:50 Jackie Kennedy legenda Ameryki - dokumentalny
11:55 Starożytni Rzymianie odc. 2 - dokumentalny
13:05 Najwspanialszy w królestwie zwierząt odc. 2 - serial
14:10 Szerokie tory odc. 100
14:40 Wielka gra odc. 302
15:40 Spór o historię odc. 29
16:25 Towarzysz Wiesław: od agitatora do dyktatora
17:30 Polska i świat z historią w tle
18:00 Czterdziestolatek odc. 10 - serial
19:10 Tajemnice III Rzeszy odc. 3
20:10 Dom odc. 9 - serial
22:00 Sposób na kryzys - dok.
23:05 Magiczny Malbork - dok.
23:40 Powrót Odysa odc. 9 - serial
00:35 Heinrich Himmler - anatomia zagłady - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia

08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Sanktuarium Munyonyo-Kampala. Zapomniane sanktuarium w Ugandzie
10:00 Informacje dnia
10:15 Myśląc ojczyzna
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Z pamiętnika podróżnika
13:20 Siódmy sakrament
13:45 W górskim domku ogrodnika
14:00 Samson i Dalila odc. 16 - serial
14:45 Effetha - okno na świat - dokumentalny
15:30 Plan naszego ojca odc. 30 - serial
16:00 Informacje dnia
16:10 W naszej rodzinie
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Okiem kamery
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:30 Spotkanie z Magdą Buczek
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Ocalić od zapomnienia
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Król Dawid odc. 22 - historyczny
22:55 Święta Rita z Casci - przejmująca droga wiary

TVP 1

05:55 Klan

05:55 Klan odc. 3119 - telenowela
06:30 Słownik polsko@polski
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:40 Ziarno odc. 622
09:15 Zakochaj się w Polsce odc. 34
09:45 O! Polskie Przeboje odc. 9
10:40 Biblia odc. 6 - historyczny
11:35 Magazyn kolarski odc. 8
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Regina Coeli
12:15 Między ziemią a niebem
13:05 Planeta Ziemia II odc. 1 - serial
14:20 Komisarz Alex odc. 113 - serial
15:20 Rozdarte serca odc. 50 - serial
16:15 Przyjaciół do zadań specjalnych
16:50 Zapowiedź Teleexpressu
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Pół wieku Kabaretu pod Egidą
18:35 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 16. PZU Cracovia Maraton odc. 2
20:15 Pogoda
20:25 Wojenne dziewczyny odc. 9 - wojenny
21:25 Młodzi lekarze odc. 8 s. 2 - serial
22:20 Tara Road - dramat obyczajowy
00:00 Sportowa niedziela

TVP 2

15:15 Na dobre i na złe

06:00 Słowo na niedzielę
06:10 Podróże z historią odc. 7
06:45 M jak miłość odc. 1298 - serial
07:45 Barwy szczęścia odc. 1647 - serial
08:15 Barwy szczęścia odc. 1648 - serial
08:50 Barwy szczęścia odc. 1649 - serial
09:20 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial
09:55 Barwy szczęścia odc. 1651 - serial
10:25 Ukryte skarby odc. 14
10:55 Program rozrywkowy
11:00 Jak zbudować planetę odc. 2 - dokumentalny
12:05 Makłowicz w podróży odc. 174
12:40 Bake off - Ale ciacho! odc. 19
13:35 Bake off - Ale przepis odc. 19
14:00 Familiada
14:35 Sonda II odc. 52
15:15 Na dobre i na złe odc. 671
16:20 Kocham Cię, Polsko! odc. 122
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:45 Kocham cię, Polsko!
18:55 Discopoland odc. 2
19:30 Rodzinka.pl odc. 203 - serial
20:05 Mumia powraca - przygodowy
22:20 Głodne kawałki odc. 2
23:10 Bake off - Ale ciacho! - kulisy
23:15 Zakład Doświadczalny Solidarność
01:00 Zabij mnie, glino - dramat kryminalny

tvn

13:55 Flicka

05:45 Mango - Telezakupy
07:55 Nowa Maja w ogrodzie odc. 16
08:25 Akademia ogrodnika odc. 16
08:30 Dzień Dobry TVN odc. 989
11:00 Efekt domina odc. 7 s. 4
11:30 Co za tydzień odc. 797
11:55 36,6 °C odc. 5
12:55 Druga szansa odc. 10 s. 3 - serial
13:55 Flicka - przygodowy
15:55 Shrek - animowany
17:50 Spotkanie ze smakiem odc. 9
18:00 Ugotowani odc. 10 s. 12
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4934
20:00 MasterChef Junior odc. 10 s. 2
21:35 Thor: Mroczny świat - przygodowy
00:05 Jądro Ziemi - film SF

POLSAT

07:45 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 2 - dla dzieci
08:15 Pan Peabody i Sherman Show odc. 31 - animowany
08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 22 - animowany
09:15 Przygody Kota w butach odc. 24 - animowany
09:45 Atlantyda: powrót Milo - animowany
11:35 Fantastyczna czwórka: Narodziny Srebrnego Surfera - film SF
13:35 Smerfy II - animowany
15:45 Twoja twarz brzmi znajomo
17:40 Koty i zaloty odc. 2
17:50 Nasz nowy dom odc. 91
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie odc. 230
20:05 Kabaret na żywo odc. 18
22:05 Haker - komedia sensacyjna
00:05 Kamienie na szaniec - dramat wojenny

7 tvn

09:45 Dziadek z przypadku

05:10 Ukryta prawda odc. 215 - serial
06:10 Ukryta prawda odc. 216 - serial
07:10 Mango - Telezakupy
09:15 Dwóch i pół odc. 16 s. 11 - serial
09:45 Dziadek z przypadku odc. 9 - serial
10:15 Dziadek z przypadku odc. 10 - serial
10:45 Columbo odc. 5 - serial
12:45 Columbo odc. 6 - serial
14:25 Kryminalni odc. 8 s. 2 - serial
15:30 Poszukiwacze - western
17:55 Zew natury - przygodowy
20:00 W morzu ognia - sensacyjny
22:15 Lucyfer odc. 8 - serial
23:15 Krwawa profesja - thriller
01:35 Moc magii odc. 114

4!

11:10 Galileo

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 14 - dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 15 - dla dzieci
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 34 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 16 - animowany
08:00 Kaczor Donald przedstawia odc. 37 - animowany
08:40 Co nowego u Scooby'ego? odc. 19 - animowany
09:00 Inspektor Gadżet II - komedia
10:55 Garfield Show - dla dzieci
11:10 Galileo odc. 613
12:10 Galileo odc. 614
13:25 Dziewczyny z drużyny II - komedia
15:20 Zabójcze tornado - film SF
17:00 Linia ryzyka - sensacyjny
19:00 Galileo odc. 615
20:00 Uliczny wojownik - pięć zabójcy - sensacyjny
22:20 Potężni - horror
00:00 Ognisty podmuch - sensacyjny

puls

09:40 Wojciech Cejrowski

06:00 Taki jest świat odc. 4 s. 3
06:35 Co ludzie powiedzą? odc. 1 s. 5 - serial
07:20 Co ludzie powiedzą? odc. 2 s. 5 - serial
08:05 Co ludzie powiedzą? odc. 3 s. 5 - serial
08:45 Ale numer! odc. 1
09:10 Ale numer! odc. 2
09:40 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 1
10:10 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 2
10:50 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 3
11:20 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 4
11:50 Jankes i dama odc. 8 - serial
12:45 Bibliotekarze odc. 8 - serial
13:40 Wyspa piratów - przygodowy
16:20 Milioner w spodenkach - komedia
18:15 Farciarz Gilmore - komedia
20:00 Protektor - sensacyjny
21:55 Koliber - sensacyjny
00:00 Tunel - katastroficzny

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:30 Informacje kulturalne
07:45 Którędy po sztukę odc. 40
07:55 Patrzeć pod słońce - dramat psychologiczny
08:55 Bloody Daughter - dokumentalny
10:40 Trzeci punkt widzenia odc. 182
11:30 Zawieście czerwone latarnie - dramat
13:50 Gdyby ryby miały głos - krótkometrażowy
14:25 Chuligan literacki odc. 49
15:00 Ci okropni impresjoniści - dokumentalny
16:05 Andrzej Korzyński - muzyka filmowa
17:00 Pomniki historii odc. 49 - serial
17:15 Studio Kultura - niedziela z...
18:10 80 milionów - sensacyjny
20:10 Dziewczyna z szafy - komediodramat
21:50 Trzeci punkt widzenia odc. 182
22:25 Toronzo Cannon - Rawa Blues Festival 2016
23:20 Bunt Janion - dokumentalny
00:35 Moloch - krótkometrażowy

TVP HISTORIA

10:15 Okrasa łamie przepisy

06:55 Był taki dzień odc. 151
07:05 Ginące cywilizacje odc. 18 - serial
08:05 Kapłan z Suchedniowa - dokumentalny
10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 152
10:50 Wrak okrętu Króla Słońce - dokumentalny
12:00 Droga od Chrystusa do Konstantyna odc. 6 - dok.
13:10 Najwspanialszy w królestwie zwierząt odc. 3 - serial
14:10 Szerokie tory odc. 119
14:40 U Pana Boga w ogródku odc. 3 - serial
15:35 U Pana Boga w ogródku odc. 4 - serial
16:25 Wielka gra odc. 303
17:30 Ex libris
18:00 Czterdziestolatek odc. 11 - serial
18:55 Wcielenia zła odc. 5 - serial
20:00 Do domu - obyczajowy
21:10 Kabaret śmierci
23:00 Hubal - dramat historyczny
01:20 Sposób na kryzys - dokumentalny

TRAM

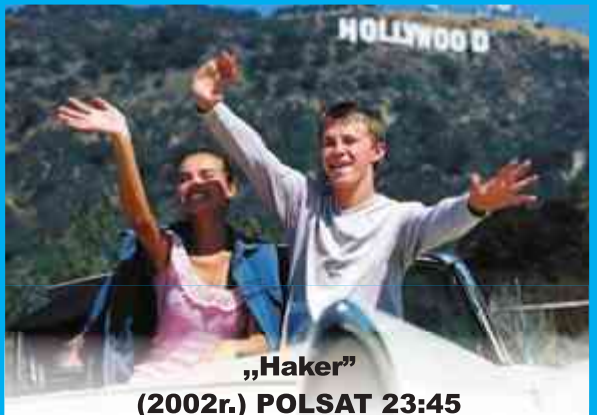

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Ocalić od zapomnienia
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:30 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
10:35 Kościuszkowski: Jeszcze Polska zatańczy - dokumentalny
11:45 Pocztówka z Indii - Dom Matki Teresy z Kalkuty - dokumentalny
12:00 100. lecie parafii pw. MB Dobrej Rady w Krakowie
13:00 Wieś - to też Polska
14:10 Papież Polak do Rodaków
14:55 Święty na każdy dzień
15:00 Inna Teresa - dokumentalny
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Tam, gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Retrospekcja
19:30 Jezus - królestwo bez granic
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Cuda Jezusa - serial
22:20 Pocztówka z Indii - Dom Matki Teresy z Kalkuty - dokumentalny

HITY DNIA

Nowa przygoda rzuca śmiałków od bezkresnych pustyń po skute lodem szczyty gór. Stawiają czoła morskim potworom i duchom pustyni. Podczas wyprawy Kida odkrywa potężną moc kryształu z jej królestwa. Musi zdecydować, czy go ukryć, czy podzielić się jego światłem z innymi.

Współczesna Warszawa. Marcin Makowski, sierota mieszkający w internacie i geniusz komputerowy, oraz jego przyjaciel Adam Nowak zwany "Turbo" mają wspólną pasję – łamanie zabezpieczeń komputerowych. Marcin marzy o studiowaniu na najlepszej uczelni technicznej na świecie.

TVP 1

08:10 W pustyni i w puszczy

05:30 Jaka to melodia?
06:10 Ranczo Wilkowyje - komedia
07:50 Majówka lwowska
08:10 W pustyni i w puszczy
odc. 1 - serial
09:10 W pustyni i w puszczy
odc. 2 - serial
10:15 Ogniem i mieczem
odc. 1 - historyczny
11:15 Ogniem i mieczem
odc. 2 - historyczny
12:10 Majówka lwowska
12:35 Nowozelandzki ptasi raj
- dokumentalny
13:25 Okrasa łamie przepisy odc. 157
14:05 Zemsta - komedia
16:00 Made in USSR - dokumentalny
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Rolnik szuka żony odc. 1 s. 4
18:50 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 E=mc2 - komedia
22:10 Gol Ekstra
22:40 Gallipoli - początek imperium
Murdocha - dokumentalny
23:55 Karuzela - dramat obyczajowy
01:25 Córy szczęścia
- dramat obyczajowy

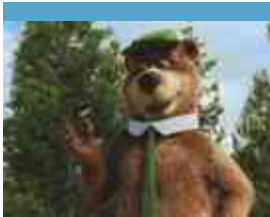
TVP 2

14:35 Pierwsza randka

05:25 Bierz forse i w nogi
- komedia kryminalna
07:00 Nieustraszony miodożer
- dokumentalny
08:00 Pół żartem, pół serio - komedia
10:15 Nic do oclenia - komedia
12:10 Powrót siedmiu wspaniałych
- western
14:00 Familiada
14:35 Pierwsza randka odc. 6
15:40 Mumia powraca - przygodowy
18:00 Panorama
18:25 Sport-telegram
18:30 Pogoda
18:40 Billy Madison
- komedia romantyczna
20:15 Joe Black - melodramat
23:25 Klient - sensacyjny
01:35 Wesele w Sorrento
- komedia romantyczna

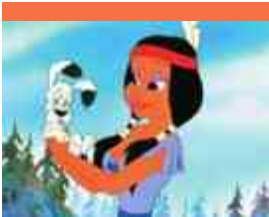
tvn

10:55 Miś Yogi

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 2
07:50 Spotkanie ze smakiem odc. 9
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2032
10:55 Miś Yogi - przygodowy
12:35 Mój przyjaciel delfin
- przygodowy
14:50 Tylko mnie kochaj
- komedia romantyczna
16:55 101 dalmatyńczyków
- komedia
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4935
20:10 Doradca smaku odc. 35
20:15 Na Wspólnej
odc. 2468 - serial
20:55 Milionerzy odc. 47
21:30 Ostatni władca wiatru
- przygodowy
23:45 Thor: Mroczny świat
- przygodowy
02:00 Co za tydzień odc. 797

POLSAT

09:55 Asterix podbija Amerykę

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:20 Scooby Doo! Strachy
i patałachy - komedia
09:55 Asterix podbija Amerykę
- aminowany
11:45 Falszywa dwunastka
- komedia
13:50 Pani Doubtfire - komedia
16:35 Nie lubię poniedziałku
- komedia
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 99 - serial
20:05 Kamienie na szaniec
- dramat wojenny
22:25 W stronę słońca - thriller
00:45 Max Payne - sensacyjny

HITY DNIA

Latem 1939 r. "Rudy", "Zośka" i "Alek" kończą liceum. We wrześniu wybucha wojna. Przyjaciele podejmują walkę z okupantem. Organizują akcje "małego sabotażu", z czasem przechodzą do Grup Szturmowych, gdzie obejmują dowództwo.

Anita i Roger poznają się dzięki czworonożnym pupilom. Znajomość przeradza się w miłość, nie tylko między ludźmi, lecz także między dalmatyńczykami. Wkrótce na świat przychodzi piętnaście szczeniaków. Szefowa Anity, Cruella, zaczyna marzyć o futrze z dalmatyńczyków.

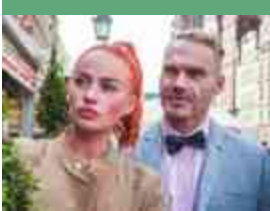
7 tvn

09:10 Z zaskoczenia

05:05 Ukryta prawda odc. 217 - serial
06:10 Szpital odc. 54 - serial
07:05 Mango - Telezakupy
09:10 Z zaskoczenia - komedia
11:15 Hotel dla psów - komedia
13:20 Baśń z tysiąc drugiej nocy
- przygodowy
15:30 Piramida strachu - przygodowy
17:50 Wiecznie młody - fantastyczny
20:00 Taniec ostatniej szansy
- komedia romantyczna
21:55 Hoły Hell - dokumentalny
00:10 Kobiety pragną bardziej
- komedia romantyczna

4

12:20 Detektywi w akcji

06:00 Amerykańscy naprawiacze
odc. 6 s. 3 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze
odc. 7 s. 3 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia
odc. 35 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 17 - animowany
08:00 Kaczor Donald przedstawia
odc. 38 - animowany
08:40 Przyjaciel Świętego
Mikołaja - familijny
10:40 Córka Mikołaja II: Święta
pod znakiem zapytania
- komedia
12:20 Detektywi w akcji
odc. 68 - serial
13:20 Policjantki i policjanci
odc. 279 - serial
14:30 Człowiek przyszłości
- komediodramat
17:00 Mythica: w poszukiwaniu
bohaterów - fantastyczny
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 280 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 83 - serial
21:00 Zwierzak - komedia
22:45 Żelazna dama - biograficzny
01:00 STOP Drogówka odc. 150

puls

15:00 Piękna i bestia

06:00 To moje życie!
odc. 19 - telenowela
07:20 Babe, świnka z klasą
- komedia
09:15 Tajemnica Rajskiego Wzgórza
- przygodowy
11:25 Mój brat niedźwiedź
- aminowany
13:00 Matylda
- fantastyczny
15:00 Piękna i bestia
- fantastyczny
16:50 Powrót Supermana
- sensacyjny
20:00 Kłamca, kłamca
- komedia
21:50 Rambo: pierwsza krew
- sensacyjny
23:45 Tunel śmierci - horror
01:40 Taki jest świat odc. 4 s. 3

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:25 Pegaz
09:30 Jutro idziemy do kina
- dramat obyczajowy
11:30 Zaklęty dwór odc. 6 - serial
12:40 Zaklęty dwór odc. 7 - serial
13:45 Studio Kultura - niedziela z...
14:35 Wulkan - krótkometrażowy
15:05 Informacje kulturalne
15:25 Spartakus
- dramat historyczny
18:45 Czesław Niemen
- dokumentalny
19:55 Którędy po sztukę odc. 41
20:10 Wydarzenie aktualne
20:20 W ciemności
- dramat wojenny
22:50 Mały Quinquin odc. 1 - serial
23:55 Mały Quinquin odc. 2 - serial
00:55 Miłość i śmierć - komedia

TVP HISTORIA

19:05 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 152
07:00 "Podaj cegłę", czyli polski
sorealizm - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 71
08:35 Tajemnice, zamki i podziemia
09:05 Projekt "X" odc. 7
09:35 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
10:15 Starożytni Rzymianie
odc. 2 - dokumentalny
11:25 Najwspanialszy w królestwie
zwierząt odc. 2 - serial
12:30 Wrota Europy - dramat wojenny
14:00 Sensacje XX wieku odc. 95
15:00 Encyklopedia II wojny
światowej odc. 43 - serial
15:40 Spór o historię odc. 18
16:20 Wcielenia zła odc. 5 - serial
17:15 Ex libris Magazyn
17:45 Czas honoru
odc. 15 s. 2 - wojenny
18:45 Flesz historii
19:05 Sensacje XX wieku odc. 72
20:05 Jan Paweł II - biograficzny
22:20 Marszałek Piłsudski odc. 2
23:25 Na krawędzi wojny
odc. 2 - serial
00:25 Dzień pierwszy - 1 maja 2004
- dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
09:30 Vatican Magazine
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Opowieść wiecznie żywa
- animowany
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Miasteczko Świętej Rodziny
- Cotignac - dokumentalny
13:10 Po cóż są nam święci - serial
13:20 Koncert życzeń
14:10 Broadway Forever
15:20 Św. Józef - patron na
trzecie tysiąclecie
15:35 Przypowieści Jezusa - serial
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Tydzień z Ziemi Świętej
16:50 Świadkowie
17:20 Święty na każdy dzień
17:30 Spotkanie Rodziny Radia
Maryja w parafii Matki Bożej
Pocieszenia w Jodłowie
na Podkarpaciu
19:45 Jay Jay Odrzutowiec odc. 28
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Mojżesz - 10 przykazań odc. 19

TVP 1

06:15 U pana Boga za piecem

06:00 Majówka Iwowska
06:15 U pana Boga za piecem
- komedia
07:55 Majówka Iwowska
08:15 W pustyni i w puszczy
odc. 3 - serial
09:15 W pustyni i w puszczy
odc. 4 - serial
10:20 Ogniem i mieczem
odc. 3 - historyczny
11:20 Ogniem i mieczem
odc. 4 - historyczny
12:20 Przepis dnia odc. 487
12:25 Majówka Iwowska
12:45 Królowie Zatoki Kalifornijskiej
- dokumentalny
13:40 Majówka Iwowska
14:00 C.K. Dezerterzy - komedia
15:35 C.K. Dezerterzy - komedia
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Złoto dezerterów - komedia
18:45 Przepis dnia odc. 488
18:55 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 GOL
20:20 Pogoda
20:30 Kariera Nikosia Dyzmy
- komedia
22:25 Zbrodnia odc. 1 - serial
23:10 Zbrodnia odc. 2 - serial
23:50 Zbrodnia odc. 3 - serial
00:40 Tahiti - Polska - piłka plażowa

TVP 2

08:20 Miś

06:10 Bielska orędowniczka
06:40 Billy Madison
- komedia romantyczna
08:20 Miś Komedia
10:30 Hibernatus - komedia
12:00 Kolty siedmiu wspaniałych
- western
14:00 Familiada Teleturniej
14:35 Viva Maria! - western
16:40 Kabaretowa Scena Młodych
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Na sygnale odc. 27 - serial
19:25 Barwy szczęścia
odc. 1650 - serial
20:05 Herkules - przygodowy
21:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:00 Jedzenie, moja miłość
- dokumentalny
00:05 Joe Black - melodramat

tvn

19:50 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje
odc. 3 s. 2
07:50 Doradca smaku odc. 35
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2033
10:55 Ukryta prawda
odc. 768 - serial
12:00 Szkoła odc. 420 - serial
13:00 19+ odc. 121 - serial
13:30 Szpital odc. 657 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje
odc. 3 s. 7
15:30 Szkoła odc. 421 - serial
16:30 19+ odc. 122 - serial
17:00 Ukryta prawda
odc. 769 - serial
18:00 Szpital odc. 658 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4936
20:10 Doradca smaku odc. 36
20:15 Na Wspólnej
odc. 2469 - serial
20:55 Milionerzy odc. 48
21:30 Godziny szczytu
23:40 Blade - wieczny łowca - horror
02:05 Misja Pies odc. 9

POLSAT

14:00 Pierwsza miłość

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy
odc. 606 s. 11 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy
odc. 408 - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy
odc. 409 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 75 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 482 - serial
12:00 Oszukane odc. 13 - serial
13:00 Trudne sprawy
odc. 636 s. 12 - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2490 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 642 - serial
15:45 Lech Poznań - Arka Gdynia
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 204 - serial
20:05 Max Payne - sensacyjny
22:10 Niania w wielkim mieście
odc. 9 - serial
23:10 8 mm - thriller
01:45 Stary, gdzie moja bryka?
- komedia

7 tvn

14:55 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 218 - serial
06:20 W-11 - wydział śledczy
odc. 1139 - serial
07:05 Sąd rodzinny odc. 203 - serial
08:05 Kryminalni odc. 8 s. 2 - serial
09:10 Lekarze odc. 2 s. 4 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 265 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 204 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 228 - serial
14:55 Szpital odc. 55 - serial
15:55 Kryminalni odc. 9 s. 2 - serial
17:00 Dr House odc. 10 s. 3 - serial
18:00 Mentalista odc. 24 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 266 - serial
20:00 Godzina zemsty - sensacyjny
22:10 Nagle zderzenie - sensacyjny
00:35 Lucyfer odc. 8

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Amerykańscy naprawiacze
odc. 7 s. 3 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze
odc. 8 s. 3 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia
odc. 36 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 18 - animowany
08:00 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 20 - animowany
08:25 Garfield Show - dla dzieci
08:45 Elmo - dla dzieci
10:10 Przyjaciel Świętego
Mikołaja - familijny
12:15 Detektywi w akcji
odc. 69 - serial
13:15 Policjantki i policjanci
odc. 280 - serial
14:25 Mythica: w poszukiwaniu
bohaterów - fantastyczny
16:20 Bohater ostatniej akcji
- przygodowy
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 281 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 84 - serial
21:00 Krzyk IV - horror
23:25 Powstały z martwych - thriller
01:10 Spadkobiercy odc. 9

HITY DNIA

„Max Payne”
(2008r.) Polsat 20:05

Max Payne, detektyw z nowojorskiego wydziału spraw uznanych za nierozwiązywalne, przed trzema laty stracił żonę i córeczkę. Prowadzi śledztwo, by rozwikłać tajemnicę ich śmierci. Poszukując informacji, poznaje Natashę Sax, która po spotkaniu z nim pada ofiarą morderstwa.

„Złoto dezerterów”
(1998r.) TVP 1 17:30

Na Żoliborzu odbywa się konspiracyjne spotkanie oficerów AK. Rotmistrz Leliwa informuje zebranych, że dowództwo powołało oddział do zadań specjalnych. Pierwszym zadaniem grupy jest zdobycie gotówki na zakup broni i amunicji od włoskiej armii, która tymczasowo stacjonuje w Polsce.

puls

13:50 Wyspa piratów

06:00 To moje życie! odc. 20
07:15 Najpiękniejsze baśnie
braci Grimm - fantastyczny
08:30 Najpiękniejsze baśnie
braci Grimm - fantastyczny
09:45 Babe, świnka z klasą
- komedia
11:45 Tajemnica Rajskiego
Wzgórza - przygodowy
13:50 Wyspa piratów - przygodowy
16:25 Kłamca, kłamca - komedia
18:20 Małolaty na obozie - komedia
20:00 Niesamowity Hulk - film SF
22:15 Wojownik z gwiazd
- przygodowy
00:40 Kwarantanna II:
Terminal - horror

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Wydarzenie aktualne
08:10 Księga przestrzeni - serial
08:45 Którędy po sztukę
09:00 Druciane oprawki
- krótkometrażowy
09:30 Elena - obyczajowy
11:30 Parada oszustów odc. 1 - serial
12:20 Parada oszustów odc. 2 - serial
13:20 Wydarzenie aktualne
13:30 Dziewczynka w trampkach
- dramat obyczajowy
15:20 Tygodnik kulturalny
16:05 Przyjęcie na dziesięć
osób plus trzy - obyczajowy
17:10 Wstęp do filmu odc. 27
17:20 Witaj smutku - obyczajowy
19:05 Karski i władcy ludzkości
- dokumentalny
20:10 Wydarzenie aktualne
20:20 Zemsta
22:20 Pegaz odc. 4
22:50 Mały Quinquin odc. 3 - serial
23:55 Mały Quinquin odc. 4 - serial
01:00 Glengarry Glen Ross
- dramat obyczajowy

TVP HISTORIA

18:40 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 153
07:05 Witold - dokumentalny
07:45 Cafe Historia odc. 8
08:00 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 72
08:50 Nasze miasto Łódź.
Przewodnik nostalgiczny
po ziemi obiecanej
09:45 Było, nie minęło - kronika
zwiadoców historii
10:20 Dzieci Kwatery Ł - dokumentalny
11:25 Najwspanialszy w królestwie
zwierząt odc. 3 - serial
12:25 Koło historii odc. 13
13:05 Zagadka chińskich mumii
- dokumentalny
14:10 Sensacje XX wieku odc. 72
15:05 Encyklopedia II wojny
światowej odc. 87 - serial
15:35 Na krawędzi wojny odc. 2 - serial
16:35 Zanim stąd odejdę, proszę
was... - dokumentalny
17:10 Było, nie minęło - kronika
zwiadoców historii
17:45 Czas honoru
odc. 16 s. 2 - wojenny
18:40 Sensacje XX wieku odc. 126
19:10 Sensacje XX wieku odc. 127
19:45 Znachor - dramat obyczajowy
22:05 Marszałek Piłsudski odc. 3
23:10 Jugosławia. Po drugiej stronie
lustra odc. 1 - dokumentalny
00:20 1920 Bitwa Warszawska
- dramat historyczny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka
widać lepiej
10:45 Tydzień z Ziemi Świętej
11:05 Mocni n w wierze
11:35 Myśląc ojczyzna
11:45 Św. Józef - patron na
trzecie tysiąclecie
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Prawdziwie spadła z nieba
- dokumentalny
13:40 Największe przeboje Pana Boga
- Ave Maria - dokumentalny
14:00 Mojesz - 10 przykazań
14:55 Nigdy ja ciebie, ludu,
nie rzuciła - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą odc. 28
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Express studencki
17:00 Życie monastyczne - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym
udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki Bożej
Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Dzień Flagi Polskiej
- dokumentalny
22:20 Jasnogórskie Te Deum
Laudamus - dokumentalny
23:15 Święty na każdy dzień
23:20 Wypaczone sumienia

HITY DNIA

**„Stary, gdzie moja bryka?”
(2000r.) Polsat 22:05**

Zabawowi Jesse i Chester budzą się po hucznie spędzonej nocy. Obaj nie mogą sobie przypomnieć, gdzie zaparkowali samochód. Rozpoczynają więc poszukiwania, podczas których spotykają dziwnych, szalonych i niebezpiecznych ludzi.

**„Asteriks i Obeliks: Osiedle bogów”
(2014r.) TV 4 15:00**

Rok 50 p.n.e., Galia jest okupowana przez Rzymian. Jedna z galijskich osad nie chce się podporządkować najeźdźcy. Zirytowany sytuacją Juliusz Cezar postanawia zmienić strategię. Decyduje się uwieść niepokornych Galów urokiem rzymskiej cywilizacji.

TVP 1

08:30 Trędowata

06:00 Majówka Iwowska
06:15 U Pana Boga za miedzą - komedia
08:10 Majówka Iwowska
08:30 Trędowata - melodramat
10:05 Majówka Iwowska
10:20 Za zasługi dla Polski i Polaków poza granicami kraju
11:20 Majówka Iwowska
11:40 Święto Konstytucji 3 Maja
13:25 Dokumentalny - dokumentalny
14:15 Pan Tadeusz - obyczajowy
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Złoto dezertów - komedia
18:50 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:13 PKO Triada Biegowa "Zabiegaj o Pamięć". Bieg Konstytucji 3 Maja
20:15 Pogoda
20:30 Miłość na wybiegu - komedia romantyczna
22:15 Zbrodnia odc. 1 s. 2 - serial
22:55 Zbrodnia odc. 2 s. 2 - serial
23:45 Zbrodnia odc. 3 s. 2 - serial
00:35 Cwał - komedia

TVP 2

15:05 Herkules

06:15 My tak, oni nie - obyczajowy
07:55 Hibernatus - komedia
09:25 Legendarne Iemury z Madagaskaru - dokumentalny
12:10 Siedmiu wspianiałych nadjeżdża - western
14:00 Familiada
14:30 Sonda II
15:05 Herkules - przygodowy
16:50 Osiecka Masterclass
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Na sygnale odc. 42 - serial
19:25 Barwy szczęścia odc. 1651 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1652 - serial
20:40 Miś - komedia
22:45 Wesele w Sorrento - komedia romantyczna
00:50 nowOsiecka

tvn

15:00 Kung Fu Panda

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 2
07:50 Doradca smaku odc. 36
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2034
10:55 Krowy na wypasie - aminowany
12:45 Mój przyjaciel delfin II: Ocalić Mandy - przygodowy
15:00 Kung Fu Panda - aminowany
16:55 102 dalmatyńczyki - komedia
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4937
20:10 Doradca smaku odc. 37
20:15 Na Wspólnej odc. 2470 - serial
20:55 Milionerzy odc. 49
21:30 Bez twarzy - thriller
00:25 Nieproszeni goście - horror

POLSAT

13:45 Anna i król

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:25 Scooby-Doo! Klątwa potwora z głębin jeziora - komedia
10:00 Sezon na misia - aminowany
11:45 Fałszywa dwunastka II - komedia
13:45 Anna i król - melodramat
16:55 Poszukiwany, poszukiwana - komedia
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 98 - serial
20:00 Idol odc. 12 s. 5
22:05 Stary, gdzie moja bryka? - komedia
23:50 Na desce - komedia romantyczna
02:00 Tajemnice Iosu odc. 2672

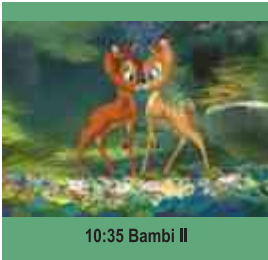
7 tvn

09:10 Dwóch i pół

05:05 Ukryta prawda odc. 219 - serial
06:05 Ukryta prawda odc. 220 - serial
07:05 Mango - Telezakupy
09:10 Dwóch i pół odc. 17 s. 11 - serial
09:40 Zew natury - przygodowy
11:50 Kosmiczny mecz - komedia
13:40 Tatarstrofa Komedia
15:20 Drużyna specjalnej troski - komedia
17:45 Dorwać Smarta - komedia
20:00 Parszywa dwunastka - wojenny
22:55 Magazyn UEFA Champions League odc. 16
00:00 Kryminalni odc. 8 s. 8 - serial

4

10:35 Bambi II

06:00 Amerykańscy naprawiacze odc. 8 s. 3 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze odc. 9 s. 3 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 37 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 19 - animowany
08:00 Co nowego u Scooby'ego? odc. 21 - animowany
08:25 Garfield Show - dla dzieci
08:45 Córka Mikołaja II: Święta pod znakiem zapytania - komedia
10:35 Bambi II - aminowany
12:00 Detektywi w akcji odc. 70 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 281 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 6
15:00 Asteriks i Obeliks: Osiedle bogów - aminowany
16:45 Mythica II: Darkspore - fantastyczny
19:00 Policjantki i policjanci odc. 282 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 85 - serial
21:00 Za wszelką cenę - dramat obyczajowy
23:45 Decydująca gra - thriller
01:45 Interwencja

TV puls

07:00 Człowiek orkiestra

06:00 To moje życie! odc. 21 - telenowela
07:00 Człowiek orkiestra - komedia
08:50 Mój brat niedźwiedź - aminowany
10:40 Milioner w spodenkach - komedia
12:35 Piękna i bestia - fantastyczny
14:30 Powrót Supermana - sensacyjny
17:40 Niesamowity Hulk - film SF
20:00 Król Skorpion - fantastyczny
21:55 Król Skorpion 3: Odkupienie - sensacyjny
00:00 Objawienia odc. 5

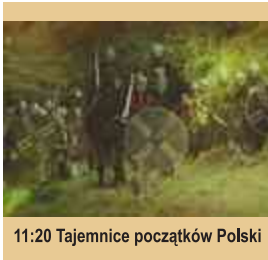
TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Wydarzenie aktualne
08:10 Wydarzenie aktualne
08:45 Czerwony papierowy stateczek - aminowany
09:10 Pan Tadeusz - obyczajowy
11:30 Parada oszustów odc. 3 - serial
12:30 Parada oszustów odc. 4 - serial
13:45 Akcja pod Arsenałem - dramat wojenny
15:35 Made in Polska odc. 14
17:10 C.K. Dezerterzy - komedia
18:50 C.K. Dezerterzy - komedia
20:10 Wydarzenie aktualne
20:20 Jurek - dokumentalny
21:50 Made in Polska odc. 8
22:55 Przypadek - dramat psychologiczny
01:05 Alfabet polskiego performance odc. 20

TVP HISTORIA

11:20 Tajemnice początków Polski

06:55 Był taki dzień odc. 154
07:00 Tajemnice początków Polski odc. 1 - serial
07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 73
08:30 Dzieje kultury polskiej odc. 9
09:35 Rok 1966
10:15 Draża - czetnik. Legenda Kresów - dokumentalny
11:20 Tajemnice początków Polski odc. 4 - serial
12:20 Spór o historię odc. 95
13:00 Koło historii odc. 11
14:00 Mundial. Gra o wszystko - dokumentalny
15:45 Zagadka chińskich mumii - dokumentalny
16:45 Kulisy III RP odc. 40
17:55 Czas honoru odc. 17 s. 2 - wojenny
18:55 10 lat TVP Historia
19:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:15 Pamięć Polski. I edycja Polskiej Listy Krajowej Programu UNESCO Pamięć Świata odc. 1 - dokumentalny
20:30 Nowe Ateny
21:25 Marszałek Piłsudski odc. 4
22:30 Kulisy II wojny światowej odc. 4 - serial
23:35 Pan Tadeusz - obyczajowy
02:15 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 73

TRAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Surge Polonia - powstań Polsko
09:25 3 maja 1791
09:45 Mysłąc ojczyzna
10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Msza św. z okazji uroczystości NMP Królowej Polski
13:00 Święty na każdy dzień
13:05 Kaplica Pamięci
14:00 Jasnogórskie Te Deum Laudamus - dokumentalny
15:00 Papieska Madonna Jasnogórska
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Łaski pełna - obyczajowy
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków odc. 62 - animowany
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Jeszcze Najświętsza Panienka pokaże, że od burzących kolubryn mocniejsza

Dobrze zjeść

Uczniowie Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskim proponują...

KREWETKI W TEMPURZE

Składniki:

- 1 szklanka wody gazowanej
- 1 szklanka białej mąki
- 1 jajko
- szczypta soli
- 2 łyżki sosu sojowego
- olej do głębokiego smażenia
- 0,5 kg krewetek surowych, nieparzonych (krewetka duża - tygrysia, królewska)

Sposób wykonania:

Połączyć wszystkie składniki tempury. Konsystencja powinna przypominać ciasto naleśnikowe, na tyle gęste, żeby oblepiać umoczoną krewetkę. Smażyć na złoty kolor w głębokim tłuszczu. Podawać z sosem majonезowym i z częstkami cytryny.

Smacznego!

Ilona Dec z klasy drugiej technikum poleca krewetki w tempurze

2			1			7		
1							6	
	7		5	2	8	3		
		7	6	3		9		5
9	6	3				1	2	7
5		1		9	7	4		
		6	3	5	2		1	
	5							9
		4			6			3

	3	7	1			9	6	2
	6		7		3			5
							8	3
3	7	5	6			8		
			5		4			
		8			7	5	2	6
7	9							
1			8		2		9	
2	8	4			6	1	3	

POGODA

CZW. 27.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 14 4 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1014 1015 hPa wiatr: 5 10 km/h
PT. 28.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 8 6 °C opady: 4 6 mm ciśnienie: 1012 1010 hPa wiatr: 26 35 km/h
SOB. 29.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 14 4 °C opady: 0,1 1 mm ciśnienie: 1015 1012 hPa wiatr: 17 30 km/h
NIEDZ. 30.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 15 4 °C opady: 1 2 mm ciśnienie: 1018 1020 hPa wiatr: 9 20 km/h
PN. 1.5.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 21 6 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1015 1017 hPa wiatr: 26 35 km/h
WT. 2.5.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 19 9 °C opady: 0,1 1 mm ciśnienie: 1017 1020 hPa wiatr: 11 25 km/h
ŚR. 3.5.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 18 9 °C opady: 0,6 1 mm ciśnienie: 1016 1020 hPa wiatr: 21 35 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

..... Muzykant	▼	dopływ Sekwany	▼	Czubek obuwia	▼	Wysła się za pomocą telefonu	▼	Giermek Zbyszka z Bogdańca.	▼	Drugie imię Sztaudyn- gera	▼	Kaszket, giwer.
Obława		Moneta w Egipcie										Imię męskie
▶		▼		▼				Imię żeńskie	▶			▼
												1
Robert de (ur. 1943)	▶					Gwiazda niebieska	▶					
						Szarłat.				4	9	
Stan USA	▶					▼		Ros. zielna motylkowa	▶			
Nóż, bagnet.								Folwarcz- ny parobek				
▶												
			11		Rydel, szpadel; szufla.			Miasto nad Mleczną	▶			
								Torquato (1544-95)				6
Do wycinania otworów w taśmie		Imię żeńskie - imieniny 10.II.		Sortyment tarcicy iglastej.	▶					Tragedia William Szekspira (1604).		Małpiatka wielkości kota żyjąca w Indiach
												Skrzyd- lica.
▶												▼
Rodzaj koronki klockowej z nici		Śpiewak na dworze Salomona i Dawida.		Rodzaj wiatru	▶					Wieżenie, ciupa	▶	
										Aert van der 1603		
Potrąwa z ryżu; ryżowy mizmasz	▶	▼	▼									
▶												
								Szekspiro- wski król.	▶			
								.. go home				
Część roweru	▶											
Kawiarnia.								Piosenkarka estradowa pochodzenia greckiego.	▶			
▶											2	
8						Ciężkie roboty na zesłaniu	▶				5	3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Zmiany ws. wycinki drzew

W Senacie RP trwają prace nad nowelizacją ustawy o ochronie przyrody. Zmiany dotyczą głównie wycinki drzew. Od 1 stycznia br. właściciel nieruchomości może bez zezwolenia wyciąć drzewa na swojej posesji, o ile wycinka nie jest związana z działalnością gospodarczą. Nowe prawo ma zaostrzyć te przepisy. Urzędnik w ciągu 14 dni od zgłoszenia chęci wycinki będzie musiał dokonać oględzin działki i sprawdzić stan faktyczny, np. czy drzewa nie są chronione. Jeżeli gmina w ciągu kolejnych dwóch tygodni nie wyrazi sprzeciwu, będzie można usunąć drzewo.

Surowsze kary za porzucenie i uprowadzenie dziecka

13 lipca wchodzi w życie nowelizacja ustawy zaostrzającej kary za przestępstwa popełnione na szkodę dzieci lub osób nieporadnych. Za spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu ma grozić kara pozbawienia wolności na minimum trzy lata. Za porzucenie małoletniego do lat 15 lub osoby nieporadnej przewidziana jest kara od trzech miesięcy do pięciu lat pozbawienia wolności. Jeśli w wyniku takiego działania dziecko poniesie śmierć, kara zwiększy się nawet do 12 lat. Z kolei za uprowadzenie osoby nieletniej lub nieporadnej ma grozić od trzech miesięcy do pięciu lat więzienia.

Niski poziom czytelnictwa

Biblioteka Narodowa opublikowała nowy raport dotyczący czytelnictwa wśród Polaków. W 2016 roku aż 63 proc. badanych nie przeczytało ani jednej książki. 37 proc. respondentów deklaruje, że przeczytało w ciągu dwunastu miesięcy co najmniej jedną książkę, z czego 10 proc. to osoby, które sięgnęły po siedem lub więcej publikacji. Najczęściej wybieramy takich autorów jak: Henryk Sienkiewicz, E.L. James („Pięćdziesiąt twarzy Greya”), Paula Hawkins i Stephen King.

Ostatnie dni na rozliczenie podatku PIT

Do wtorku 2 maja należy oddać zeznanie podatkowe PIT za 2016 rok. Ustawowy termin to 30 kwietnia, ale w tym roku ten dzień przypada w niedzielę. Obecnie deklaracje podatkowe można złożyć w urzędzie skarbowym drogą tradycyjną (w okienku urzędu, za pośrednictwem poczty) lub przesłać je przez internet. Do elektronicznej wysyłki PIT-37 nie potrzeba podpisu kwalifikowanego. Za niezłożenie deklaracji w terminie grozi kara finansowa.

Będzie referendum na temat oświaty?

Przedstawiciele ZNP oraz innych organizacji od 1 lutego zebrali ponad 900 tys. podpisów pod wnioskiem o przeprowadzenie ogólnokrajowego referendum w sprawie reformy edukacji. Pytanie brzmiało: „Czy jest Pani/Pan przeciw reformie edukacji, którą rząd wprowadza od 1 września 2017 roku?”. Po weryfikacji podpisów, wnioskiem zajmie się Sejm, który zdecyduje większością głosów o przeprowadzeniu referendum lub odrzuceniu propozycji. Reforma edukacji ma wejść w życie od nowego roku szkolnego. Zmiany obejmują m.in. wygaszenie gimnazjów oraz powrót do ośmioletniej podstawówki i czteroletniego liceum.

Lepsza ochrona konsumentów

Prezydent Andrzej Duda podpisał ustawę o kredycie hipotecznym oraz nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami. Zmiany mają zapewnić lepszą ochronę konsumentów zaciągających kredyty hipoteczne. Prawo udzielania takich zobowiązań otrzymają tylko banki i SKOK-i. Nie będą mogły ich udzielać firmy pożyczkowe. Zostanie też wprowadzony obowiązek udzielania kredytów w walucie, w której klient uzyskuje dochody.

Ułatwienia dla małych przedsiębiorstw

Na ubiegłotygodniowym spotkaniu w Rypinie poseł Iwona Michałek (Polska Razem, Zjednoczona Prawica) zapowiedziała, że trwają prace nad ustawą zmniejszającą obciążenia składkami na ubezpieczenia społeczne przedsiębiorców o niskich przychodach. Pomysł przewiduje nową, obniżoną najniższą wysokość składek dla osób osiągających miesięczny przychód w wysokości mniejszej niż 2,5-krotność minimalnego wynagrodzenia. W praktyce, od 2018 roku przedsiębiorca notujący miesięczny przychód na poziomie np. 1000 zł, zapłaci składkę w wysokości około 160 zł, zamiast dotychczasowych 1172 zł. Z nowych rozwiązań ma skorzystać prawie 200 tys. firm. Mają one zachęcić do podjęcia legalnej pracy osoby, które pozostają w tzw. szarej strefie. Zmiany będą kosztować państwo około 200 mln zł rocznie.

Pamięć i koncentracja

ZDROWIE ▶ Coraz szybsze tempo życia sprawia, że nasz mózg jest w ciągłym pobudzeniu i gotowości, ale też często brakuje nam czasu, by w odpowiedni sposób go zasilić. Pamięć możemy wzmacniać sami i to na wiele sposobów. To samo dotyczy koncentracji

Pamięć to zapis naszych doświadczeń, które przechowywane są w mózgu. Może to być zarówno interesująca rozmowa, informacja, sytuacja czy wydarzenie. Ze względu na czas, jaki upłynął między konkretnym doświadczeniem a jego wspomnieniem, wyróżniamy trzy rodzaje pamięci:

- pamięć robocza – jej ośrodek zlokalizowany jest w płacie czołowym. Nazywana jest często zakresem koncentracji uwagi. Jej działanie utrzymuje się nie dłużej niż przez jedną minutę, do momentu, w którym zostanie ona „skasowana”. Ten rodzaj pamięci angażujemy np. wówczas, gdy próbujemy zapamiętać krok taneczny, który ktoś nam właśnie pokazał.

- pamięć krótkotrwała – jej ośrodek znajduje się wewnątrz płatów skroniowych mózgu. Wspomnienia są tu przechowywane do kilku tygodni, a następnie wymazywane. Przykład jej zastosowania: staramy się przypomnieć sobie krok, którego nauczyliśmy się na kursie tańca w zeszłym tygodniu. Jak się okazuje, nie wszystkie nasze doświadczenia uruchamiają pamięć krótkotrwałą. Jedynie te, które są nowe, ciekawe, bądź te, które zapamiętaliśmy celowo będą w stanie wystarczająco pobudzić komórki nerwowe w tym obszarze mózgu, by móc się w nim zapisać.

- pamięć długotrwała – może utrzymywać się przez całe życie. Naukowcy nie mają pewności, które obszary za nią odpowiadają, ale najpewniej ośrodki te rozmieszczone są w całym mózgu. Pamięć tą uruchamiamy, gdy np. staramy się przypomnieć sobie nazwisko naszego pierwszego nauczyciela tańca.

Mózg człowieka, w którym zachodzą procesy pamięci, składa się z dwóch współpracujących ze sobą półkul. Każda z nich w pewien sposób wyspecjalizowała się do poszczególnych zadań.

Zazwyczaj wykorzystujemy bardziej jedną półkulę, co przejawia się w widocznych zdolnościach czy umiejętnościach, np. zdolności nauki języków obcych czy uzdolnieniach matematycznych. Jak pokazują badania, istnieje możliwość większego, świadomego angażowania również drugiej półkuli, dzięki czemu wzmacnia się nasza pamięć.

Objawy zaburzenia pamięci

Objawy sygnalizujące osłabienie pamięci mogą być różne. Najczęściej, choć nie zawsze, dotyczą one osób starszych i są to: niezdolność przypomnienia sobie niedawnych zdarzeń, niemożność

zapamiętania ostatnich informacji, kłopoty ze znalezieniem odpowiednich słów, przypomnieniem sobie czyjegoś nazwiska.

Pamiętaj! Należy jak najszybciej skontaktować się z lekarzem, jeśli występują takie lub inne niepokojące nas objawy, związane z naszą pamięcią lub koncentracją.

CO OSŁABIA NASZĄ PAMIĘĆ?

- brak wykorzystywania pamięci – leniwy dla umysłu tryb życia, spowodowany brakiem zajęć umysłowych,
- palenie papierosów i nadużywanie alkoholu,
- cukrzyca – sprzyja zwapniałemu i uszkodzeniu naczyń krwionośnych, co prowadzi do starzenia się mózgu i osłabienia pamięci,
- choroby mózgu np. otępienie, urazy, depresje, stany lękowe,
- wybrane leki np. psychotropowe,
- stres,
- niewłaściwa dieta,
- urazy.

Koncentracja:

co to jest i od czego zależy?

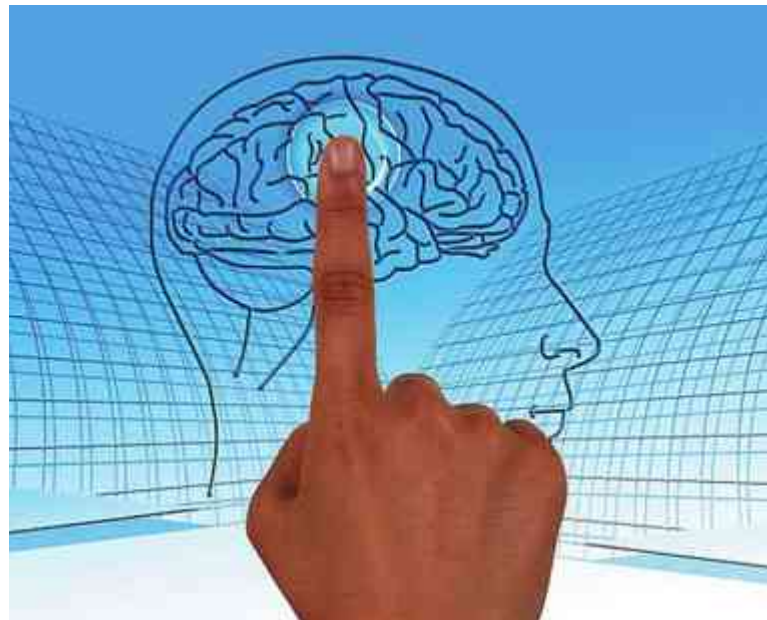
Koncentracja jest zjawiskiem, które polega na skupieniu uwagi i skierowaniu jej na określony przedmiot, zagadnienie, sytuację, zjawisko lub wydarzenie. Pozwala na efektywne wykonanie konkretnej pracy, zarówno umysłowej, jak i fizycznej. Im bardziej będziemy skoncentrowani, tym więcej zrobimy i tym lepszy będzie efekt naszych działań. Dzięki koncentracji możemy skupić się na jednym, konkretnym ćwiczeniu, zajęciu, aż do momentu jego ukończenia. Nasza koncentracja i powiązana z nią energia zależą od kondycji mózgu.

Styl życia, nawyki, również niektóre problemy zdrowotne, mogą

wzmacniać, bądź osłabiać koncentrację i energię niezbędną do realizacji celów.

CO OSŁABIA KONCENTRACJĘ?

- zaburzenia hormonalne – niski poziom wybranych hormonów może negatywnie wpływać na koncentrację, energię oraz funkcjonowanie mózgu. Wiele badań wskazuje na to, że niedoczynność tarczycy wiąże się z niską aktywnością mózgu, którego niedomaganie zwiększa ryzyko choroby Alzheimera,
- niski poziom cukru we krwi lub jego duże wahania,
- anemia – a także wszystko co przyczynia się do obniżenia liczby czerwonych krwinek powoduje zmęczenie i dekoncentrację,
- uraz mózgu – różne urazy fizyczne oraz udary i niedotlenienie mogą spowodować uszkodzenia mózgu i wpływać przez to na koncentrację i poziom energii,
- zanieczyszczenie środowiska – w tym toksyny i pleśń poza szkodliwym ogólnym działaniem na nasze zdrowie, pogarszają koncentrację,
- leki – takie jak m.in. antydepresanty czy środki uspokajające, leki nasercowe, przeciwbólowe i przeciwnowotworowe. W przypadku, gdy stosowanie tych leków jest konieczne, warto poszukać dodatkowych sposobów na wzmocnienie koncentracji,
- chroniczny stres oraz nieleczone urazy emocjonalne z przeszłości,
- zły styl życia, niezdrowa dieta – obfitująca w spożywanie nadmiernych ilości kofeiny, cukru i alkoholu, a także zbyt krótki sen, sprzyjają obniżeniu poziomu koncentracji.

Sposoby na koncentrację

Koncentrację możemy wzmacniać na różne sposoby. Na początek wskazane jest sprawdzenie, czy nie jesteśmy pod wpływem któregoś z czynników osłabiających koncentrację. Warto też stosować się do następujących wskazówek:

- spać minimum 7 godzin na dobę,
- właściwie się odżywiać,
- wykonywać ćwiczenia fizyczne dopasowane do naszego stanu zdrowia, możliwości i wieku 4-5 razy w tygodniu,
- unikać stresu,
- medytować – wystarczy kilka minut dziennie, by zwiększyć przyływ dodatkowej energii,
- zapewnić odpowiednią wentylację w pomieszczeniach, w których przebywamy.

Nasza dieta powinna być tak zbilansowana, by zapewniała nam zrównoważony poziom cukru we krwi. Sprzyjać temu będzie ograni-

czenie słodczy, a także regularne spożywanie niewielkich posiłków zawierających białko. Energii i koncentracji sprzyjają również produkty bogate w błonnik – owoce, warzywa roślin strączkowych czy pełnoziarniste produkty zbożowe. Osoby z nadmiernie kwaśnym odczynem organizmu powinny unikać alkoholu, cukru, kofeiny i czerwonego mięsa. Warto wzbogacić menu o seler, kabaczek, pietruszkę, fasolę szparagową, wodę mineralną i zieloną herbatę, zawierającą o połowę mniej kofeiny niż kawa. Zielona herbata ma w swoim składzie teaninę, która poprawia koncentrację, jednak nadmierna jej ilość w organizmie obniża wchłanianie żelaza, co może być przyczyną anemii. Osoby mające wrzody powinny skonsultować się wcześniej z lekarzem, bo herbata pobudza wydzielanie soku żołądkowego.

Kawa poprawia nastrój, sprawność umysłową, a także wzmacnia energię fizyczną i wykazuje aktywność przeciwnowotworową. Zawiera sporą ilość kofeiny, która odblokowuje działające stymulujące neuroprzekazniki, dzięki czemu podnosi koncentrację, szybkość myślenia i zapamiętywania liczb. Kawa zmniejsza również ryzyko choroby Alzheimera oraz cukrzycy. Zrezygnować z niej powinny osoby palące, bo wówczas znacząco podnosi ciśnienie krwi, osoby ze stanami lękowymi, a także ci, którzy doświadczają jakichkolwiek niekorzystnych objawów po jej wypiciu, np. bólów głowy, zaburzeń rytmu serca czy problemów ze snem.

Żeń-szeń poprawia koncentrację i sprawność zdobywania wiedzy. Należy jednak pamiętać, by nie przekraczać określonych na opakowaniu czy przez lekarza dawek. Czas stosowania preparatów z tą substancją nie powinien być dłuższy niż 2 miesiące.

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Świetny czas dla kariery zawodowej. Śmiało walczyć o awans lub podwyżkę. Mimo że jesteś na fali wznoszącej, nie obiecuj gruszek na wierzbie ani kolegom z pracy, ani partnerowi. Samotne Koziorożce będą miały liczne okazje do nawiązania romansów, a zainteresowanie nimi płci przeciwnej będzie niebywałe. Pojawi się ktoś, kto z czasem stanie się bliski.

Wodnik
(20.01-18.02)

Najbliższe dni spędzisz aktywnie w pracy. Zrobisz świetny interes, ale wymagać będzie wyjątkowego zaangażowania i skupienia. Za kilka dni będzie już spokojniej. W uczuciach spodziewaj się burzliwego okresu, pełnego wzlotów i upadków. Po weekendzie będziesz w kiepskiej formie psychofizycznej. Koniecznie znajdź czas na odpoczynek.

Ryby
(19.02-20.03)

Kiepski czas przed tobą, dopiero w niedzielę spodziewaj się pomyślnych zdarzeń. Od poniedziałku możesz ruszyć na poszukiwanie pracy, o ile jesteś zainteresowany zmianą miejsca zatrudnienia. Będziesz pewny siebie, wynegocjujesz to, na czym ci zależy. Ryby w stałych związkach podejmą z partnerem dyskusję o wizji przyszłości. Uważajcie jednak, by nie skończyło się na kłótni.

Baran
(21.03-20.04)

Wszystkie aktywności zawodowe podjęte do piątku przełożą się na pomnażanie zysków. Tak dobrego czasu na interesy nie miałeś od dawna, koniecznie go wykorzystaj. Od soboty wskazana wstrzeźliwość w podejmowaniu istotnych decyzji. Wypoczywaj, spędź pierwsze majowe dni na łonie przyrody i naładuj baterie. Pomyśl o ożywieniu swojego życia towarzyskiego.

Byk
(21.04-21.05)

Unikaj ryzyka, bo gwiazdy nie są teraz przychylne. Trzy razy się zastanów, zanim coś powiesz, podpiszesz bądź obiecasz. Byki w stałych związkach poczną potrzebę zbliżenia się do partnera, uzyskania od niego wsparcia. Twoja forma fizyczna będzie się wahać – jednego dnia będziesz pełen energii, by drugiego myśleć tylko o odpoczynku. Poćwicz techniki relaksacyjne.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Uważaj na to, w jaki sposób komunikujesz się z partnerem. Może źle odczytać twoje intencje i kłótnia murowana. Za to w sferze towarzyskiej wiele okazji do spotkań i wymiany poglądów. Będziesz przyciągać ciekawe, twórcze osoby. Te znajomości mogą w przyszłości zaprocentować w życiu zawodowym. Staraj się pokazać się z jak najlepszej strony.

Rak
(21.06-22.07)

W pracy święty spokój. Możesz być spokojny o swoją posadę, wszystkie zadania wykonasz z łatwością. Uważaj jednak na wydatki. Zechcesz kupić kilka rzeczy, by uzupełnić wiosenną garderobę. Najpierw policz, ile potrzebujesz do końca miesiąca, a potem idź na zakupy. Będziesz drażliwy i wyczulony na własnym punkcie, możesz prowokować konflikty.

Lew
(23.07-22.08)

Bardzo dużo pracy włożysz w realizację obowiązków zawodowych, a niestety efekty twoich wysiłków będą miżerne. To sprawi, że będziesz sfrustrowany i rozdrażniony. W najbliższych dniach najlepiej schodzić ci z drogi. W tych trudnych chwilach może ci pomóc bliska osoba. Zwierz się jej, wyjdźcie gdzieś razem i spędźcie miło czas. Porażka stanie się mniej dotkliwa.

Panna
(23.08-22.09)

Są widoki na dodatkową gotówkę lub awans. Śmiało idź do szefa i upomnij się o swoje, bo inaczej będziesz żałować. W weekend, podczas spotkania towarzyskiego, ktoś zainspiruje cię do tego, by inaczej spojrzeć na swoje życie. Zaczyniesz się zastanawiać, jak inaczej wykorzystać swój potencjał.

Waga
(23.09-23.10)

Niedbałość, roztargnienie i nietrzymanie języka za zębami – to przyczyny twoich kłopotów zawodowych. Popracuj nad tym, a wszystko się ułoży. Czas nieporozumień z partnerem. Zamiast wykrzykiwać swoje racje, spróbujcie spokojnie porozmawiać i wypracować rozwiązanie.

Skorpion
(24.10-21.11)

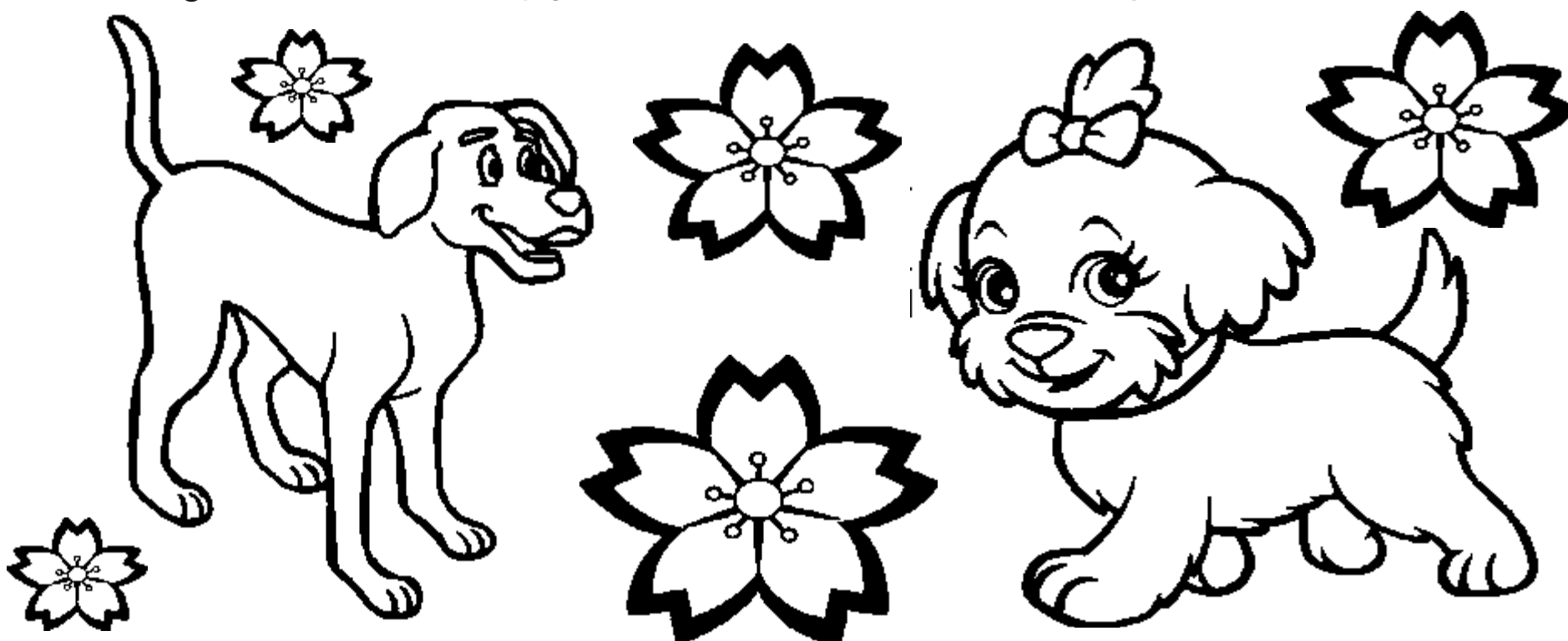
Świetny czas w sferze zawodowej. Skup się na tych zadaniach, których realizacja przełoży się na poprawę twojej sytuacji materialnej. Zadbaj o zdrowie, głównie o drogi oddechowe. Jeśli od dłuższego czasu męczy cię kaszel, pora odwiedzić lekarza. Nie lekceważ objawów choroby.

Strzelec
(22.11-21.12)

Będziesz nerwowy i łatwo stracisz panowanie nad sobą. Stanie się to źródłem konfliktów w sferze prywatnej. Na dodatek wypowiesz słowa, które nie powinny paść. I choć za chwilę będziesz się tego wstydzić, trudno ci będzie odkręcić sprawę. Pamiętaj, że to, co bolesne, pamięta się długo.

Kolorowanki dla dzieci

Nowe oblicze stawu w Zbójnie

ZBÓJNO ▶ Staw naprzeciwko pałacu w Zbójnie w niedalekiej przyszłości będzie nie tylko ładnym widokiem. 20 kwietnia zbiornik został zarybiony, co jest dobrą wieścią dla osób lubiących wędkować

Pomysłodawcą zarybienia stawu jest mieszkaniec Romuald Chyliński. Przygotowania do inwestycji rozpoczęły się w lutym bieżącego roku. Powstał wtedy Komitet Zarybienia Sadržawki –

Szkółki w Zbójnie. Jego celem było zarybienie stawu w ryby słodkowodne. Przy sadzawce zostały wykonane zabiegi pielęgnacyjne, aby stworzyć jak najlepsze środowisko dla narybku. Drugim,

równie ważnym celem, jest wygoda mieszkańców.

20 kwietnia mieszkańcy przyszl nad staw w celu wypuszczenia narybku do wody. Staw został zarybiony gatunkami: karp królew-

ski, amur, karaś złocisty i tołpyga. Łącznie do „Szkółki” trafiło 600 sztuk ryb. Staw będzie służył rekreacji. Za 1,5 roku będzie można wędkować.

W zarybienie sadzawki włą-

czyło się 18 darczyńców. Były to instytucje oraz osoby indywidualne z terenu gminy Zbójno.

– Chciałabym złożyć podziękowania dla wszystkich darczyńców. Okazali nam ogromne wsparcie w zarybieniu sadzawki – mówi radna Alicja Dolecka, członkini komitetu.

– Staw został ładnie zrobiony. Teraz jest bardzo ładny widok dla podróżujących w kierunku Obór. Należy zwrócić uwagę, że przede wszystkim to miły widok dla mieszkańców, którzy na to zasługują – dodaje Marcin Pietruszyński z Gospodarstwa Rybackiego Działu.

Skład 6-osobowego organizatora, czyli komitetu: pomysłodawca Romuald Chyliński, wójt gminy Zbójno Katarzyna Kukiel-ska, radni Alicja Dolecka, Grażyna Stachowska i Lech Dąbrowski oraz sołtys Michał Zglenicki.

Daria Szpejenkowska
fot. (daria), nadestane

Powiat

O bezpieczeństwie wiedzą najwięcej

Julia Cyrankowska, Michalina Dąbrowska oraz Weronika Więczkowska zdobyli najwięcej punktów w powiatowych eliminacjach Ogólnopolskiego Turnieju wiedzy Pożarniczej.

– Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom” ma na celu popularyzowanie przepisów i kształtowanie umiejętności w zakresie ochrony ludności, ekologii, ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej – opowiada brygadier Paweł Warlikowski, Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzyniu.

Organizatorem turnieju jest zarząd Główny Związku Ochotni-

czych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej przy współpracy Komendy Głównej, Komend Wojewódzkich i Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej, Zarządów Oddziałów Związku OSP PR, Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz wielu innych instytucji związanych z ochroną środowiska oraz zwalczaniem klęsk żywiołowych.

W turnieju uczestniczy młodzież w trzech grupach: I grupa – uczniowie szkół podstawowych, II

grupa – uczniowie szkół gimnazjalnych oraz III grupa – uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Rywalizacja odbywa się w czterech etapach – gminnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim.

W naszym powiecie organizatorem zawodów jest Zarząd Powiatowy OSP w Golubiu-Dobrzyniu. Współorganizatorami konkursu jest również Komenda Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzyniu oraz Starostwo Powiatowe.

W eliminacjach powiatowych wzięło udział kilkudziesięciu uczniów. W kategorii szkół podstawowych najlepsza okazała się Julia Cyrankowska. Wśród gimnazjalistów zwyciężcą została Michalina Dąbrowska. W najstarszej grupie wiekowej wygrała natomiast Weronika Więczkowska. Cała trójka będzie reprezentować powiat na etapie wojewódzkim konkursu.

(szyw)

Fot. PSP Golub-Dobrzyń

Pamiątkowa fotografia uczestników turnieju

Noworodki

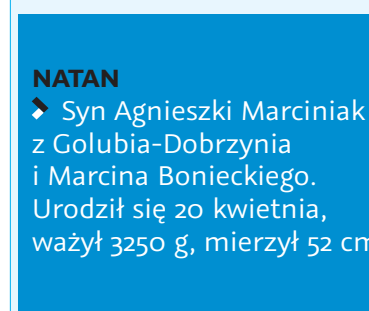
Witajcie na świecie!

Rodziców, którzy pragną, aby zdjęcie ich nowonarodzonego dziecka znalazło się na naszych łamach, prosimy o przesłanie go mailem na adres redakcja@wpr.info.pl.

DAMIAN

▶ Syn Joanny i Wojciecha Łasińskich z Szychowa. Urodził się 20 kwietnia, ważył 2850 g, mierzył 51 cm. Czekają na niego brat Dominik.

NATAN

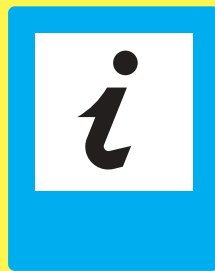
▶ Syn Agnieszki Marciniak z Golubia-Dobrzynia i Marcina Bonieckiego. Urodził się 20 kwietnia, ważył 3250 g, mierzył 52 cm.

DOMINIK

▶ Syn Marzeny i Łukasza Winiarczyków z Wałeczyka. Urodził się 20 kwietnia, ważył 3300 g, mierzył 52 cm. Oczekuje go brat Fabian.

Not. i fot. Daria Szpejenkowska

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU GOLUBSKIEGO

tel. 608 688 587, 56 682 26 80

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Agroturystyka
Agroturystyka U Lucyny, Handlowy Młyn 20, kontakt pod nr. tel. 724 365 793
Agroturystyka na Pojezierzu Brodnickim, smażalnia Skarlanka, Gaj Grzmięca 45, kontakt pod nr. tel. 721 181 247
Auto Moto
auto handel / komis
F.H.U. Nowatek auto-handel skup, stan dowolny sprzedaż zamiana Sychowo 35, kontakt pod nr. tel. 514 342 906
DAMAR - auta sprowadzane z Niemiec - komis, transport, ul. Sikorskiego 4, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 660 466 986
Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933
części i akcesoria
Części i akcesoria sam. U Małgosi, Małgorzata Salach, Golub-Dobrzyń, ul. Kościuszki 31, kontakt pod nr. tel. 56 683 35 15, 504 538 151
Części i akcesoria sam. U Małgosi, Małgorzata Salach, Kowalewo Pom., ul. Batalionów Chłopskich 3B, tel. 56 684 40 72
mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990
Radmat Sklep motoryzacyjny, części i naprawa rowerów. tel. 726 235 076
FUH Belczyński Spraye, lakiery, kosmetyki, samochodowe, farby śnieżka, emulsje. kontakt pod nr. tel. 516 123 663
U Adama Sklep motoryzacyjny ul. Świerkowa 8. tel. 566 833 784
Auto części AiR ul. Tulipanowa 14. kontakt pod nr. tel. 664 490 951
Sklep motoryzacyjny, wymiana oleju MOTO-OIL Diag. komputer, wymiana opon, klimatyzacja, naprawy bieżące. tel. 602 199 314, ul. ziewanowskiego 22
AUTO-ZARĘBSKI Części i akcesoria samochodowe ul. Szosa Rypińska 32A. kontakt pod nr. tel. 56 683 50 58
motocykle / skutery
Hel-Trans - części i akcesoria do jednośladów, quadów i rowerów, Ostrowite 2. tel. 697 534 038
myjnie
Myjnia bezdotykowa 24h ul. Żeromskiego 40A (naprzeciw TESCO). tel. 502 683 025
Myjnia samochodowa. Stacja Orlen Frydrychowo 56. tel. 56 684 18 62
Myjnia samoobsługowa bezdotykowa, ul. Brodnicka 21, Kowalewo Pomorskie

serwis
Auto naprawa J. Cebula geometria, diagnostyka pojazdowa Kowalewo Pom. tel. 721 300 688.
Auto Gaz Montaż instalacji gazowych, mechanika pojazdowa. tel. 600 055 664
A.Osowski Ogumienie sprzedaż, wymiana, serwis. tel. 692 833 009
JB Truck Diagnostyka i naprawa samochodów ciężarowych, serwis klimatyzacji. kontakt pod nr. tel. 608 711 361
Trygum Kompleksowe usługi wulkanizacyjne, opony używane. Płachoty 14. tel. 782 659 253
D.Grabowski Klimatyzacja i diagnostyka kół 3D, Sadykierz 17. tel. 668 547 369
K.Bieganowski Zakład wulkanizacyjny ul. Strumykowa 1. tel. 601 917 253
D.Kęsicki Usługi mech. Klimatyzacja, wulkanizacja, diag. komp. tel. 665 832 917
G.Nowakowski Auto naprawa-handel wulkanizacja, klimatyzacja. tel. 603 607 228
Tom-Gaz Montaż samochodowych instalacji gazowych. tel. 608 027 239
Auto-Nik Mechanika i diagnostyka samochodowa, Radomin 63 A. tel. 665 130 681
Auto Check Klimatyzacja, elektryka sam., obsługa, naprawa. tel. 882 510 025
WICHUREX klimatyzacja, serwisy opon mechanika pojazd. Kowalewo Pom. Tel. 504 395 786, 501 499 948
AUTO-ZARĘBSKI naprawy bieżące, geometria kół 3D, klimatyzacja, ul. Szosa Rypińska 32A tel. 56 683 50 58
Naprawa i serwis samochodów ciężarowych - GABAR Wrocki. tel. 601 656 616
Wulkanizacja kompleksowo - GABAR Wrocki. tel. 601 707 951
MAR-MOT, naprawa samoch. specjalizacja Renault, Peugeot, Citroen. tel. 666 866 751
D. Siemienik, klimatyzacja, wulkanizacja, serwis. tel. 56 683 30 17
AiR Auto naprawa i kompleksowe naprawy wypadkowe. tel. 664 490 951
AUTOLAK blacharstwo-lakiernictwo, autokosmetyka kompleksowa. tel. 606 634 083
skup aut / demontaż
mamAUTO - złomowanie/auto-kasacja - PŁA-CIMY NAJWIĘCEJ - Odbiór gratis, gotówka! 54 280 2990
K. Bieganowski Skup aut gotówka. kontakt pod nr. tel. 601 917 253
stacja kontroli pojazdów
J. Stuczyński; ul. Szosa Rypińska 30A. kontakt pod nr. tel. 603 606 489, Golub-Dobrzyń.

J. Stuczyński; ul. Brodnicka 23. tel. 603 606 489, Kowalewo Pom.
Okręgowa stacja kontroli pojazdów AUTO-ZARĘBSKI, ul. Szosa Rypińska 32A. kontakt pod nr. tel. 56 683 50 57
Okręgowa stacja kontroli pojazdów ul. Sokołowska 23 (naprzeciwko targowiska) kontakt pod nr. tel. 887 508 100, 666 879 762
stacje paliw
Stacja paliw LOTOS - GABAR Wrocki. kontakt pod nr. tel. 56 683 69 66
Stacja Paliw Orlen - Frydrychowo 56. kontakt pod nr. tel. 56 684 18 62
usługi
Dorabianie kluczy, ostrzenie noży, nożyczek, maszyn. ul. Żeromskiego 40a. tel. 502 683 025
Pomoc drogowa - autoholowanie - GABAR Wrocki. tel. 663 007 096
Transport, usługi ładowarką - GABAR Wrocki. tel. 601 656 616
Wynajem Mercedesa W110 do ślubu i na imprezy okolicznościowe. tel. 606 634 083
JAC Wypożyczalnia ławet i przyczep towarowych oraz podłodziowych, G-D, Podzamek Golubski 51, tel. 606 679 336, 606 478 379,
Gawroniścy - legalizacja tachografów cyfrowych, ul. Meczarska 21, Rypin, tel. 602 536 686
Budowa i remonty
materiały
Drewniane konstrukcje dachowe, Radomice 119. tel. 604 493 762, 54 287 94 91
ogrzewanie
Wodny kolektor słoneczny sprzedaż, montaż, serwis. tel. 668 773 499
KARKON Zaporowicz producent kotłów UKZ EKO - sprzedaż części, ul. Sz. Rypińska 50, kontakt pod nr. tel. 695 912 114, facebook.com/karkongd
Usługi hydrauliczne - ślusarskie wodno-kan i CO. Wykonawstwo instalacji wodnych i kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania. Montaż kotłowni. Radomin 23b, tel. 512 295 280
usługi
PIASEK, ŻWIR oferuje: piasek płukany, suchy siany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuczeń, gruz, DOWÓZ, tel. 608 219 596
Ogrodzenia sprzedaż i montaż, tel. 668 282 610
Projektownia - meble na wymiar: m.in. kuchenne, biurowe, szafy przesuwne. Wyposażenia firm, aptek, przychodni lekarskich, inst. pożytku publicznego, tel. 662 116 657
Dom
wyposażenie wnętrz
FHU Olek Sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22. tel. 501 621 145

Sklep rzeczy używanych meble, kosiarki, rowery i wiele innych, ul. Rynek 29, GD kontakt pod nr. tel. 693 481 013
Firanex pomiar wystrój i aranżacja okien w domu klienta, G-D, Plac 1000 lecia 13b. kontakt pod nr. tel. 516 126 855
Domy weselne / sale
Sala bankietowa „U DANIELI” - wesela, imprezy okolicznościowe, Zbójno 152, tel. 698 142 767
Sala bankietowa Róża wesela przyjęcia stypy imprezy okolicz., ul. Toruńska 7 GD, kontakt pod nr. tel. 532 524 082, 532 524 099
Dom weselny KARDAMON - wesela, imprezy okolicznościowe, Małe Pułkowo 36, kontakt pod nr. tel. 884 885 090
Zajazd Złota Podkowa Wrocki - sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 601 913 928
Bar Janosik imprezy okolicznościowe do 30 osób, Frydrychowo, tel. 730 201 309
Półwysep Wądzyn - Sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205
Doradztwo i inwestycje
Formalności i inwestycje w pigułce „od A do Z”. Operaty wodnoprawne, karty informacyjne i wnioski. ul. Rynek 20. tel. 606 836 270
Viz-Arch biuro architektoniczne Dorota Czarnecka-Krzemińska, projektowanie, nadzorowanie, doradztwo inwestycyjne, kontakt pod nr. tel. 881 205 398, 886 115 708
Edukacja
szkoły językowe
Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Konopnickiej 3b, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525
Akademia Językowa CGD-uczymy dzieci, młodzież i dorosłych, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 9, tel. 604 791 169
żłobki / przedszkola
Przedszkole niepubliczne „Wróblek” - organizacja urodzin dla dzieci, tel. 519 844 525
Finanse i bankowość
agencje
Agencja PKO BP-kredyty, lokaty otwieranie kont osobistych, wpłaty, wypłaty, ul. Kościuszki 5 (godz. 8.00-17.00), tel. 56 683 53 15
biura rachunkowe
Biuro Rachunkowe Dorota Garkowska, Golub-Dobrzyń, ul. Konopnickiej (Pawilon Nr 5), kontakt pod nr. tel. 608 514 548
Biuro Rachunkowe SIGMA Barbara Jasieniecka, GD, ul. Pod Arkadami 3. tel. 666 083 486
Biuro Rachunkowe Buchalter Beata Kudźba, G-D ul. Mickiewicza 1/17, tel. 668 237 890

kredyty
Kredyty bez BIK od 500 zł do 20.000 zł. Na raty miesięczne. Golub-Dobrzyń i okolice, tel. 785 025 579 lub 508 055 036. www.pomocnykredyt.com
leasing
Leasing-Experts oferta specjalna nie tylko dla firm, leasingujemy prawie wszystko- auta, komputery, maszyny, urządzenia, tel. 575 665 290
lombardy
Lombard pożyczki pod zastaw złota - aut - nieruchomości, Kowalewo ul. Toruńska 4. kontakt pod nr. tel. 781 491 378
ubezpieczenia
M. Kiełkowska, ubezpieczenia OC, AC, majątkowe, Zbójno. tel. 506 032 523
Centrum ubezpieczeń Sylwia Mróz Golub-Dobrzyń, ul. Pl. 1000 lecia 11, tel. 512 289 878
Centrum ubezpieczeń Sylwia Mróz Kowalewo Pom., ul. Batalionów Chłopskich 4, kontakt pod nr. tel. 517 710 660
usługi
Dobry punkt finansowy, opłaty za wszystkie rachunki tylko 1,99, Golub-Dobrzyń, Plac Tysiąclecia 13 B, tel. 531 022 379
Gabinety weterynaryjne
Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska i M. Raś, dyżur całonocowy, Małe Pułkowo 42, kontakt pod nr. tel. 608 156 833, 509 954 828
Gabinet weterynaryjny lek. wet. A. Sarek-Kaczorowska, ul. Szosa Rypińska 19/15, dyżur całonocowy, tel. 517 532 637
Gastronomia
Pizzeria Mamma Mia, dowóz do klienta, ul. Kilińskiego 13, tel. 733 814 473
Hotele
Zajazd Złota Podkowa Wrocki - hotel, restauracja, tel. 601 913 928
Motel Przy Stacji - Frydrychow 56. kontakt pod nr. tel. 56 684 18 62
Półwysep Wądzyn - Hotel, restauracja, kontakt pod nr. tel. 667 652 205
Komputery / IT
serwisy
Komputery, sprzedaż, serwis, kasy fiskalne, terminale płatnicze, programy insert. kontakt pod nr. tel. 600 483 434
PS INSTAL komputery, serwis, sprzedaż, naprawa, instalacje RTV/SAT, Kowalewo Pomorskie. tel. 56 690 43 90
JK Centrum Serwisowe, telefony, komputery, nawigacje, konsole, G-D, ul. Piłsudskiego 5, tel. 796 088 904

REKLAMA

KARKON-ZAPOROWICZ
www.karkon.pl
PRODUCENT AUTOMATYCZNYCH KOTŁÓW UKZ NA PELLET EKOGROSZEK, WĘGIEL I DREWNO

- stylowe oraz nowoczesne ogrodzenia
- wkłady kominowe
- sprzedaż części do kotłów
- podgrzewacze wody

www.facebook.com/KARKONGD
ul. Rypińska 50, Golub-Dobrzyń
695 912 114 lub 883 673 400

REKLAMA

NIE MA RATUNKU?

mamauto.pl

auto-kasacja 510 503 510

REKLAMA

HEL-TRANS
CZĘŚCI I AKCESORIA DO JEDNOŚLADÓW, QUADÓW I ROWERÓW

OSTROWITE 2
pon. - pt 9:00 - 19:00
sobota 9:00 - 14:00

e-mail: hel-trans2@wp.pl
tel. 697-534-038
https://www.facebook.com/heltrans2

REKLAMA

SIEMIENIK

KLIMATYZACJA
WULKANIZACJA
SERWIS OPON

tel. 56 683 30 17

REKLAMA

KREDYTY
Kredyty Bankowe
i Pozabankowe
dla każdego źródła dochodu

Dla Emerytów i Rencistów
dla umów o pracę
rolników
oraz świadczeń 500+

kontakt:
Brodnica 729-205-023
Rypin 731-777-255
NML790-688-111

JK Centrum Serwisowe, telefony, komputery, nawigacje, konsole, Kowalewo Pom., pl. 700-lecia 2, tel. 537 811 711

Moda i uroda

ADA-PLUS markowa biżuteria srebrna, stoisko patronackie (pralnia TESCO), kolekcje na każdą okazję.

Gabinet kosmetyczny W. Staniszevska, Golub-Dobrzyń ul. Konopnickiej 7c, tel. 665 848 149

Salon kosmetyczny DARIA, Golub-Dobrzyń, ul. Ceglana 4, tel. 508 741 237

Nieruchomości

biura nieruchomości

Z nami bezpiecznie sprzedaż , kupisz, wynajmiesz, kupujący nie płaci prowizji, tel. 575 665 29

NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462

Ośrodki szkolenia kierowców

Paradziński OSK, ul. Mostowa 1A. kontakt pod nr. tel. 693 032 565

OSK Moto-Or Ryszard Ośka ul. Wodna 13, Golub-Dobrzyń, tel. 607 389 644

Rolnictwo / leśnictwo

maszyny

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

nawozy

Agromax - Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39

ogrodnictwo / produkcja

S. Motycki Akumulatory ZAP Piastów, FUCHS oleje rolnicze, folie kiszonkarskie, maty pryzmowe, ruszta betonowe dla trzody i bydła, Dulsk. kontakt pod nr. tel. 501 291 755

Marcinkowsky gospodarstwo szkółkarskie. kontakt pod nr. tel. 698 587 647, Szychowo 18

serwis maszyn

Ryszard Leszek stacja kontroli opryskiwaczy, części do ciągników C-360, 330, JUMZ, ogumienie, Małe Pułkowo, tel. 502 461 368, kontakt pod nr. tel./fax. 56 689 10 70

sklepy

Świeże warzywa i owoce. tel. 788 866 135
www.facebook.com/chatasmaku.pl

stawy rybne

Hodowla materiału zarybieniowego ryb karpiowatych, Wielka Łąka 61, tel. 606 638 810

usługi

DAMPOL transport wapna. tel. 694 498 284

Blum-Mar usługi leśne, wycinka drzew, pielęgnacja lasów, nowe nasadzenia. kontakt pod nr. tel. 605 739 200

Składy opału

FHU Olek Skład węgla. tel. 501 621 145

DAMPOL skład opału Małki. tel. 508 173 746

F.H.U. M. Onak skład opału ul. Dworcowa 2 Kowalewo Pom. tel. 530 170 270

Skład opału S.C. Barbara Budzińska, Jerzy Budziński ul. Szosa Rypińska 31A (naprzeciw OLKO-PU) tel. 56 683 48 46

Skład opału, sprzedaż hurtowa i detaliczna, prawdopodobnie najtańszy węgiel w okolicy, tel. 730 015 103

F.H. DAR-POL Skład węgla Napole 80B kontakt pod nr. tel. 606 148 049

Skład węgla Szosa Rypińska (naprzeciw szpitala) tel. 881 005 188

Magazyn opałowy Marchewka, ul. Sokołowska 44, Golub-Dobrzyń, tel. 56 683 37 99

Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203

Agromax - Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39

Węgiel, skład węgla, Kamionka 17, kontakt pod nr. tel. 609 092 360

Sport i rekreacja

aktywny wypoczynek

Ośrodek jeździecki CYPRYS, Niewierz k. Brodnicy. tel. 724 501 988

fitness / aerobic

Klub X-Fitness - idealne miejsce dla kobiet, zadbać o swoją sylwetkę, porady dietetyczne i treningowe, tel. 730 167 510

Siłownia tylko dla kobiet DARIA, Golub-Dobrzyń, ul. Ceglana 4, tel. 508 741 237

rowery

Biker-Budzyk rowery Giant Unibike - sprzedaż, serwis, naprawa, ul. Podgórna 47, Brodnica. kontakt pod nr. tel. 509 687 612

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Kopernika 7. tel. 530 186 139

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Farna 4. tel. 784 085 614

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Mostowa 8. tel. 662 126 961

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno ul. Kopernika 7. kontakt pod nr. tel. 608 516 205

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8. kontakt pod nr. tel. 660 522 872

Hurtownia rowerów w Zieleniu - Sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 025

Salon firmowy Romet - skutery, motocykle rowery, ul. Piłsudskiego 47, Rybin, kontakt pod nr. tel. 600 261 092

usługi

Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: jeździźnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 259

Surowce / skupy

FHU Olek Skup złomu i met. kolor. kontakt pod nr. tel. 501 621 145

Olej opałowy z dowozem do klienta - GABAR Wrocki. tel. 601 659 654

Hurtowe dostawy oleju napędowego - GABAR Wrocki. tel. 601 205 759

Skup palet - sprzedaż, skup, wymiana, kontakt pod nr. tel. 730 015 103

Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203

Usługi

inne

Zakład usług pożarniczych Adam Suliński. kontakt pod nr. tel. 788 888 622

Usługi tapicerskie, renowacja mebli tapicerowanych, współczesnych i stylowych, Kowalewo Pomorskie, tel. 692 124 269

Usługi stolarskie i ogólnobudowlane Sylwester Branicki, Kiepiny 14, tel. 723 506 482

Firanex pomiar wystrój i aranżacja okien w domu klienta, Kowalewo Pom., ul. Chopina 7, tel. 504 700 913

kamieniarstwo

Kamieniarstwo Witold Feitek, nagrobki, pomniki, grobowce, ul. Brodnicka 21 Kowalewo Pom. kontakt pod nr. tel. 603 606 474

Zdrowie

usługi

Express optyk OPTIX-bezplatne badanie wzroku, wykonywanie okularów w 15 min., Kowalewo Pom., ul. Toruńska (przy TAXI), tel. 726 570 271

Express optyk OPTIX-bezplatne badanie wzroku, wykonywanie okularów w 15 min., Golub-Dobrzyń, ul. Piłsudskiego 18, tel. 56 682 00 03

Psychotesty tel. 502 684 122 - kierowcy zawodowi, kat C, C+E, D - kierowcy prowadzący pod wpływem alkoholu, przekroczenie punktów karnych - operator wózków i maszyn budowlanych. Poradnictwo i konsultacje psychologiczne.

Sklep medyczny Adam-Med artykuły ref. przez NFZ, sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny, środki pomocnicze, ul. Równinna 5, kontakt pod nr. tel. 514 696 255

Szukamy odznaczeń

II RZECZPOSPOLITA ➤ Poszukujemy informacji o mieszkańcach oznaczonych w 1929 roku Odznaką Honorową Frontu Pomorskiego. Prosimy o kontakt z redakcją

W marcu 1929 roku grupa mieszkańców Pomorza, w tym powiatu wąbrzeskiego, do którego wówczas należał Golub, Kowalewo Pomorskie o okoliczne miejscowości otrzymała Odznakę Honorową Frontu Pomorskiego. Wyróżnienie nadawano mieszkańcom za zasługi dla pracy niepodległościowej w czasie trwania zaboru pruskiego i pomoc w przejściu Pomorza przez Wojsko Polskie w 1920 roku. Poszukujemy informacji o mieszkańcach naszego regionu, którzy otrzymali takie wyróżnienie. Dzięki historykowi z Brodnicy Piotrowi grązawskiemu, wiemy na pewno, że odznaczenie otrzymał organista z Wrocek Stanisław Kukawka.

Przypominamy, że w wyniku traktatu wersalskiego w 1919 roku Polska odzyskała znaczną część ziem zabranych jej przez Prusy w I i II rozbiórce oraz uzyskała niewielką część ziem należących do Prus przed rozbiórami Polski. W celu wyegzekwowania tzw. Pomorza Gdańskiego utworzono Front Pomorski pod dowództwem generała Józefa Hallera.

Front składał się z trzech dywizji piechoty: 11 Dywizja Piechoty (2 Dywizja Strzelców Polskich), 15 Dywizja Piechoty (2 Dywizja Strzelców Wielkopolskich), 16 Dywizja Piechoty (Dywizja Strzelców Pomorskich), V Brygada Jazdy,

Odznaka Honorowa Frontu Pomorskiego została wręczona w 1929 roku

IV Grupy Lotniczej oraz Grupy gen. Stanisława Pruszyń-

skiego. Ta ostatnia jednostka jako jedna z pierwszych wkroczyła do Golubia od strony sąsiedniego Dobrzynia.

Tym samym Golub był pierwszym pomorskim miastem wyzwolonym przez polskie oddziały, które wkroczyła do miasta 17 stycznia. Pochód żołnierzy trwał do 10 lutego 1920 roku. Tego dnia odbyły się zaślubiny Polski z morzem.

Osoby, które mają w swoich pamiętkach rodzinnych prezentowane odznaczenie prosimy o kontakt z redakcją przy ulicy Dworcowej 4 w Golubiu-Dobrzyniu lub drogą telefoniczną pod numerem 608154720.

(szyw)
fot. interent

OGŁOSZENIE

Firma mamAUTO sp.j.
z siedzibą w Starorypinie Rządowym zatrudni :
- PRACOWNIKA DO FOTOGRAFOWANIA I OBRÓBKI ZDJĘĆ CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH - MAGAZYNIERA

Wymagania:
- podstawowa znajomość fotografii,
- podstawowa znajomość branży motoryzacyjnej,
- podstawowa znajomość części i podzespołów samochodowych,
- znajomość obsługi komputera,
- skrupulatność i odpowiedzialność,
- samodzielność.
Oferujemy:
pracę w firmie z wieloletnim doświadczeniem w sprzedaży części samochodowych

tel: 501-138-133; 608-497-975

OGŁOSZENIE

Gminne Przedszkole w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Nowogrodzie
ZAPRASZA!
ZAPEWNIAMY:
Profesjonalną opiekę w godzinach 6:30 - 16:30,
Realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego,
Zajęcia dydaktyczne, zabawy, gry ruchowe,
Nauczanie języka angielskiego,
Indywidualne podejście do każdego dziecka,
Pełną entuzjasmu, wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną,
Klub Małego Strażaka.
Bawmy się, uczmy i rośnijmy razem!
Mamy jeszcze wolne miejsca dla dzieci do klasy pierwszej!

Cień „króla Słońce”

POSTACI ▶ W czasach panowania króla Słońce – Ludwika XIV na Francję padł wielki cień afery trucicielskiej. Jedną z jej uczestniczek była metresa królewska – markiza de Montespan

Markiza de Montespan urodziła się w 1640 roku. Była córką dwóch najstarszych francuskich rodów szlacheckich. Od najmłodszych lat była w centrum zdarzeń. Z matką podróżowała od pałacu do pałacu, często odwiedzając podparyski Luwr – siedzibę królów Francji. Nauki młodej arystokratki podjęły się zakonnice z konwentu św. Marii w Saintes. Była przez to niezwykle pobożną dziewczynką, która raz w tygodniu przyjmowała komunię i bardzo żarliwie modliła się. W wieku 20 lat w jej życiu zaszła ważna zmiana. Stała się damą dworu szwagierki króla Francji – Anny. Niedługo później została damą dworu królowej – Marii Teresy Austriaczki. Była ona żoną króla Ludwika XIV i w zgodnej opinii jej współczesnych nie należała do piękności.

Tymczasem Markiza de Montespan wyszła za mąż za jednego z arystokratów. Małżeństwo nie było szczęśliwe od samego początku. Już podczas ślubu w skutek opóźnienia dostawy poduszek do klęczenia zmuszona była z małżonkiem klęczeć przed ołtarzem na poduszkach używanych przez psy króla. Małżonkowie zamieszkali w niewielkiej posiadłości nieopodal Luwru, co umożliwiało codzienne wizyty markizy na dworze. Była piękna i mądra, więc szybko wyrobiła sobie silną pozycję w otoczeniu króla. Król Ludwik XIV z żoną żył zgodnie

raptem przez rok. Później zaczął przyjmować metresy. O króla odbyła się cicha wojna dworska między markizą de Montespan, a Louise de La Vallière. Ta druga w skutek intryg i presji społecznej musiała udać się do klasztoru. Dla markizy była już droga wolna. Kochankowie spotykali się bez przeszkód do 1677 roku. W tym okresie markizę nazywano nieoficjalną królową Francji. Wszystko zmieniło się we wrześniu 1677 roku, gdy wybuchła afera trucicielska. W ówczesnej Francji otrucie było najprostszym sposobem przyspieszenia zdobycia majątku po rodzinie. Nic dziwnego, że trucizny nazywano „proszkiem spadkobierców”. Zjawisko przybrało na sile do tego stopnia, że nawet sam król Ludwik XIV zaczął obawiać się, że w jego otoczeniu także znajdują się osoby czyhające na jego śmierć. Król był jeszcze bardziej podejrzliwy, gdy jego służby aresztowały najsłynniejszą paryską trucicielkę – La Voisin. Ta ciekawa postać nie tylko przygotowywała trucizny, ale także miała odprawiać czarne msze i zajmować się aborcją wśród dam dworu. Podczas tortur trucicielka „wysypała” 442 osoby – wysoko postawionych arystokratów. Wśród podejrzanych znalazła się także markiza de Montespan. Trucicielka zeznała, że markiza najpierw zamawiała u niej eliksiry miłosne, by zbliżyć się do króla,

a następnie chciała zabić monarchę. Mało tego. Markiza miała uczestniczyć w czarnej mszy składając ofiarę z własnego nowo narodzonego dziecka, by uczynić królową Francji bezpłodną. Ze zwłok dziecka trucicielka miała sporządzić eliksir, który dodawano królowi do posiłków codziennie przez 13 lat. Śledczy pod domem trucicielki znaleźli również 2 tys. zakopanych płodów. Już te fakty świadczą o rozmiarach afery. Oczywiście wszystkie opisane zdarzenia zostały wydane podczas tortur. Większość była tylko wymysłami. Markiza nie była święta, ale nie dopuszczała się aż takich grzechów. Została wygnana do jednego z klasztorów w Paryżu, chociaż z sową pensją pół miliona franków. Król uczynił jej ojca merem Paryża, a brata marszałkiem. Podczas pobytu w klasztorze markiza wydawała wielkie sumy na budowę szpitali i przytułków. Zmarła 27 maja 1707 roku w wieku 67 lat. Król zabronił jej dzieciom noszenia żałoby. Monarcha i markiza doczekali się potomstwa, które następnie, po latach było uznawane przez króla. Personalistów matki nigdy nie podawano. Ciężko udawało się tuszować przez odpowiednio luźne suknie. Cały dwór myślał, że to tylko nowa moda. Luźniejsze kreacje stały się dzięki temu bardzo popularne we Francji i w Europie. Z pobożnej nastolatki stała się pierwszym wrogiem francuskiego kościoła. Z uwagi na nieślubne dzieci królewski kapelan odmawiał jej rozgrzeszenia. Było to ważne, ponieważ podczas Wielkanocy każdy z członków dworu był bacznie obserwowany czy przyjmuje komunię. Jej nieprzyjęcie oznaczało ciężki grzech lub herezję. Ta zaś groziła śmiercią w płomieniach. Nic dziwnego, że nawet sam Ludwik XIV naciskał na kapłana. Ten odmówił, ale romans kwitł mimo wszystko.

Co do afery trucicielskiej na śmierć skazano 34 osoby – głównie biednych trucicieli. Arystokraci musieli pogodzić się z wygnaniem z dworu lub grzywną. Trucicielka La Voisin została spalona na stosie w 1680 roku. Zrobiono to bardzo szybko, by kobieta nie wydała na torturach większej liczby osób z królewskiego dworu.

(pw)
fot. internet

Postaci

Żelazny kanclerz

Otto von Bismarck kojarzy się Polakom bardzo źle. Dla Niemców był jednak politykiem nieprzeciętnym – twórcą potęgi ich państwa, a przede wszystkim twórcą zjednoczonych po wiekach Niemiec. Wygrał dla nich wojnę z Francją, rozbudował armię i gospodarkę, a przy tym dbał o rozwój niemieckiej kultury. Oczywiście dla mniejszości narodowych oznaczało to lata germanizacji.

Za życia Bismarck był niezwykle popularny. Wiosną w wielu miastach odbywały się specjalne spotkania ku jego czci nazywane komersami. Słowo pochodzi od łacińskiego „commercium” oznaczającego spotkanie. Wiemy, że w 1895 roku kommers ku czci Bismarcka zorganizowano także w Golubiu. Miejscowi Niemcy spotkali się w budynku Hotelu Centralnego. Wstęp mieli tylko najbardziej wtajemniczeni. Kommersy przypominały bowiem nieco tajne spotkania łóż masonskich i były pełne symboliki i rytuałów. Kommers w Golubiu różnił się od uroczystości, które kilkadziesiąt lat później

organizowano ku czci innego przywódcy – Józefa Piłsudskiego. Kommers polegał w największym skrócie na picu piwa i śpiewaniu. Były to specjalne pieśni tzw. Bierlied, czyli pieśni piwne.

Kommers w Golubiu odbył się 1 kwietnia 1895 roku – dokładnie w dniu urodzin Bismarcka.

Sam Bismarck w 1895 roku był już emerytowanym politykiem. W rodzinnym majątku dożył do 1898 roku. Zmarł w wieku 83 lat. Kommersy ku jego czci odbywają się w Niemczech do dziś. Ostatnio są wykorzystywane przez partie neonazistowskie do głoszenia swoich tez.

(pw)

Historia motoryzacji

Auto na spirytus

Przed wojną samochody były pojazdami na które stać było tylko bogatych. Każdy kto ma obecnie samochód wie, że jego kupno nie jest tak drogie jak utrzymanie. Kiedyś ta dysproporcja była jeszcze większa.

W latach 20. profesorowie Taylor i Iwanowski przeprowadzili badania dotyczące zastosowania mieszanek spirytusowych w napędzie samochodów. Testy na nich przeprowadzano także w okolicach Lipna. Profesorowie zaproponowali kilka naście mieszanek paliw spirytusowych. Zawartość alkoholu wynosiła w nich ok. 90%. Początkowo przeprowadzano próby na silnikach stojących w laboratorium. To nie odpowiadało rzeczywistości więc puszczono w Polskę różne marki samochodów, a ich kierowcom dodano zapasy mieszanek spirytusowych. Na trasie z Warszawy do Gdyni przez Lipno kursował samochód polskiej marki CWS. Posiadał duży 3-litrowy silnik i był najbardziej przyjazną mechanikom maszyną. Dlaczego? Ponieważ w kraju brakowało dobrze wyposażonych warsztatów mechanicznych zastosowano w nim tylko jeden rodzaj śrub, które da się odkręcić jednym kluczem szczękowym. Auto na niełatwej trasie do Gdyni przez Lipno pokonało 1070 km. Spalanie mieszanek spirytusowej wyniosło

23,5 litra. Najważniejsze, że silnik nie zatarł się w kontakcie z mieszaną. Wyniki były tak obiecujące, że uważano iż mieszanek spirytusowych wyprą benzynę. Konstruktorzy zadbali także o to, by nie można z niej było wydzielić spirytusu konsumpcyjnego. Wiadomo, że Polacy takie próby zapewne by podejmowali. Mieszanek była tańsza w produkcji niż benzyna. Aby produkcja opłacała się postulowano, by państwo obniżyło cenę spirytusu i to znacząco. Rząd nie przystał na ten pomysł.

Ostatecznie ropa naftowa wygrała z konkurencją. Okazała się tańsza niż spirytus...

(pw)

CGD

REKLAMA W CGD
ZADZWOŃ
 TEL. (56) 682 26 80

OGŁOSZENIA DROBNE Praca

Opiekunka seniorów - legalna praca w Niemczech, szybkie wyjazdy - również bez znajomości języka - Promedica24, tel. 519690440

POSZUKUJĘ KIEROWCY KAT. C+E NA POLSKĘ. TEL. 606 948 545

Emeryt krus szuka pracy, 691 638 620

Przyjmę do pracy, bar Janosik, Frydrychowo, tel. 795 701 701

POSZUKUJEMY PRACOWNIKÓW W BRODNICY! Operatorów maszyn z doświadczeniem. Pracowników produkcji w każdym wieku. Operatorów Urządzeń Wyrobów Cukierniczych z ważną książeczką sanepidowską. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt 52 523 94 08.

Oferuję pomoc na przyjęciach, imprezach okolicznościowych, tel. 515 828 021

Różne

Dachy, okna, drzwi, płyta warstwowa, garaże (blaszaki). Zadzwoni 514 866 203 lub 56 474 09 20

Tuja szmaragd 0,60 zł, tel. 518 518 835

Posadzki maszynowe tel. 697 140 906

WYPOŻYCZALNIA ODKURZACZY PIO-
RĄCYCH, PAROWYCH, NARZĘDZIA
BUDOWLANE I OGRODNICZE, AGRE-
GATY PRĄDOTWÓRCZE ITP., TEL. 695
642 187 LUB 601 485 372

MEBLE Z DREWNA DO OGRODU, AL-
TANKI, HUŚTAWKI, DOMKI DLA DZIE-
CI, BUDY, ŁAWKI, ITP., TEL. 695 642
187

SPRZEDAM STEMPLE BUDOWLANE

Węgiel/drewno

Drewno kominkowe, trociny 5,00 zł wo-
rek, ekogroszek i orzech (worki 25 kg).
OBLADREX Golub-Dobrzyń, tel. 604
517 964

Rolnictwo

Sprzedam jęczmień jary, Piórkowo, tel.
508 714 987

Kupię knury, maciory, płatne gotówką,
waga, odbiór z gospodarstwa, 725 804
742

Sprzedam buraki pastewne 110 zł/tona,
Kowalewo-Pomorskie, tel. 781 037 502

Sprzedam silnik i części do ciągnika
C-360, tel. 781 037 502

Sprzedam zgrabiarkę, pająk 5 gwiazd

lub zamienie na mniejszą. Tel. 500 351
885

Sprzedam jałowice 2 szt. pod zacielenie,
12 m., kontakt tel. 781 421 185

Sprzedam pług grudziądzki 3 skibowy,
tel. 693 578 820

TRANSPORT KONI, KRÓW I INNYCH
ZWIERZĄT NA TERENIE CAŁEJ POL-
SKI. ATRAKCYJNE STAWKI. WYPO-
ŻYCZAM PRZYCZEPĘ DO PRZEWÓZU
KONI. TEL. 669 450 043

Sprzedam sianokiszonkę w balo-
tach, słomę w małych kostkach, tel.
72235761

Sprzedaż kurek 17 tyg. po 17 zł, dostawa
gratis. Tel. 503 508 148

Sprzedam wystódki w belach - 10 sztuk,
cena: 200 zł/szt. Tel. 695 844 088

Nieruchomości

Wrocki, mieszkanie własnościowe,
50 m2, piwnica 11 m2, balkon, blok 4
rodz., 1 piętro, z meblami lub bez. Tel.
510 701 334

Wynajmę pomieszczenia na działal-
ność w centrum G-D. Teren ogrodzony,
parking, ceny konkurencyjne, lokale
o różnej powierzchni: 50 ,90 m. Tel.
601238073

Sprzedam ziemię 3 ha po 70 tys/ha, Ku-

jawy, tel. 605 419 253

Sprzedam dom 56 m2 z działką około
10 arów, Podzamek Golubski 31, tel.
664 153 968

Sprzedam dom bliźniak, parterowy, 120
m2, w Golubiu-Dobrzyniu, tel. 531 795
462

Sprzedam działkę budowlaną, 1127 m2,
w Kowalewie Pomorskim, tel. 531 795
462

Sprzedam dom 60 m2 z budynkiem gosp.,
w Golubiu-Dobrzyniu, tel. 531 795 462

Lokal do wynajęcia 37 metrów, cena do
uzgodnienia, sklep elektryczny lub spo-
żywczy, komputerowy

SPRZEDAM GOSPODARSTWO 8,20 HA.
DOM I BUDYNKI GOSPODARCZE

Sprzedam 3 pokojowe mieszkanie w Golu-
biu-Dobrzyniu 58 m2, cena do negocjacji.
Tel. 663 244 782

Posiadam mieszkanie do wynajęcia w Go-
lubiu-Dobrzyniu. 45 m kw. Tel. 510 009
753

Wynajmę mieszkanie 90 m2, części-
owo wyposażone. Piętro z niezależnym
wejściem. 2 pokoje+kuchnia z salonem,
garderoba, łazienka. Sierakowo. 50 m do
sklepu. 4 km do Kowalewa. Bardzo dobra
lokalizacja. Kontakt 728 149 424

Sprzedam gospodarstwo rolne, 13,6 ha
wraz z budynkami (dom, obora, budynki
gosp.) Adamki, tel. 531 795 462

Auto Moto

SPRZEDAM RENAULT SCENIC 1.9
DCI 2002. OC + PRZEGLĄD WAŻ-
NE DO PAŹDZIERNIKA. CENA 5700
ZŁ DO NEGOCJACJI. TEL. 726 931
404

Fiat Stilo 1.6 benzyna, 2004 rok,
klimatyzacja, elektryczne szyby, 7
tys., tel. 605 872 127

REKLAMA

**NAPRAWA I KONSERWACJA
GAŚNIC**
Adam Suliński
tel. 788 888 622

W. Wróblewski Sklep motoryzacyjny,
lakiery samochod., akc. lakiernicze.
tel. 505 042 177

ORZECHOWSCY DOM I ZAKŁAD POGRZEBOWY

GODNE I PROFESJONALNE USŁUGI POGRZEBOWE
GOLUB-DOBRYŃ UL. NOWA 17 A
(za kościołem św. Katarzyny)

tel. 602 291 118

ŚWIADCZYMY USŁUGI CAŁODOBOWO

DARMOWA CHŁODNIA ORAZ KAPLICA

Całodobowy przewóz osób zmarłych do własnej chłodni. Kremacja kompleksowa usługa
Przygotowanie zmarłych do pogrzebu (kosmetyka pośmiertna), odzież dla Zmarłych
Trumny od wzorów tradycyjnych po ekskluzywne. Urny na prochy.

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBU WRAZ Z TRUMNĄ OD 1900 zł

KOMPLEKSOWE USŁUGI KAMIENIARSKIE

Jacek Ligmann

Produkcja nagrobków

- grobowce
- demontaż i montaż nagrobków
- galanteria nagrobna
- parapety
- schody
- blaty

87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Sportowa 5
tel. 606 826 062

Zakład i Dom Pogrzebowy Bożena Stahnke

ul. Sportowa 3, Golub-Dobrzyń
tel. 56 683-37-56, kom. 509-333-146

Pełen zakres usług pogrzebowych
Przez całą dobę jesteśmy do Państwa dyspozycji

REKLAMA

DAMPOL
SKŁAD OPAŁU
508 173 746
MAŁKI 71
WĘGIEL WYKORZYSTANY
POLSKI I ZAGRANICZNY

- GROSZEK
- MIAŁ
- ORZECH
- EKOGRSZEK
- KOSTKA
- WĘGIEL BRUNATNY

DUŻO CIEPŁA ZA PRZYSTĘPNĄ CENĘ dampol-malki.pl

REKLAMA

**RYBY DO STAWU
I
OCZEK WODNYCH**

**PASZE DLA RYB, ROŚLINY WODNE
POMPY, FILTRY**

**CZYNNE 7 DNI W TYGODNIU
FRYDRYCHOWO 5 87-200 WĄBRZEŃNO
TEL. 600 057 818**

REKLAMA

Catering
kamilakampio
661 054 084

ORGANIZUJEMY:
Wesela, chrzciny, komunie, konsolacje (stypy),
spotkania okolicznościowe

POLECAMY:
dania mięsne, garmazeryjne, zupy,
ciasta i torty

REKLAMA

Kop Masz

**USŁUGI WOD-KAN
MELIORACJE
PRZYDOMOWE
OCZYSZCZALNIE
ŚCIEKÓW**

www.kop-masz.pl
biuro@kop-masz.pl
kom. 728 149 424

REKLAMA

KAMIENIARSTWO

- Nagrobki
- Parapety
- Blaty Kuchenne
- Schody
- Kominki

Kowalewo Pomorskie ul. Brodnicka 21, Toruń ul. Stalowa 18,
Golub-Dobrzyń ul. Sokołowska 38, tel. 56 682 92 80, kom 603 606 474

REKLAMA

**DRUK
WIELKOFORMATOWY**

**REKLAMA
NA SAMOCHÓD**

BANERY REKLAMOWE

www.vitex-cgd.pl
603 760 082
VITEX
STUDIO REKLAMY

Sukcesy karateków

SPORTY WALKI ▶ Zawodnicy Golubsko-Dobrzyńskiego Klubu Karate Kyokushin wywalczyli trzy medale na VII Międzynarodowym Turnieju Karate Shinkyokushin Kobierzyce Cup

Międzynarodowa impreza w Kobierzycach uważana jest za jeden z najmocniej obsadzonych turniejów w Europie. Na zawodach wystąpiła rekordowa liczba młodych adeptów sztuk walki – w kilkunastu kategoriach zaprezentowało się aż 577 uczestników z 56 europejskich klubów

(między innymi z Litwy, Czech, Niemiec, Rosji, Ukrainy i Polski). Rywalizowano w formule kumite, w grupach wiekowych od 6 do 17 lat.

Pięcioosobowa ekipa karateków z Golubsko-Dobrzyńskiego Klubu Karate Kyokushin zdobyła trzy medale (dwa srebrne i je-

den brązowy), a na turniejowym podium stanęli: Jakub Kozerski (drugi w kumite w kategorii 14-15 lat), Nikodem Siątkowski (drugi w kumite w kategorii 10-11 lat) oraz Artur Zglenicki (trzeci w kumite kategorii junior 16).

(kl)

fot. nadesłane

Sporty walki

Waleczny talent

10-letni Nikodem Siątkowski z Golubia-Dobrzynia od trzech lat startuje w zawodach karate i może się pochwalić znaczącymi sukcesami w tej wymagającej dyscyplinie.

Największym sukcesem Nikodema (pierwszy z lewej) jest drugie miejsce na Międzynarodowym Turnieju Karate Shinkyokushin Kobierzyce Cup

Przygoda młodego Nikodema z karate zaczęła się pięć lat temu. To właśnie wtedy dołączył on do Golubsko-Dobrzyńskiego Klubu Karate Kyokushin i trafił pod „skrzydła” senseia Janusza Drywy. Pierwsze dwa lata poświęcił na intensywną naukę podstaw dyscypliny, a kolejnym rozwojowym krokiem były starty w zawodach kumite i kata.

W 2016 roku Nikodem został

mistrzem Polski Północnej i mistrzem województwa kujawsko-pomorskiego. Bieżący sezon rozpoczął od brązowego krążka na Mistrzostwach Polski Północnej w Międzyzdrojach, a na początku kwietnia wywalczył srebrny medal w trakcie Międzynarodowego Turnieju Karate Shinkyokushin Kobierzyce Cup. – Na tej prestiżowej imprezie w kategorii syna wystartowało

ponad 40 zawodników. Stoczył kilka ciężkich pojedynków, między innymi z Rosjaninem, Niemcem i Ukraińcem – zaznacza Radosław Siątkowski.

Sukcesy w karate wymagają pełnego zaangażowania, bowiem treningi w okresie przygotowawczym odbywają się pięć razy w tygodniu. – To znacznie bardziej zintensyfikowany czas. Poza sezonem startowym zajęcia prowadzone są dwa razy, ale do tego dochodzą interwałowe ćwiczenia na pływalni pod okiem trenera Tomasza Jasińskiego oraz udział w treningach zaawansowanej grupy K-1, którą prowadzi Dariusz Żydzia. Całość uzupełniają akcenty biegowe i jazda na rowerze – opisuje ojciec Nikodema.

Zaangażowanie w sporty walki wbrew pozorom bardzo korzystnie wpływa na relacje z innymi ludźmi. Karate kształtuje charakter, uczy opanowania i racjonalnego myślenia. Pozwala na wypracowanie niezbędnej w życiu wytrwałości i cierpliwości, a także przyzwyczajają do systematycznej pracy. Takie cechy wykorzystywane są w szkole, pracy i codziennym życiu. – Te pozytywne aspekty treningu mówią same za siebie. Wraz z synem szczerze polecamy dołączenie do golubsko-dobrzyńskiej sekcji prowadzonej przez Janusza Drywę – kończy Radosław Siątkowski.

(kl)

fot. nadesłane

Kolarstwo szosowe

Walczyli z wiatrem i rywalami

W minioną niedzielę rozegrano X Ogólnopolski Wyścig Kolarski o Puchar Wójta Gminy Bobrowa. Na zawodach wystąpili zawodnicy z Golubia-Dobrzynia.

Łącznie na malowniczą trasę zawodów w Bobrowie wyruszyło 82 kolarzy, którzy mogli wybrać jeden z dwóch dostępnych dystansów – 34 lub 68 kilometrów. Ekipa z Golubia-Dobrzynia zdecydowała się na ten krótszy wariant, a w wymagającej rywalizacji najlepiej poradził sobie piąty na mecie Mirosław Słomski.

– Pogoda nie rozpieszczała nas już od samego początku. Wiał bardzo silny wiatr, któremu towarzyszyły przelotne opady deszczu i śniegu – zaznacza Słomski. – Aura nie pokrzyżowała nam jednak planów, a ja czułem się świetnie od startu. Trasa okazała się bardzo selektywna. Atakowałem kilka razy, jednakże dobrze przygotowani rywale za każdym razem dojeżdżali do mojego koła.

Postanowiłem, że zaatakuję na ostatnich metrach. Zająłem dobrą pozycję na decydującym sprincie, pół kilometra przed metą byłem na drugim miejscu, lecz ostatecznie o milimetry przegrałem z konkurentami i ostatecznie uplasowałem się na piątej lokacie. Z wyniku jestem jednak zadowolony, a dobra forma pozytywnie nastraja mnie przed kolejnymi startami – dodał na zakończenie czołowy golubsko-dobrzyński kolarz.

Poza Mirosławem Słomskim w Bobrowie wystartowali: Krzysztof Rosłonowski (miejsce 16.), Rafał Słapiński (miejsce 21.), Bartosz Zaostrowcew (miejsce 27.) i Tomasz Borowski (miejsce 34.)

(kl)

fot. (magbet)

Błysk Iskry

PIŁKA NOŻNA ▶ Iskra Ciechocin, po serii gorszych występów, rozgromiła Mustang Ostaszewo 5:1 i nadal liczy się w walce o awans do IV ligi

W starciu 21. kolejki klasy okręgowej podopieczni Jarosława Białka podejmowali na boisku w Elgiszewie ekipę Mustanga Ostaszewo. Mecz rozpoczął się od zdecydowanych ataków gospodarzy, którzy dłużej utrzymywali się przy piłce i częściej zagrażali bramce Bartosza Goszki. W 17. minucie jedenastka z Ciechocina cieszyła się z pierwszego trafienia – Adam Wieczyński wykorzystał prostu

błąd środkowego pomocnika gości, podał do Mateusza Wróblewskiego, a ten pewnie pokonał gołkipera Mustanga.

Szybko uzyskane prowadzenie zdekcentowało LZS. Team z Ostaszewa wyrównał kwadrans przed końcem premierowej odsłony, zdobywając bramkę po dośrodkowaniu z rzutu różnego. Na przerwę obie drużyny schodziły zatem przy stanie 1:1.

Pozmianiestron ciechocinianie zaprezentowali się znacznie lepiej. Cztery minuty po wznowieniu gry bardzo aktywny Matusz Poczwardowski idealnie obsłużył Wieczyńskiego, który nie miał problemów z wpisaniem się na listę strzelców. 120 sekund później po asyście Melnyka kapitan Iskry po raz drugi zaskoczył Goszkę, a miejscowi prowadzili już 3:1. Kiedy w 55. minucie po indywidualnej akcji Poczwardowski podwyższył wynik na 4:1, stało się jasne, że trzy punkty powędrują na konto walczącej o awans drużyny z Ciechocina. Rezultat w samej końcówce pięknym „szczupakiem” ustalił Wróblewski, a ekipa Jarosława Białka mogła świętować zasłużoną wygraną.

W następnej kolejce (29 kwietnia, godzina 17.00) LZS Iskra Ciechocin na obiekcie Centrum Sportu i Rekreacji w Kowalewie Pomorskim zmierzy się w derbach powiatu golubsko-dobrzyńskiego z Promieniem Kowalewo Pomorskie.

Tekst i fot. (kl)

ISKRA CIECHOCIN VS. MUSTANG OSTASZEWO		
5	(1:1)	1
Gole		
Wróblewski 17' i 89', Wieczyński 49' i 51', Poczwardowski 55'		
Skład		
Marcinkowski Mateusz, Kijewski, Bihus, Pukłacki, Jagielski (60' Sadowski), Piotrowski Robert (60' Wróbel), Melnyk, Poczwardowski, Majewski (70' Kulański), Wieczyński (75' Marcinkowski Bartosz), Wróblewski		

W sobotnim meczu można było zobaczyć wiele interesujących pojedynków

Mateusz Poczwardowski (z prawej) strzelił gola i zanotował dwie asysty

Piłka nożna

Drwęca bez punktów

Drużyna z Golubia-Dobrzynia przegrała na wyjeździe z Wojownikiem Wabcz i zamyka tabelę klasy okręgowej.

Drwęca Golub-Dobrzyń, prowadzona przez Łukasza Kierzkowskiego, jadąc do Wabcza liczyła na punktową zdobycz. MKS w ostatnich tygodniach prezentował się znacznie lepiej, pokonał Wictorię

Lisewo i walczył zaciekle z liderującym Strażakiem Przechowo, co napawało optymizmem przed konfrontacją z Wojownikiem.

Niestety, Drwęca źle rozpoczęła sobotni pojedynek i już po kilkunastu minutach przegrywała 0:2. Goście starali się zdobyć bramkę kontaktową, dobre okazje ku temu mieli Góral i Piotrowski, ale przewaga w strzeleckich okazjach i w posiadaniu futbolówki nie zagwarantowała trafienia.

Po przerwie team z Golubia-Dobrzynia dominował, lepiej przemieszczał się na murawie, lecz brakowało skutecznej finalizacji stwarzanych szans. W samej końcówce gospodarze wyprowadzili szybki kontratak, strzelili trzeciego gola i ostatecznie pokonali MKS 3:0.

W następnej kolejce (29 kwietnia, godzina 17.00) Drwęca zagra na własnym boisku z piętnastym w tabeli KS-em Łochowo. Jeśli podopieczni Kierzkowskiego marzą o utrzymaniu, to w sobotę muszą koniecznie zainkasować trzy punkty.

(kl)
fot. archiwum

WOJOWNIK WABCZ VS. DRWĘCA GOLUB-DOBRZYŃ		
3	(2:0)	0
Skład		
Bojanowski, Baczkowski, Pagie Karol, Sadowski, Niburski, Cyrklaff, Pukłacki, Rutkowski, Boniecki, Piotrowski, Góral		

Piłka nożna

Porażka Promienia

Promień Kowalewo Pomorskie przegrał w Serocku z Pomorzanie 1:2 i zajmuje 13. pozycję w tabeli kujawsko-pomorskiej klasy okręgowej.

Ekipa z Kowalewa Pomorskiego w pierwszym spotkaniu z Pomorzanie, w trakcie rundy jesiennej, zwyciężyła 3:2 i liczyła również na punktową zdobycz w Serocku. Niestety, po dwóch bezbramkowych remisach Promień uległ miejscowym 1:2 i nadal musi walczyć o uniknięcie spadku do A-klasy.

W następnej kolejce jedenastka z Kowalewa rozegra derby powiatu golubsko-dobrzyńskiego, podejmując na obiekcie przy ulicy Chopina drużynę Iskry Ciechocin.

(kl), fot. archiwum

Piłka nożna

Walczyli z liderem

Pogrom Zbójno przegrał na własnym boisku z Pomorzanie Toruń 1:2, ale zaprezentował się z dobrej strony.

Toruński Pomorzanie to pewny kandydat do awansu, który zdecydowanie przewodzi tabeli toruńskiej A-klasy. Torunianie w wielu pojedynkach rozbijali swych oponentów, ale w sobotnim starciu z Pogromem mieli wiele problemów.

Skazywana „na pożarcie” ekipa miejscowych rozegrała bardzo dobry mecz. Uległa faworytowi 1:2, ale udowodniła, iż w rundzie wiosennej znajduje się w znacznie lepszej formie. Jedyne trafienie dla Zbójna strzelił Kamil Wróblewski. – Pokazaliśmy, że stać nas na wiele. Gramy dalej i jesteśmy optymistycznie nastawieni przed kolejnymi potyczkami – zapewnili gracze GKS-u.

(kl), fot. archiwum

Piłka nożna

Sokół nie zwalnia tempa

Jedenastka z Radomina pokonała w Radzynie Chęmińskim miejscową Radzyniankę 4:1 i do lidera klasy okręgowej traci jeden punkt.

Pojedynek z dziewiątą w tabeli Radzynianką od początku przebiegał pod dyktando teamu z Radomina. Drużyna trenowana przez Sławomira Rożka przewyższała gospodarzy pod względem kultury gry i wyszkolenia technicznego, a dominacja została udokumentowana bramkami. Na listę strzelców wpisali się: Paweł Jachowski (dwukrotnie), Krzysztof Czajkowski i Przemysław Jachowski, a Sokół pewnie zwyciężył w stosunku 4:1.

Trzecia drużyna tabeli „okręgówki” w następnej kolejce (29 kwietnia, godzina 11.00) zagra na swoim boisku z Gryfem Sicienko.

(kl), fot. archiwum

